N Nr. 7

SPESIALUTGAVE AV „BERLINER ILLUSTRIERTE ZEITUNG" · 1. APRILNUMMER 1941

Belgia fr. 2.— / Bulgaria lewa 10.— / Danmark 50 øre / Elsaß-Lothringen 25 Pf. / Finnland mk. 4.50 / Frankrike fr. 4.— / Generalguvernementet 50 groschen / Hellas drs. 11 / Italia lire 2.— / Jugoslavia dinar 5.— / Luxemburg 25 Pf.
Nederland 20 cents / Norge 45 øre / Portugal esc. 2.50 / Romania lei 16.— / Sverige 50 øre / Sveits 45 cent / Slovakia kr. 2.50 / Spania ps. 1.50 / Tyrkia piaster 12.— / Ungarn 36 filler / Amerika 10 cents

Signal

Universitetsbiblioteket i Tromsø

Gratie til fryd for alle

Et bilde til en beretning i dette nummer om en selsom reise

Når *Lavendel* blomstrer

ligger en sanseberusende duft over markene. Den heldige som ånder inn den naturfriske duft fra de tusener av levende blomster, føler da riktig det spesielle ved Lavendel det kraftige det krydrete!

Denne typiske lavendelduft hos de levende, friske blomster har Mouson efterlignet naturekte i den herlige duftkomposisjon

Mouson Lavendel

„med postdiligensen"

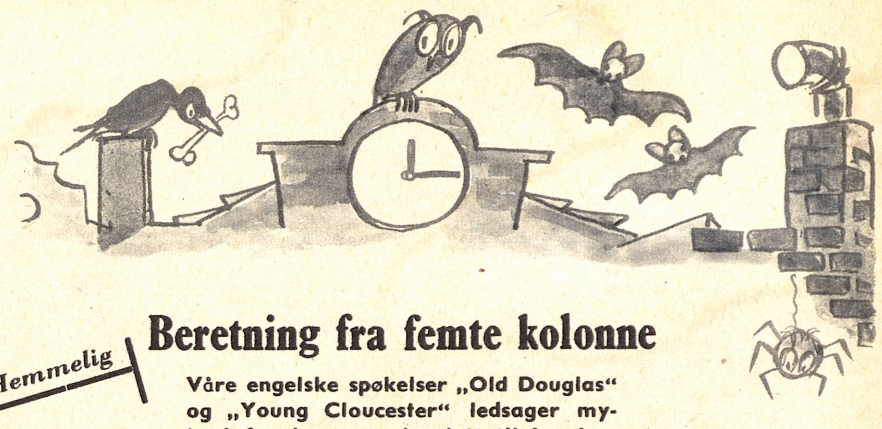
Forfrisk Dem med den naturlignende Mouson Lavendel, når De er varm efter sport, lek eller dans — styrk Dem dermed, når De er trett, kvikk Dem op ved den, når De ikke føler Dem helt vel.

Denne duft av den livsfriske Mouson Lavendel „med postdiligensen" blir særlig satt pris på av kjennere. Den er sportslig, fremragende, bitterkrydret og allikevel mild.

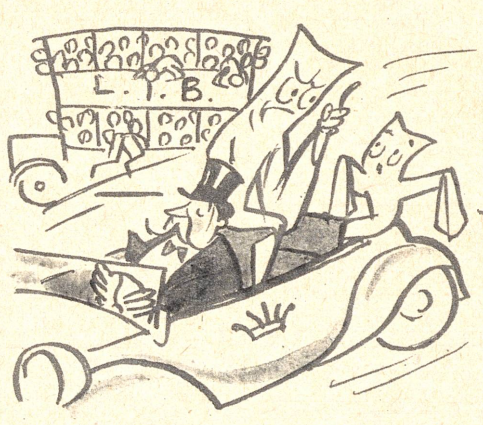
LEGG MERKE TIL VAREMERKET "MED POSTDILIGENSEN"

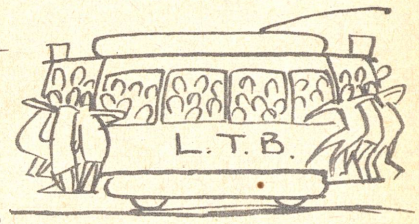

Hemmelig

Beretning fra femte kolonne

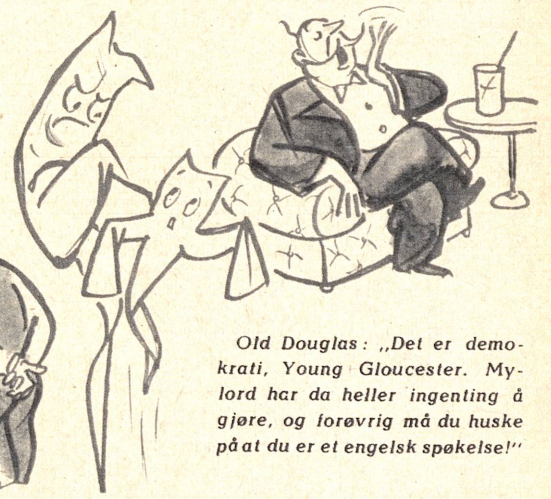
Våre engelske spøkelser „Old Douglas" og „Young Cloucester" ledsager mylord fra hans gamle slott til London.

Det unge spøkelse Young Gloucester sier til det gamle, Old Douglas: „Hvorfor reiser mylord så bekvemt alene i sin Rolls Royce, og hvorfor trenger de andre sig sammen i bussen?" Old Douglas: „Vær rolig, young Gloucester — du er da virkelig et engelsk spøkelse!"

Young Gloucester: „Jeg forstår det ikke — se alle de menneskene utenfor klubben! De har ikke noe å gjøre enda vi har krig!"

Old Douglas: „Det er demokrati, Young Gloucester. Mylord har da heller ingenting å gjøre, og forøvrig må du huske på at du er et engelsk spøkelse!"

Young Gloucester: „Det forstår jeg heller ikke! Hvorfor kommer ikke alle menneskene op fra undergrunnstunnelen og inn til oss i nattklubben? Her er det da meget hyggeligere!"

Old Douglas: „Fordi de er så egne og ikke vil kjøpe noe aftenantrekk! Forøvrig: glem ikke at du er et engelsk spøkelse!"

COPYRIGHT 1941 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

Der er den igjen!

En merkelig alarm i Narvik

Gledesalarm. *Gjennem den klare vinterluft i det høie nord klinger metalliske slag. I vill begeistring kommer luftvernbatteriets folk springende ut av sine opholdsrum. De vet at det store øieblikk er kommet. For første gang på 2½ mnd. skinner solen for dem igjen. I nesten et kvart år stengte en høi fjellrygg for hver stråle fra den lavtstående sol. Berlinergutten ved alarmapparatet, hadde lovet at han vilde gi sol-alarm når den første solstråle skinte ham i ansiktet. Og han har holdt sitt ord*

„Der er den igjen!" *Ubendig glede stråler ut av ansiktene på artilleristene, som fjernt fra hjemmet i det nordlige Norge nesten et helt år har stått vakt mot England. Solen skinner igjen. Den har igjen vakt livsgleden hos guttene*

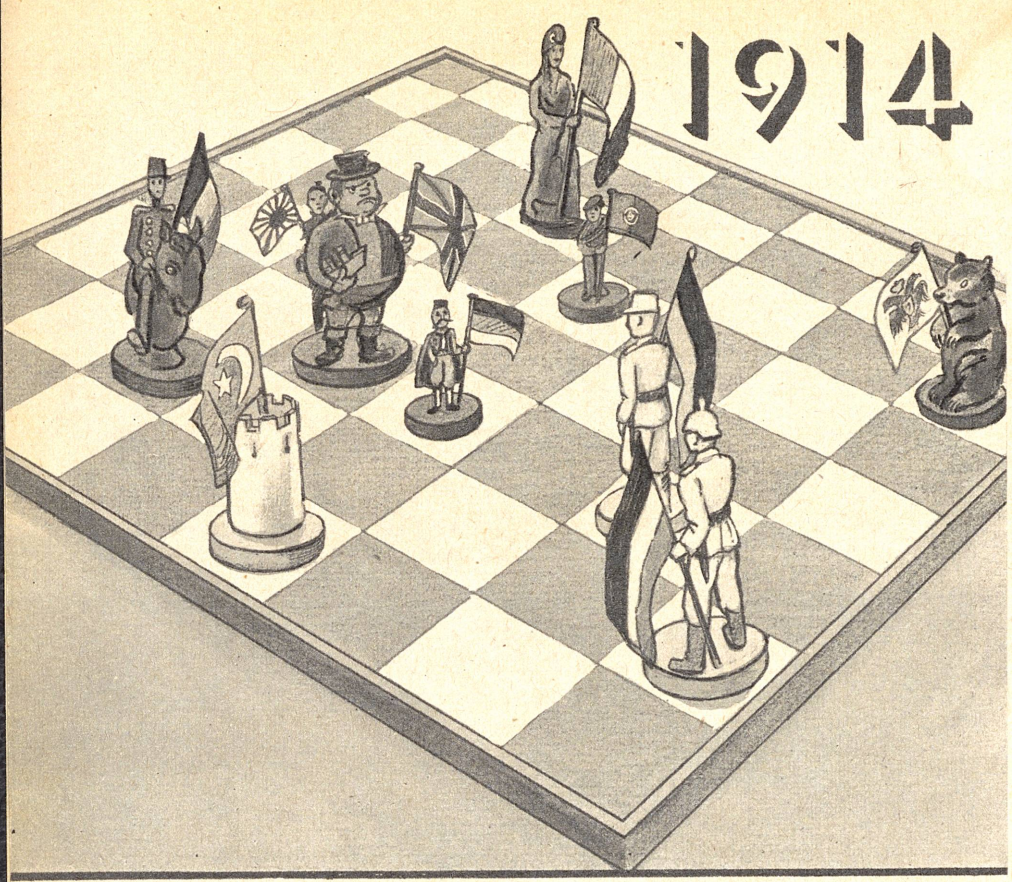

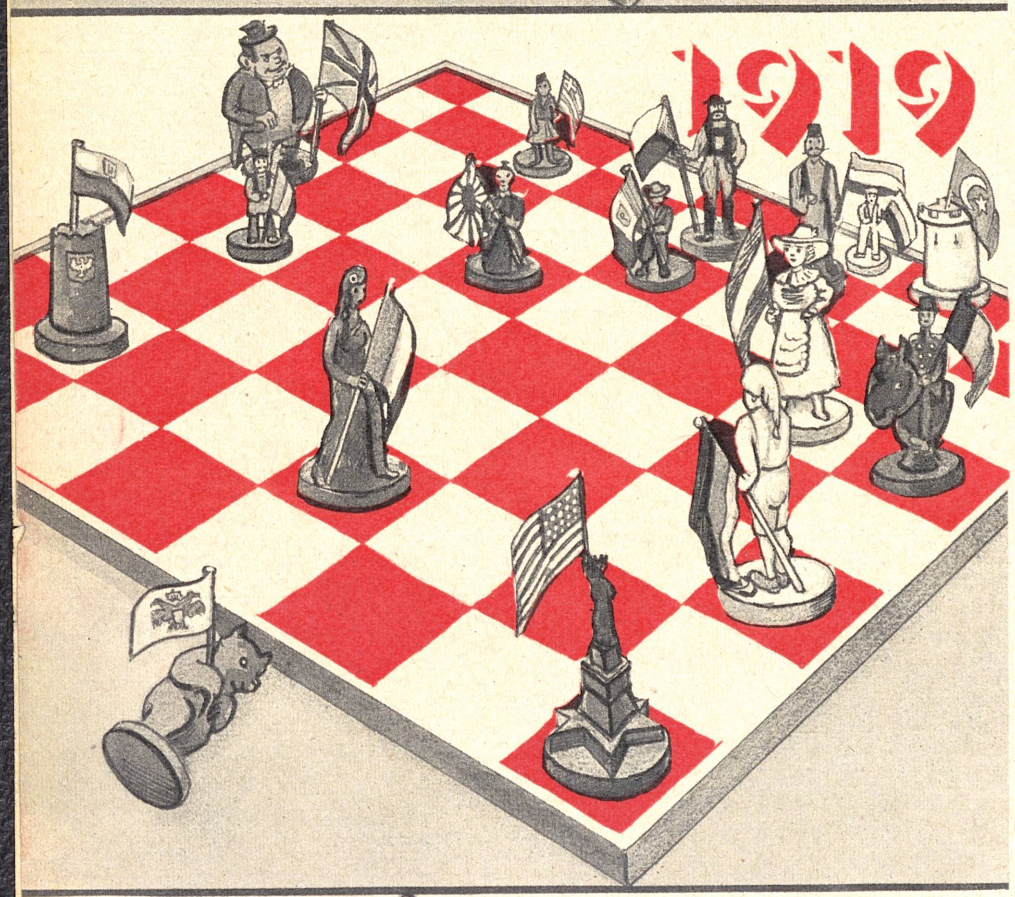

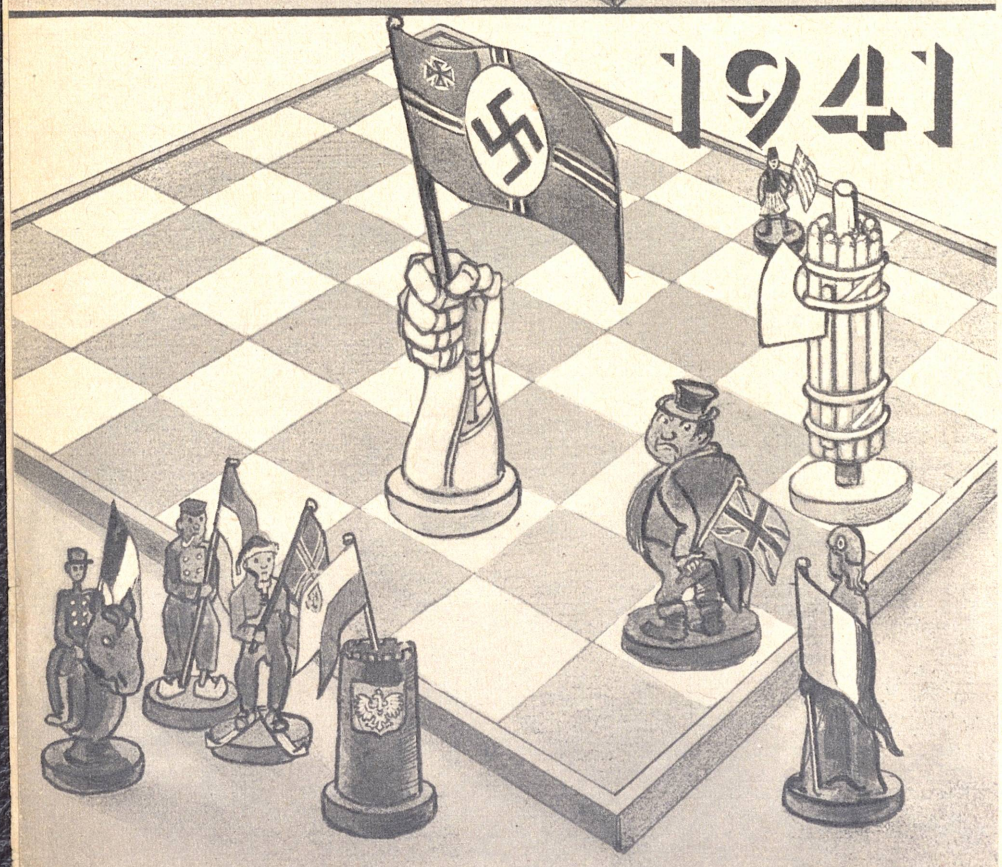
Skyggelek på sneen. *„Men hva driver De på med der da, far? Er De blitt splitter gal?" spør tjenstgjørende underoffiser. „Men se da, herr underoffiser! Solen! Solen skinner igjen! Her er en virkelig skygge!"*

Nu har de noe å gjøre igjen! *Batteriets fotoentusiaster tar frem igjen sine lett innefrosne apparater. Den „nyopståtte" sol gir endelig igjen det nødvendige lys til de vakre landskapsmotiver*

Freden som ikke var levedyktig

Hvorfor der efter 1919 måtte komme et 1939

«Er Tsjekkoslovakia egentlig det samme som Jugoslavia . . .?» Man skulde nesten tro at en åtteårig misjonselev i den australske urskog hadde stillet dette spørsmål til sin lærer. Men det er ikke tilfelle. Nei, det var en engelsk lord — et medlem av overhuset — som i året 1937, efter en debatt i House of Lords, rettet dette spørsmål til en annen lord. Den ene sjenerte sig ikke for å stille spørsmålet og den andre fant ikke noe galt i å fortelle det videre. Den gamle erfaring, at den dannede englender vet mer om Afrika enn om Europa, gjelder altså fremdeles.

På den store fredskonferanse i Paris i 1919 optrådte Lloyd George ofte mot franskmennene på grunn av at disse stilte umåtelige krav. De franske politikere ergret ham da med å foreholde ham hans mangel på de mest primitive geografiske kunnskaper. Men med franskmennene var det fra gammelt av heller ikke bedre bevendt. Med hvilken sarkasme karakteriserte ikke Bismarck de krav som man efter 1866 i Paris kunngjorde under trusel om at Frankrike ikke vilde tillate at prøiserne noensinne viste sig ved Zuider-sjøen. „Det faktum, at dette navn endog var skrevet riktig i pariserbladene, tyder med sikkerhet på fremmed, ikke — fransk inngivelse", sa Bismarck. På denne måte verdsatte en autoritet av hans format allerede dengang franskmennenes kjennskap til et temmelig nærliggende område i Europa. Hertil kom også i 1919 at de eventyrligste supplikanter i stort antall trengte sig frem med betenkninger, som f. eks. den Benesch forfattet angående forholdene i Bøhmen og Mähren, og brakte ennu mer forvirring i det lille som „fredspolitikerne" visste.

20.000 kilometer nye grenser

Av denne mangel på kjennskap; av interessertes betenkninger, hvis riktighet man ikke kunde kontrollere; av trangen til å gjøre Frankrike, som nu engang ifølge natur og folkekraft står i annen rekke blant de europeiske stater, til en absolutt førende stormakt på Kontinentet; av Englands iver efter å holde denne stormakt Frankrike innenfor ufarlige grenser; av innblanningen fra en verdensfremmed men desto mer stivsinnet teori fra Amerika — av alt dette opsto i 1919 de nye grenser. På en få måneders konfe-

Til venstre: **30 års kamp om makten**

Da Ententen i 1914 utfordret Tyskland og Østerrike til kamp, hadde det store diplomatis spill nådd sitt høidepunkt. I 1919 blev Tyskland gjort sjakkmatt i Versailles av den koalisjon av motstandere som England hadde brakt på benene. Op av efterkrigstidens trengsler vokste det nasjonal-sosialistiskeTyskland. England egget på ny til kamp. Men maktprøven i denne krigen slo forbundsfelle-brikkene ut av hendene på det. 1941: Partiet fortsetter

Til høire: **„Ned med voldsfreden"**

Under dette slagord protesterte allerede i mars 1919 alle folkelag i Tyskland mot Versailles

Fredsdelegasjonen bak gjerdet

Et karakteristisk billeddokument fra de dager i 1919 da der i Versailles blev „forhandlet" om fred med de tyske delegerte

ranse! I en tid da der foregikk en opphopning av store menneskemasser i byene og industriområdene, da den hurtige utvikling av trafikkvesenet gikk i retning av en konsentrasjon av større rum, da den hittidige levestandard skulde holdes, blev stats- og tollgrensene forlenget med 20.000 km.! Der blev skapt mange nye og mindre stater. For å leve, måtte de alle i det minste tilstrebe en viss ramme for en forsyning av egen produskjon, og derfor tæret de nødvendigvis på Europas substans, de senket den alminnelige levestandard og innskrenket Europas konkurransedyktighet overfor mer enhetlige kontinenter som Amerika. Med mangfoldigheten av stater blev den alminnelige usikkerhet også større for så vidt som friksjonsmomentene, der hadde ført til krigen, øket i høiere grad enn den alminnelige forlengelse av statsgrensene. Denne virkning viste sig straks da den alminnelige utmattelse, som hadde fulgt på verdenskrigen, begynte å forsvinne. Da begynte man å slutte pakter, den ene med den annen og alle mot enhver. Hva verdien av disse angår, er det tilstrekkelig å henvise til den lille ententes glansløse undergang. Sluttelig førte grensedragningene til å legge øde tidligere blomstrende landstrekninger og produksjonssteder, som hadde vært til gavn for hele Europa. Man behøver bare å tenke på vanrøkten av korridorområdet, nedgangen i produksjonen i Oberschlesien som var blitt polsk og på den grenseløse utarming av Sudeterlandene som før hadde hatt plass for tre femtedeler av hele den østerriksk-ungarske industri.

Her frembyr det sig et særlig inntrykksfullt eksempel for at fredsdiktatene på sine avgjørende opkonstruerte steder ikke bare var urettferdige, men livsfiendtlige og ikke levedyktige. Derfor måtte livet selv en dag revidere dette tvangsforhold. Vi oplevde det med Tsjekkoslovakia. Det kunde ikke opretholdes lenger i det øieblikk, da Tyskland atter nådde frem til en normal grad av sunnhet. I de første år efter oprettelsen av denne stat betalte de tyskere, som var blitt innlemmet i den, alene over 60 % av alle skatter, og i de siste kriseår ennu 40 %. Videre gikk — til tross for alle forsøk på å forandre det — nesten halvparten (46 %) av utførselen fra Tsjekkoslovakia til Riket og til Østerrike. Når man regnet sammen hva tyskerne innen landet skaffet til veie i form av skatter og hva tyskerne utenfor landet avtok av eksportvarer, så fremkom der hvert år en sum som andro til det dobbelte av Tjekkoslovakias meget høie militærutgifter. Mennesker av tysk herkomst betalte altså dobbelt op, en armé som utelukkende

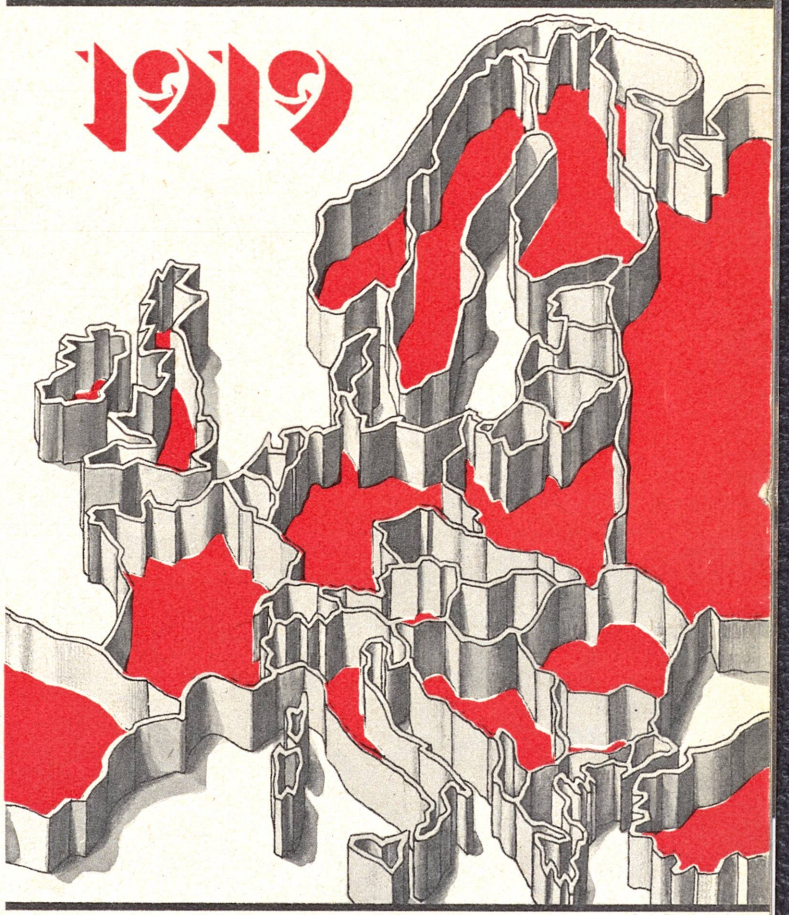
Fortsettes side 8

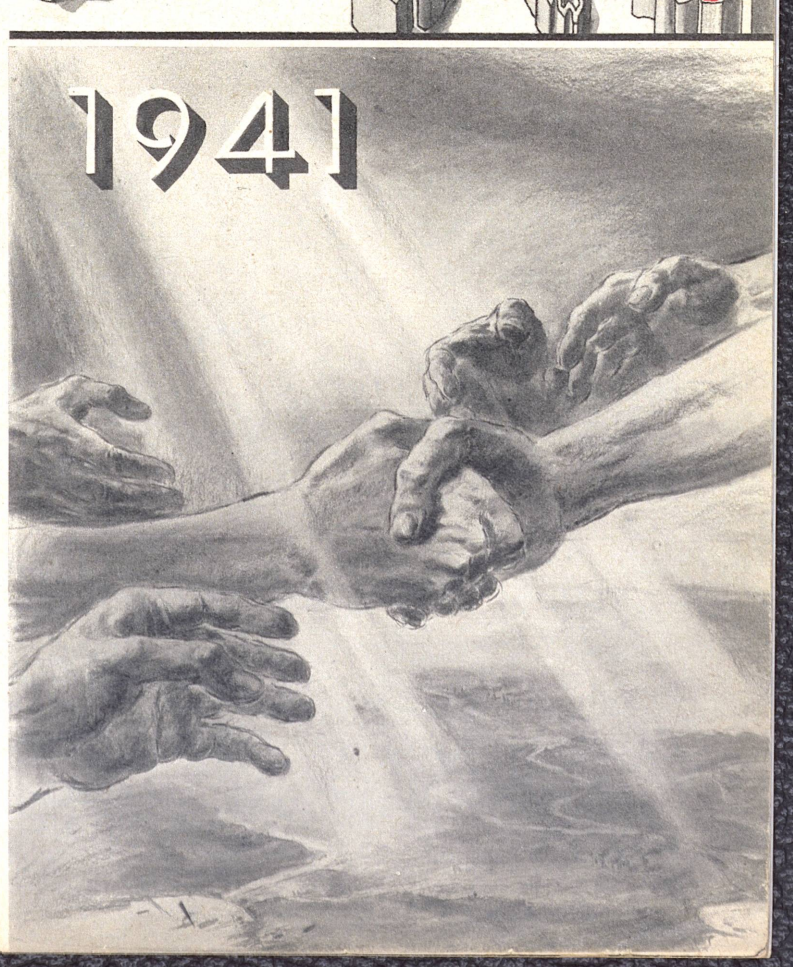
Under trykket av krigen mot England blev de økonomiske skillemurer pratisk talt jevnet med jorden gjennem det europeiske kontinents økonomiske sammenslutning. Handelsoverenskomstene og clearingsavtalene fra regjering til regjering blir forløpere for den europeiske storrumsøkonomi

I Europa av 1914 var de murene som stengte for den frie handel mellem statene lave. Den underjordiske maktkamp mellem stormaktene hadde en farligere følge enn tollmurer: veddeløpet om markedene! Det førte til verdenskrigskatastrofen

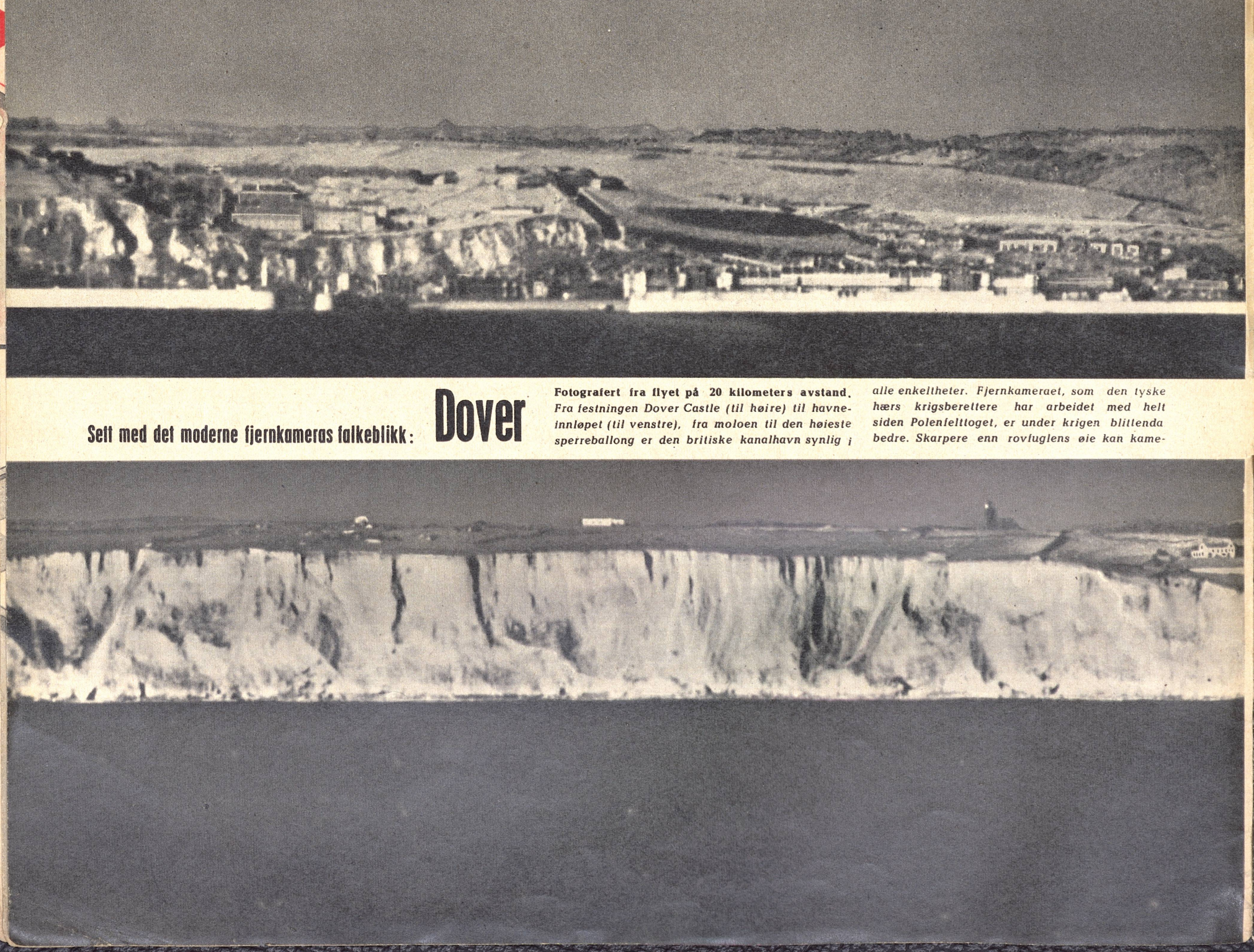
Versailles skapte 20.000 km lengre grenser i Europa! De nyoprettede stater industrialiserte sig. Til det tregte de penger. Seierherrenes politikk forlangte oprustning mot Tyskland. Altså trengte de dobbelt op penger: lån og inntekter. De skaffet sig derfor gjeld og laget tollmurer. Lånene kom, murene blev høiere. Dette førte til økonomisk verdenskatastrofe

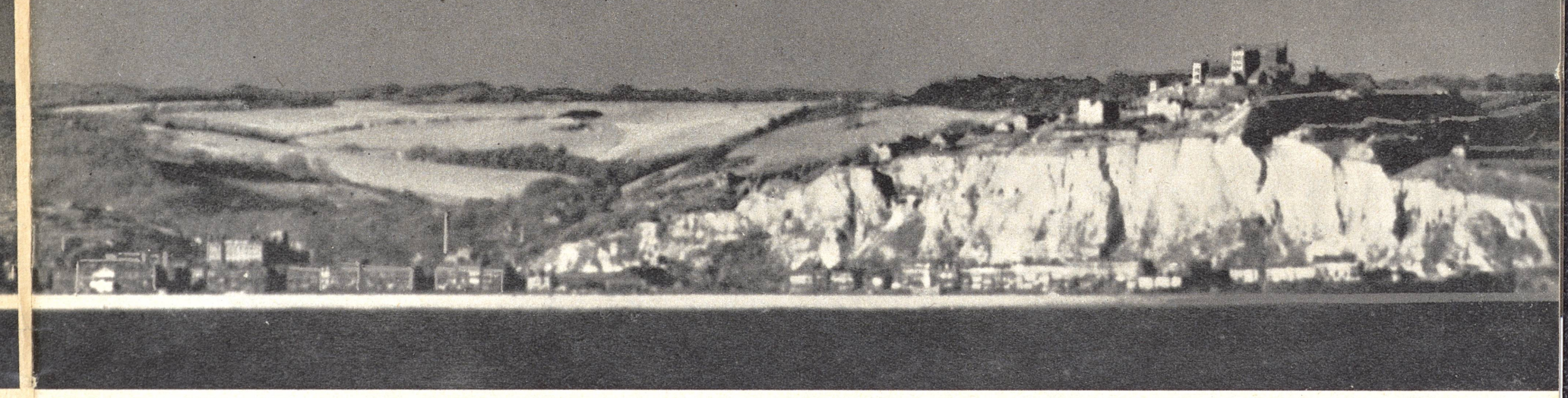

Sett med det moderne fjernkameras falkeblikk:

Dover

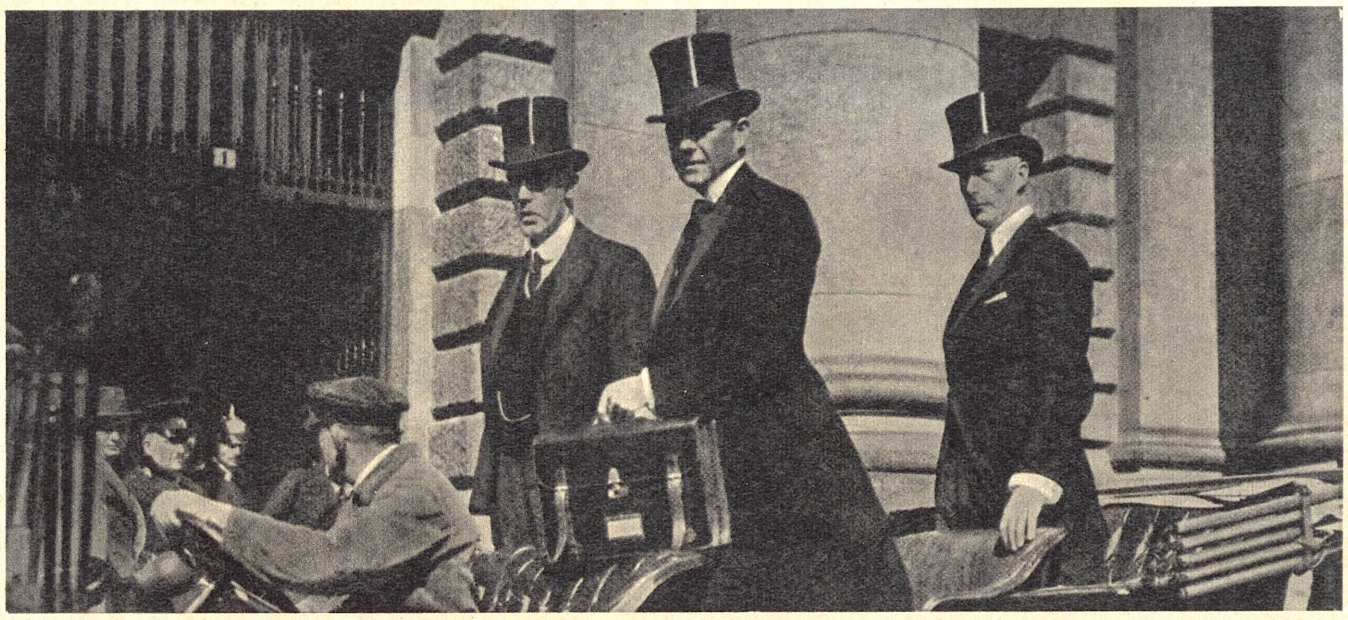
Fotografert fra flyet på 20 kilometers avstand. *Fra festningen Dover Castle (til høire) til havneinnløpet (til venstre), fra moloen til den høieste sperreballong er den britiske kanalhavn synlig i alle enkeltheter. Fjernkameraet, som den tyske hærs krigsberettere har arbeidet med helt siden Polenfelttoget, er under krigen blitlenda bedre. Skarpere enn rovfuglens øie kan kame-*

raet, hvis plater og filmer er mottagelige for infrarøde stråler, se mange kilometer gjennem røk og tåke. Foran kameraets objektiv blir det satt et rødt eller sort filter bare for å opfange de for det menneskelige øie usynlige langbølgete infrarøde stråler og holde de ikke ønskede kortbølgete stråler vekk. Ved hjelp av en spesiell fremgangsmåte lyktes det en tysk opfinner å øke negativets infrarøde mottagelighet hundrefoldig. Slik blev bilder med fjernkameraet mulig med korteste belysningstid. Bildet nedenfor: Et utsnitt av den steile kyst mellem Dover og Deal nordøstlig for Dover. På bildet ser man hver renne og fure i terrenget

Høie herrer fra England kastet sig op til dommere over Tyskland

Et billede fra 1919: Engelske befullmektigede på vei til prosessen mot de tyske „krigsforbrytere" i riksretten i Leipzig. Denne skueprosess hørte til „freden". De allierte vilde gjennem den velte skylden for krigsutbruddet over på Tyskland

Fortsatt fra side 5

Freden som ikke var levedyktig

blev opretholdt mot dem. En skattestreik innenlands og en handelskrig utenlands hadde vært nok til å kaste hele korthuset over ende. Som et sådant blev jo denne stat tilslutt også verdsatt av englenderne og franskmennene.

Vi er idag i stand til å vurdere freden av 1919 efter den måte den hevdet sig på i praksis. Vi behøver ikke lenger bare å holde oss til de tallrike forsøk fra dens ophavsmenn på å skyve ansvaret fra sig, idet de til sin egen rettferdiggjørelse fordømte hva de selv hadde vært med på å sette sammen. Vi alle har jo vært vidne til hvorledes den ene tvangsbastion efter den annen av diktatet falt, uten at man behøvde å trekke sverdet og uten at der falt et skudd. Alt skjedde alene ved at Tyskland gjenvant sin iboende kraft og kunde bruke den fritt. Denne revisjonsprosess ved livet selv, som atter måtte strømme i sine gamle og uutslettelige baner, hadde ikke behøvd å føre til krig, dersom England ikke hadde villet det.

Da England vilde forhindre en fornuftig revisjon av de tyske østgrenser og erklærte Tyskland krig, reiser det spørsmål sig kjempestort for enhver tenkende europeer: Hva skal det tjene til å føre krig, når den siste hadde som resultat en sådan fred og når freden igjen var skyld i denne krig? Vil englenderne ennu en gang la helvedesdansen begynne fra nytt av?

Hva var det som drev englenderne til verdenskrigen?

Der er i verdenshistorien blitt ført kriger om spørsmål som ikke lot sig avgjøre på annen måte enn med våpnene. Preusens felttog mot Østerrike i 1866 er et klassisk eksempel på en sådan krig, og hvorpå man kan måle rettferdiggjørelsen ved en krig. Hva var — sett under denne synsvinkel — hovedbeveggrunnen for franskmennene i 1914? De påsto at deres sikkerhet var truet ved den tyske enhet, som sluttet sammen et 20 millioner større og hva produksjonskraft angår meget mektigere folk i en stat. I midlertid har Frankrike i 1919 ikke mer kunnet ødelegge Rikets enhet — ikke fordi det ikke vilde det, men fordi det ikke lenger kunde det. Like så litt formådde det, selv da det utleverte millioner av tyskere til andre stater, å la 20 millioner forsvinne. Mot dette sto den nettop derved voksende nasjonalbevissthet hos den tyske nasjon. I mellemtiden er der — ikke minst gjennem dette trykk — av et Tyskland med 60 millioner blitt et Stortyskland med 80 millioner tyskere i en sluttet statsblokk.

Franskmennenes krigsmål var å holde den tyske kjernestat i evig avmakt. Men til dette formål trengte de den stadige hjelp fra halve verden, frem for alt fra England og Amerika. Da denne understøttelse i fredstid i lengden ikke kunde fåes og heller ikke noensinne vil kunne fåes i tilstrekkelig grad, måtte de helt alene bære byrdene ved de organisasjoner som var bestemt til å holde Tyskland nede. Men her strakk ikke kreftene deres til. Overbelastningen uthulet det kunstig skapte franske hegemoni. Vi har sett kolossen styrte i grus.

Hva var det som drev englenderne inn i verdenskrigen? Hvilke spørsmål vilde de løse med en krig mot Tyskland? De vilde beseire den voksende tyske overvekt på fastlandet og samtidig dermed en konkurrent, som begynte å overgå dem i produksjons-og handelskraft. Har de nådd sitt mål? Svaret fremgår allerede av det faktum, at de nettop av denne årsak efter to årtier atter mener å måtte føre krig. Heller ikke for England løste verdenskrigen — for hvis skyld det måtte ta med på kjøpet så avgjørende svekkelser overfor Amerika og den øvrige verden — noen av de spørsmål for hvis skyld det mente å ha ført den. Ligger de europeiske livsproblemer, slik som de blev anskuet av England og Frankrike i 1914, annerledes an idag? Har den nuværende krig overhodet utsikt til å opfylle de ønsker englenderne næret da de våget å la den bryte løs? Absolutt ikke: De forhold, som det fremadskridende liv i Europa har frembrakt, taler idag ennu krassere til gunst for Tyskland og ennu krassere mot det forbryterske sinnelag hos dem, som for disse spørsmåls skyld har styrtet Europa ut i et nytt blodbad.

Hvorfor? Fordi livet i mellemtiden har fulgt sin bane uhindret av fredsdiktatene og fordi hele Europa ennu har i frisk erindring hva det vil si, når man på voldelig måte vil kvele livet. Enhver vet hvorledes arbeidsløsheten i alle land da svulmer op, hvor sterkt alt på vårt kontinent henger sammen, hvor lite kriser lar sig begrense til ett land, hvor sterkt med andre ord skjebnesamhørigheten er for alle europeiske folk.

Den mening var, og er frem for alt sterkt utbredt i de små land, at England er en venn av folkenes frihet, fordi det er interessert i splittelsen av Kontinentet, i dets opdeling i mange små stater. Det stemmer for visse klasser i disse land, der som Englands snyltegjester tjener på den såkalte verdenshandel og alt som henger sammen dermed. Men det stemmer ikke for de store masser og ikke for de folk, hvem bare et intimt samarbeid og en bredere konsentrasjon yter beskyttelse på verdensmarkedene mot den av England foranstaltede konkurranse med dens neger-og kulilønninger. Konkurransen har i de siste årtier og nettop gjennem virkningene av den siste krig antatt former ute i verden som tvinger de europeiske folk til å arbeide intimere sammen, dersom de vil hevde sig og sin høie levestandard. Englands politikk hadde til inn i denne krig bare interesse i bufferstater foran sine kyster og i å forhindre en sammenslutning av kreftene i Europa.

Hvorfor må Tyskland være for et samlet Europa?

Med den tyske politikk er det annerledes. Tyskland kan ikke sette sig imot livet slik som det efter sine egne lover vil gå sin gang på Kontinentet, fordi det jo selv er en viktig del av dette liv. England fornekter skjebnefellesskapet med Europa. Tyskland derimot kan overhodet ikke leve uten å anerkjenne denne samhørighet i teori og praksis. Også dette er jo bevist gjennem utviklingen i de siste årtier. Man trodde av hjertens lyst å kunne utplyndre, utpresse og utarme Tyskland. Hva var følgen? At alle, også de som vilde støte det ned i evig armod, blev trukket med av den tyske sykdom, at også englendere og franskmenn blev rammet og rystet av de samme kriser som de forårsaket i Tyskland. Tyskland er Europas hjerte. Verdensdelen er sunn når dette hjerte er sunt, den er syk, når hjertet er sykt.

Alt dette har forlengst forlatt de blotte påstanders område. Man behøver bare å gjenkalle i erindringen hvor forbitret englenderne har bekjempet de høie priser som Tyskland betalte agrarlandene på fastlandet for deres jordbruksprodukter. Tyskland unndrog derved inntektene for bønderne i disse land fra svingningene på de angelsaksiske verdensmarkeder. Nu fremstiller hr. Willkie det slik: dersom denne tyske metode for en samlet optreden av de europeiske økonomiske interesser i verden går av med seiren, dersom gullet vårt ikke mere kan løpe sin tyranniske bane hvor det vil, vil Amerika ikke kunne opretholde sin levestandard. Javel, slik har englenderne sett tingene, da de begynte denne krig med en økonomisk krig og en finansiell blokade, som begge, forbigående bemerket, allerede definitivt er tapt.

Britene vet bedre enn alle andre at Tyskland må forsvare hele Europa, når det vil forsvare sig selv. Tyskland kan ikke eksistere imot Europa, det kan ikke gjennem Europas skade vinne selv det minste for sig selv. Derfor må den nye fred bli oprettet slik av Tyskland at den fruktbart forener Rikets trivsel med hele verdensdelens trivsel. Den fred som Tyskland behøver, må føre Europa til et nytt, eget liv. For dette liv har i de siste århundrer gjennem den industrielle revolusjon og gjennem massestatenes opståen forandret sig fra grunnen av. Europa kan, dersom det vil bestå, ikke lenger bare ha blikket festet på sig selv og sitt strev, det må ta i betraktning de endrede verdens- og konkurranseforhold. Tyskland har den samme interesse. Det ligger dessuten i alle tyske kulturanskuelsers dypeste vesen, ikke å tro på etableringen av en abstrakt evig salighet på denne slitsomme jord, slik som fredsmakerne i 1919 forega og lover idag igjen, men å avlytte naturen dens lover. For Tyskland er det dets egen eksistens' ufravikelige bud å bringe det europeiske folkelivs naturlige forutsetninger, som ikke lar sig endre, i harmoni med de statlige forhold, at det avstemmer folkenes krav på fri formning av deres eget liv til de nødvendigheter som verdenssituasjonen påtvinger Kontinentet.

Europas enhet kan ikke oprettes gjennem diskusjon, som man forestiller sig det i England, men bare ved at alle deltar i felles opgaver. Hvor alvorlig det er og må være for Tyskland å finne beskyttelse og utviklingsformer for det politiske liv i Europa, fremgår av de betydelige ofre som det har brakt bare med utflyttingen av sine folkerester fra de østlige stater. Der kan videre minnes om de velgjerninger den tyske handelspolitikk brakte hele den sydøstlige del av Kontinentet; under dens virkninger har landene her siden 1933 kunnet glede sig ved en økonomisk opadgående utvikling som ikke engang er blitt avgjørende påvirket av krigen. Der kan også henvises til fjernelsen av mellemstatlige spenninger gjennem revisjoner og vollgiftsavgjørelser, spenninger som ofte var blitt fremkalt i den hensikt ikke å la Europa komme til ro.

Først og fremst i den økonomiske utvikling begynner således omrissene for den fred, som Tyskland planlegger, allerede å avtegne sig. Da den må finne de mest passende og de virksomste politiske former for nasjonenes skapende politiske natur i Europa, kan denne fred ikke lages på tegnebrettet, men den må vokse frem efterhvert under realistisk iakttagelse av den europeiske husholdning. Derfor er det ikke så underlig at der allerde idag eksisterer meget mer av freden og det nye Europa enn de fleste kan se eller kun har en anelse om.

Den store og den lille

ubåtmann

Efter et langt og særlig heldig fiendetokt blev ridderkorsbæreren, kapteinløitnant Schepke og hele hans mannskap av vinterkurstedet Ruhpolding i Sydbayern, invitert til å gå på ski. Av hjertens lyst kunde så den heldige ubåtbesetning tumle sig på fjellskråningene og riktig hvile ut. Skiutstyret lånte fjelljegerne fra Reichenhall dem. Kapteinløitnant Schepke var gjest hos Toni Plenk, den kjente Chiemgau-langrennsløperen, — og forklarer her den lille Horst Plenk den ubåtmodellen som han har laget til ham

Fjellets sønner

Italienske „alpini" er en elitetropp, som rekruteres av fjellvante menn fra Alpene og Abruzzene. Hva de er vant til fra barnsben av, — fjellbestigning, klatring samt skiløpning — blir her utviklet til toppytelser. De hører til de beste skyttere i den italienske armé

I susende fart nedover mot dalen. Det må ikke forekomme noe fall når troppen tett efter hinannen suser nedover gjennem vanskelig eller skogbevokset terreng. Utdannelsen i skiløpning er derfor det viktigste for de såkalte „alpini"

Således tiltrådte Bulgaria tremaktspakten

To billeder fra den høitidelige undertegning av det historiske dokument som skapte en ny situasjon på Balkan i de felleseuropeiske interessers ånd

Et billede som gjengir de praktfulle rammer innen for hvilke overenskomsten blev sluttet

Riksutenriksminister von Ribbentrop ierer sine gjester, den bulgarske ministerpresident, professor dr. Filoff, den italienske utenriksminister grev Ciano og den keiserlig-japanske ambassadør Oshima gjennem prins Eugens herlige slott. Efter Adolf Hitlers bestemmelse foregår alle for riksinteressene i sydøst viktige statsretslige begivenheter i Belvedere

Et billeddokument av historisk betydning

Der Führer underholder sig med den kongelig bulgarske ministerpresident Filoff efter undertegningen av den høitidelige tiltredelseserklæring til den tysk-italiensk-japanske tremaktspakt av 27. September 1940. I bakgrunnen riksutenriksminister von Ribbentrop og sendemann dr. Schmidt

Hvem var det som begynte å kaste bomber?

Av Hans Fritzsche

Den britiske propaganda påstår, at det er tyskerne som var begynt å bombe byer og beboelseskvarterer i denne krigen. Det er verd å legge merke til, at det er først siden i januar 1941 de fremkommer med denne påstand. Det var understatssekretær Butler som gjorde den gjeldende i underhuset. Dermed er toppen nådd på en propaganda-utvikling, som begynte umiddelbart efter det første store tyske angrep på militære mål i London og som den gang innskrenket sig til den helt usanne påstand, at tyskerne med hensikt utsøkte arbeiderboliger, kirker og sågar det kongelige slott som mål for sine bomber. Hvorledes var det nu i virkeligheten?

Den som kjenner til tingene, er fristet til med et skuldertrekk å forbigå disse påstande i taushet og å betrakte dem for det som de virkelig er, nemlig et svakhetstegn. Den som vet, hvorledes der Führer i de lange år før denne krig strebte efter å innskrenke den i det grenseløse stigende virkning av de moderne våpen; den som oplevde, hvorledes han først tilbød fullstendig avrustning, derefter å gi avkall på luftvåpnet, og tilslutt foreslo at man i det minste skulde forby bombekrigen — naturligvis under den selvfølgelige forutsetning av gjensidighet — den har ikke noe forlangende efter ennu en gang å gjøre polemisk bruk av de argumenter som hører til de historiske fakta. Når man dertil som tysker har oplevd de måneder i forrige år, i hvilke det tyske folks brede masse til sin voksende sorg og forundring ikke hørte annet enn advarsler som det eneste svar på de nattlige engelske bombeangrep, den holder det kanskje for helt overflødig i det hele tatt å befatte sig med det tema „Hvem var det som begynte med de nattlige bombeangrep?" Men da den engelske agitasjon i slike tilfelle alltid har forstått å utnytte fordeler overfor den motstander, som undervurderte hvorledes sannheten kan forvandles i de engelske hender, er det allikevel ikke overflødig å friske op hukommelsen litt.

De første engelske bomber falt den 12. Januar 1940

Den første tyske bombe som falt på britisk område, blev kastet den 16. mars 1940 og det skjedde under et angrep på britiske krigsskib ved Orknøiene, hvor et luftvernbatteri på land grep inn i kampen og blev brakt til taushet ved dette bombekast.

Winston Churchill påsto efterpå, at et beboelseshus nesten var truffet, i virkeligheten var det bare en hund.

Allerede to måneder tidligere, nemlig den 12. januar 1940, hadde britiske fly for første gang kastet bomber på bebodde strøk i Tyskland, nemlig i byen Westerland på Sylt. Den 20. mars gjentok de angrepet på Sylt. Englenderne hevdet å ha truffet militære mål, men utenlandske pressefolk kunde den gang med egne øine overbevise sig om at bare sivile objekter var blitt skadet. Da englenderne under disse angrep ikke var så nøie med å strø disse bomber, som angivelig var tiltenkt militære mål, langt inn over Danmark, kan man jo under forutsetning av uerfarenhet, bestride at det var hensikten å treffe sivile mål.

Den 12. april 1940 blev så den lille jernbanestasjon i byen Heiligenhafen ved den slesvig-holstenske kyst utsatt for et engelsk bombeangrep, som neppe forårsakte noen skade, men som dog var å betegne som det første engelske angrep på et tysk trafikkanlegg uten noen militær betydning. Også her kan man, når man ser stort på det, tale om overvurdering.

Den 23. april blev boligkvarterene i Oslo angrepet av britiske bombefly, som under de herskende politiske og geografiske omstendigheter virkelig må ha søkt disse mål.

Da i de derpå følgende dage også badestedet Wenningstedt og den lille by Heide i Slesvig-Holstein blev betenkt med nattlige bombeangrep, fastslo forsvarsmaktens overkommando i sin melding av 26. april: „Fienden har dermed påbegynt luftkrigen mot ubeskyttede byer uten noensomhelst militær betydning."

Under hele denne tid, altså fra januar til slutten av april 1940, gjennemførte det tyske luftvåpen, i motsetning til det engelske, bare rekognoseringsflyvninger og angrep på engelske skib, hvorunder bombene på det omtalte luftvernbatteri dannet den eneste unntagelse.

Fra 10. til 13. mai 71 fiendtlige luftangrep på det tyske riksområde

Hvis man kanskje i denne tid kunde finne unnskyldninger av en eller annen art for den engelske fremgangsmåte, så forandrer forholdet sig fullstendig fra og med 10. mai. I tiden fra 10. mai til 13. mai blev der foretatt ikke mindre enn 71 angrep av fiendtlige flyvere på Det Tyske Rikes område. Bare 6 av disse angrep gjaldt rent militære mål, 14 traff mål, som kanskje kunne betegnes som krigsviktige, nemlig broer, grubeanlegg og lignende, men 51 gjaldt mål uten noen som helst militær betydning.

Den 10. mai blev 57 sivilpersoner drept i Freiburg i Breisgau, deriblant 13 barn i alderen 5 til 12 år. Den 11. mai blev klosteret Marienburg ved Boppard, som benyttes som pikepensjonat, angrepet. Den samme dag blev sykehuset og noen privathus i byen Emmerich beskadiget. Den 12. mai blev der kastet bomber på byen Aachen, et barn blev drept, flere personer såret. Den 13. mai blev flere personer i et gamlehjem i Düsseldorf som lå i et utpreget boligstrøk, drept av fiendtlige bomber. Den 15. mai talte man 3 døde og 4 sårede i et privathus i Eschweiler. En bondegård i kretsen München-Gladbach blev lagt i ruiner og den neste dag blev der foretatt et storangrep på boligkvarterer i Hamburg, hvor 43 personer blev drept og 110 såret.

I alle disse tilfelle kunde der ikke lenger være tale om feiltagelser eller mangelfull innsiktning. Til den 22. mai steg antallet av fiendtlige luftangrep på det tyske riksområde til 228, hvorav 75 % gjaldt absolutt ikke-militære mål. Av sivilbefolkningen blev under disse angrep 136 drept og 305 såret, deriblant tallrike kvinner og barn.

Også i juni fortsatte englenderne planmessig sine angrep på sivilbefolkningen. Englenderne selv bestred den gang aldeles ikke disse angrep, men fremhevet sågar med en viss stolthet, at disse „suksessfulle" angrep måtte ha en demoraliserende virkning på det tyske folk og at de sikkert var egnet til å knekke det tyske folks motstandsvilje. Winston Churchill har personlig i underhuset og i radio flere ganger uttalt håpet om at de engelske bombetokter måtte utøve en slik virkning.

Under henvisning til de nevnte engelske angrep meddelte den tyske forsvarsmakts overkommando den 20. juni, at det tyske luftvåpen fra nu av hadde begynt gjengjeldelsen overfor England. Man kan idag fastslå, at den tyske gjengjeldelse som den gang begynte, innskrenket sig til rent militære mål.

Merkelig nok forsto englenderne ennu ikke betydningen av denne motaksjon og hva den innebar av fremtidig virkning. 48 timer efter overkommandoens betydningsfulle meddelelse nådde britiske fly for første gang Berlins periferi; de kastet her bomber over den utpregede villaby, forstaden Babelsberg, hvor de bl. a. forårsaket skade på et posthus og et sykehus. Englenderne var til og med stolte over denne prestasjon og pressen i London jublet over at nu sto rikshovedstaden „for tur". I forbigående skal også nevnes, at om eftermiddagen den 26. juni blev lekende barn i Herne drept under et angrep gjennem et lavt skydekke og dagen derpå opnådde R. A. F. sin første „suksess" med sine tidsinnstillede bomber: Ved Allendorf, søndenfor Arnsberg i Westfalen, blev 5 barn drept på veien til skolen, fordi man ennu ikke hadde fått gitt det tyske folk beskjed om den slags bomber.

Da angrep av denne art stadig fortsatte, da det f. eks. den 3. juli bare i Barmbeck blev drept 22 barn, da ga der Führer i sin fredstale den 19. juli under henvisning til disse begivenheter England følgende advarsel: „Jeg har hittil nesten ikke latt gi svar på dem. Men det må ikke opfattes slik, at dette er og blir det eneste svar." Selv denne advarsel blev heller ikke forstått.

Tvert imot. Man opfant stadig nye metoder til angrep på sivilbefolkningen, som f. eks. små brandskiver, og fra den 26. august gikk man så over til enten hver natt eller annen hver natt å angripe åpenbare boligkvarterer i Berlin, hvor hele det diplomatiske korps og alle de utenlandske journalister stadig hadde anledning til å overbevise sig om, at det her ikke kunde være tale om feiltagelser eller mangelfull innsiktning.

Det virket rent befriende, da der Führer i sin tale den 4. september meddelte: „Jeg har i tre måneder latt være å gi svar på det, idet jeg var av den mening, at de vilde holde op med dette uvesen. Herr Churchill har opfattet dette som et svakhetsstegn fra vår side. De vil forstå, at vi nu natt efter natt gjør gjengjeldelse og det i stadig stigende grad". De 7. september sto det i meldingen fra forsvarsmaktens overkommando: „Det tyske luftvåpen er derfor nu gått over til også å angripe London med sterke krefter."

Den 8. november skildret der Führer hvor overrasket han var over at „den geniale strateg" Winston Churchill hadde begynt et angrep nettop med d e t våpen, hvor England sto allersvakest overfor Tyskland. Han mente, at den mann som hadde utklekket just d e n n e plan, måtte være vanvittig. Men efter at tre måneder nu var gått, hadde han tatt op kampen og det med den beluttsomhet, hvormed han alltid hadde tatt op enhver kamp. Han sluttet med de ord: „Det engelske folk, som jeg bare kan beklage, kan takke sin generalforbryter Churchill for det som nu skjer".

Fra det øieblikk av da de tyske storangrep satte inn, hersket der i England en pinlig taushet om de først så berømmelige engelske angrep, for så efter en viss anstandsfrist plutselig å påstå, at det var tyskerne som hadde begynt. Og da man ute i verden husket på de fakta, som vi nettop har skildret, da erklærte Londons radio med en storlaten gestus, at begynnelsen jo allerede var gjort i Warschau. Dette nødhjelpsargument, som man til å begynne med i det hele tatt ikke hadde betjent sig av, forslår ikke, for Warschau blev først bombardert, efter at man — forøvrig efter e n g e l s k påtrykk — hadde avslått å la sivilbefolkningen rømme byen og besluttet sig til som festning å yte motstand. Denne sakens virkelige sammenheng stemmer også for Rotterdams vedkommende.

Englands selvforskylte ulykke

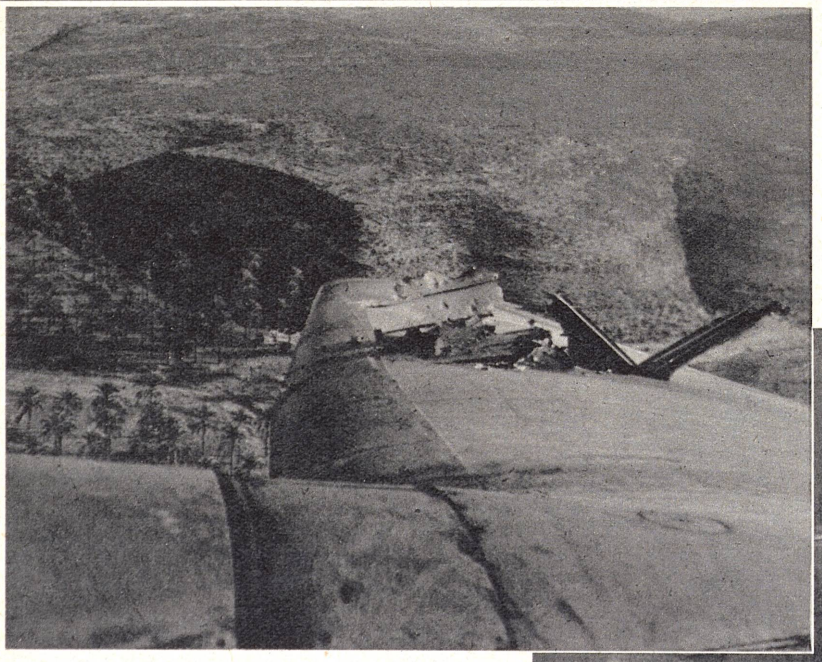
I de måneder, da de uforstyrret kunde glede sig over sine „suksesser" med de nattlige bombeangrep, har englenderne selv aldri henvist til eksemplet Warschau eller Rotterdam. Den såkalte informasjonsminister Duff Cooper argumenterte den gang ganske annerledes og har i „Daily Mail" pekt på, at begrepet „uskyldige sivilister" tilhører forgangne århundrets tankegang. I den totalitære krigs tidsalder var det nu en gang ikke mulig å begrense krigsmålene. Endelig har vi tyskere ikke glemt, at i hine måneder blev endog den engelske kirke ansporet til å finne argumenter for de nattlige bombeangrep og at der den gang fra den engelske kirkes prekestoler falt uttalelser som gikk ut på en meget lite hellig og høist ukristelig radikal ødeleggelsesvilje overfor det tyske folk.

Med bombeangrepene forholder det sig akkurat som med selve krigen: Da krigen begynte, skrøt englenderne og sa: „Det hadde vel dere tyskere ikke tenkt, at vi vilde erklære dere krig!" Nu, da de er i ferd med å tape den, jamrer de over de slemme tyskerne, som angivelig grep det første og beste påskudd til å begynne „sin" krig. Hvis England ærlig og i rette tid hadde anvendt en brøkdel av den humanitet som det nu hykler, så vilde England være blitt spart for selvforskylt ulykke.

Stuka-bomber — Sandfontener

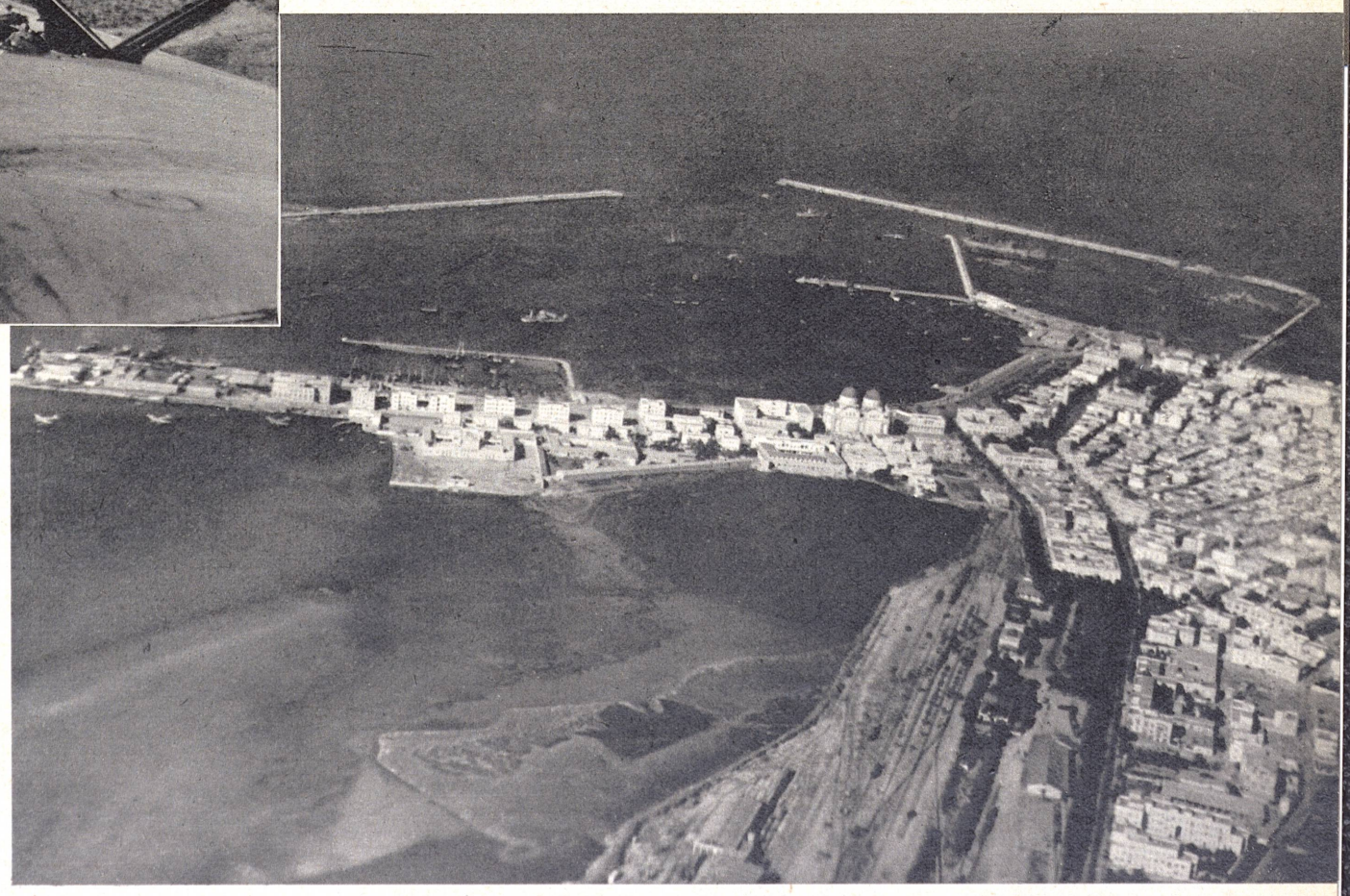
Tyske speiderfly har opdaget engelske tropper under fremrykningen i det nord-afrikanske kampområde. Stukas settes inn og bombene deres treffer målet med den samme sikkerhet i ørkensolens glødende hete som i nordens kjøligere regioner. Veldige sandfontener viser nedslagene, som tydelig har forstyrret de fiendtlige troppebevegelser.

Krig over hav og ørken

Rammet, men kommet vel hjem igjen

Under angrepet er et tysk fly blitt rammet av det engelske luftvern. En vinge er sterkt beskadiget av splintene fra en granat. Men som om intet var hendt, fortsetter bombeflyet sin kurs og når velbeholdent tilbake til flyplassen, Menneske og maskin har i fellesskap klart denne kolossale påkjenning.

Det er Benghasi !

Hovedstaden i Cyrenaika, som italienerne måtte rømme efter tapper motstand overfor en mangedobbelt engelsk overmakt, er nu utsatt for sterke angrep fra de forente tyske og italienske luftstridskrefter.

Også over Malta. *Malta, den engelske øi mellem Sicilia og italiensk Nord-Afrika er også utsatt for angrep fra det italienske og tyske luftvåpen. Stadig vekk treffer stukas det tungt befestede engelske støttepunkt, og lammer aksjonsberedskapet på denne engelske flåte- og luftbasis.* Fotos : PK. Niemann

En beretning om en forunderlig reise :

Gratie til fryd for alle

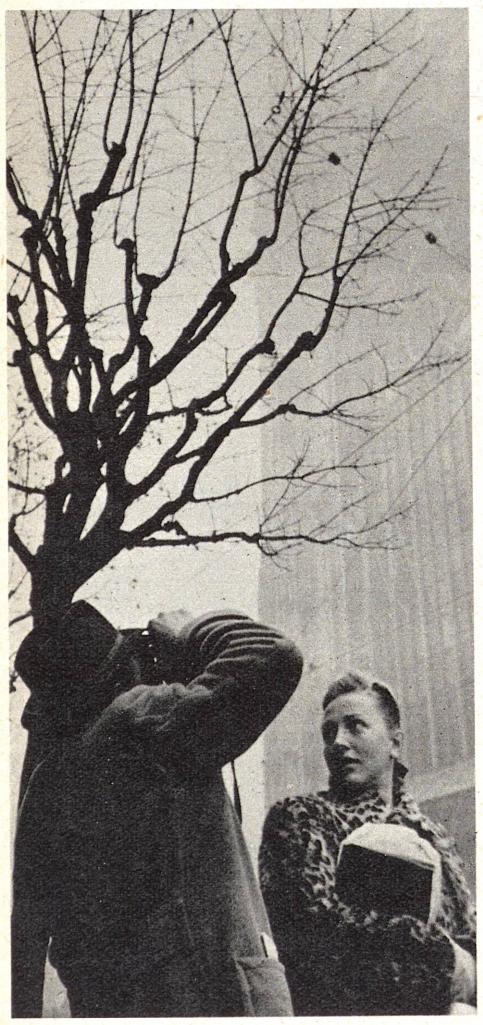
„Signal" forteller om
det beste kunstløperpar i verden :
Maxi Herber og Ernst Baier

I de siste år har Maxi Herber og Ernst Baier startet på de internasjonale skøitebaner og erobret førstepremiene. I 1935 blev de for første gang verdensmestre, og hverken på Olympiaden i 1936 eller senere lyktes det noe annet par å fravriste dem denne tittel. Det er deres klassiske parløpstil, som lar dem triumfere over alle andre og som gjorde dem verdensberømt. Under dansen på isen viser de den samme enestående harmoni. Hurtig og langsom foxtrott, rumba, conga og den henrivende vals blir danset med en slik gratie, at publikum gjentatt blir henrykt til vill begeistring. Begge to har de naturligvis sine private livsstillinger. Ernst Baier er arkitekt og Maxi Herber er glad i å tegne. Men fra midten av oktober til slutten av mars tilhører de helt den tyske sport. Da er de utrettelig beskjeftiget med sin trening og med å forsvare sin mesterskapstittel på de store vintersportforanstaltninger. Hvor de dukker op, blir de forfulgt av beundrere og autogramjegere. De får aldri være alene — de tilhører publikum. Og der kan ikke gis noe vakrere bevis på den hjertelighet hvormed de blir mottatt også utenfor de tyske grenser, enn... bildet til venstre! Hva er det vi ser på det bilde? En kanne full av appelsinsaft og to glas! Det er det som venter på Ernst Baier og Maxi Herber i isplasset i Milano. Da de løp der for første gang for fire år siden, kom Baier tilfeldigvis til å nevne for en skøiteløper, at han og Maxi var så glad i å drikke appelsinsaft. Og fra den tid av, står denne opmerksomhet ferdig til dem på en bestemt plass i isarenaen, så ofte de kommer til Milano.

„Hvorledes er isen? Hård eller løs?" Mesterparret prøver den speilglatte flate i ispalasset i Milano. Det avhenger av isens beskaffenhet om bevegelsene kan utføres hurtig eller om de må avbremses. Ernst Baiers sans for dette er gått direkte over i skøitene hans. Et par forsøk er nok, da nikker han tilfreds — ja, det er den gode skøiteisen i Milano igjen, slik som han kjenner den fra tidligere optreden der

Privat er Baier arkitekt. På alle sine reiser fotograferer han arkitektonisk fremragende byggverker, — her gjelder det domen i Milano. Maxi er en tålmodig tilskuer

På mange gatehjørner i Milano er der opstillet et roulette-spillebord. Italieneren lar sig gjerne forføre til et spill i forbifarten. „Rouge et noir!" Vil mesterløperen forsøke sin lykke? Nei — for ham eksisterer bare isens hvite flate. Til venstre for ham står Benno Faltermeier, som for første gang spaserer gjennem gatene i Milano. Bilde tilhøire...

Benno Faltermeier vender sig om til Maxi kort før sin optreden. Denne mannen er en fortrinlig klovn på isen. Her spiller han en dirigent på skøiter, et nummer som alltid utløser storme av latter

I MILANO

En felles lidenskap: Frukt, frisk frukt! Ernst og Maxi kan ikke gå forbi en frukthandel sån uten videre og varene blir ofte spist på stedet. At de så kjøper med sig en pose til er en selvfølge

En hyldest til ekteparret Baier: Et henrivende kostymert italiensk barnepar bringer dem blomster på skøiter. En takk for det tyske pars bedårende skøitekunst. Nu kan vel de to hvile sig ut litt — kanskje bli enda noen dager i Milano? Å, nei!

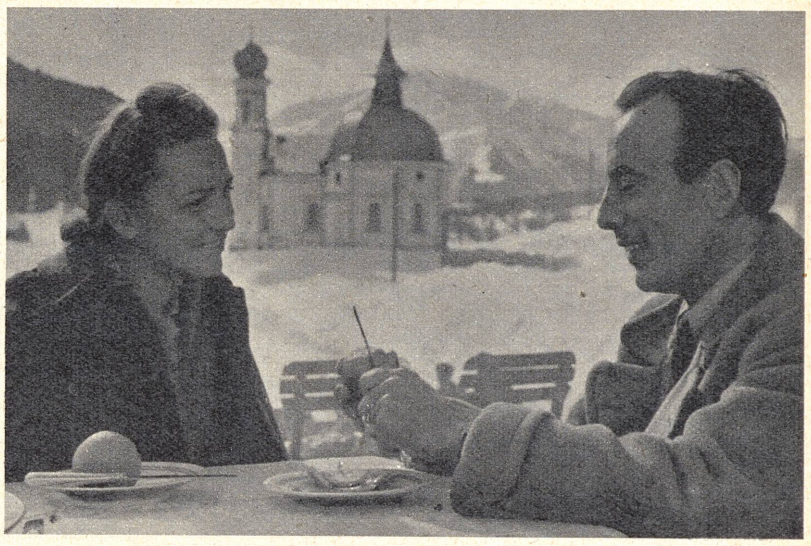
Publikum er en „vampyr“

Fra Milano reiser paret straks videre til Seefeld i Tirol. Her venter filmarbeide på dem. Nyheten om deres ankomst brer sig som en løpeild, og hvor de dukker op blir de for hvert skritt fulgt av nysgjerrighet og beundring. Og når de sågar har med sig sin reiseveske — som på billedet til venstre — går det en hvisking fra munn til munn: Å, nu går de for å trene! Og vi kan få se dem løpe! Og uten å snu sig, vet paret, at de følger efter dem — og Ernst Baier svinger småleende den betydningsfulle veske i været. . .

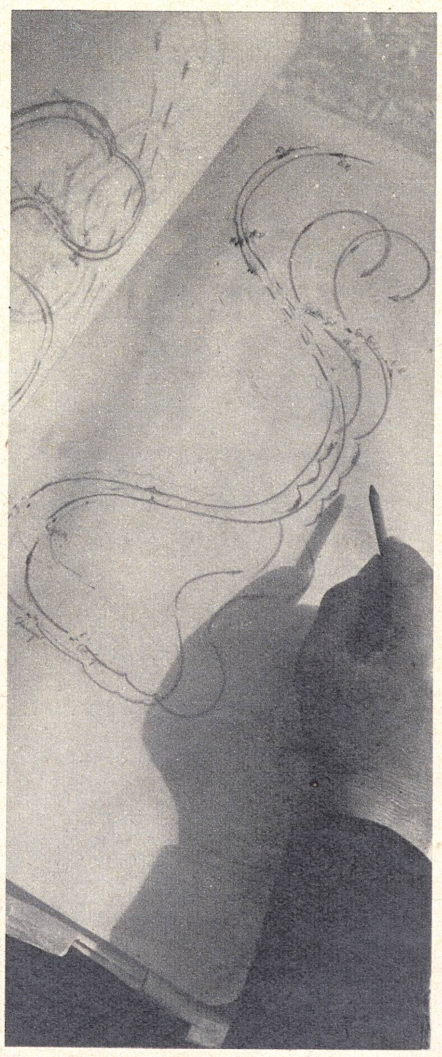
I TIROL

. . .det som alle formodet, viste sig å være riktig — det var virkelig skøitene som befant sig i vesken! Foran den står der to par ben, med pelskledde sko for kuldens skyld, og alle de som har løpt efter disse ben, står nu og stirrer på dem. Og det er det som her er det særlig bemerkelsesverdige i forhold til mangen filmstar: her er benene virkelig noe for sig selv! Men, går det nu ikke snart løs?

Nei — de begynner ikke enda! Det som de to tok frem av vesken var bare to appelsiner, som de spiser med den største nytelse

Et blikk i regiboken. *I en kulturfilm om kunstløp på skøiter skal Maxi og Ernst fremvise parløpets kunst. Alle figurene blir først nøie fastlagt på papiret, ti for dem er isen heller ikke noe annet enn en hvit flate, som figurene blir inntegnet på*

Maxi blir filmet privat. Stadig forfølger Baier hennes løp med smalfilmapparatet og lar sig også stadig filme selv. Hjemme fremfører han disse filmene og studerer sin kunst ved hjelp av denne ubestikkelige læremester. En ubønnhørlig selvkritikk

Midt i ,,spirallen''. Et løp for filmkameraet, som optar hele kunstløptreningen. Det er tidlig på morgenen , for da er februarisen best. Men kalt er det også og Maxi har god bruk for sin treningsjakke av angoraull. De skøitene, som de to løper med er forresten ikke laget spesielt for dem, men kjøpt ferdig! Slikt et treningsløp blir ofte avbrutt. Ernst Baier, som leder og bygger op hele løpet, korrigerer med et par ord, viser nøie hvorledes det skal gjøres — og så går det forfra igjen!

Hva der enn skjer — det skjer samtidig! Enhver bevegelse er den samme hos begge. Om enn hele banen på grunn av filmoptagelsen er tom, langs kanten står det fullt av tilskuere. Maxi synes ikke det er noe hyggelig stadig å bli glodd på som en star. At man tar et billede av henne under treningen, vel! Men det fins stadig folk som forsøker hemmelig å lure sig inn på henne — likegyldig hvor hun befinner sig — for plutselig å vilde fotografere henne, disse fotojegere er Maxi ikke særlig bli på

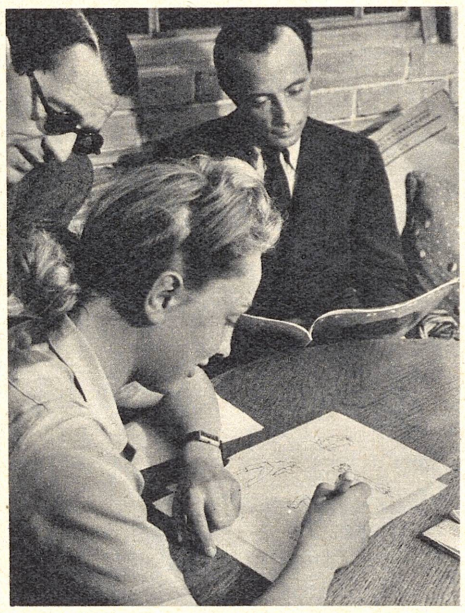
Stadig i kameraenes ild! Oppe arbeider filmfolkene — nede knipser den tette ring av tilskuere

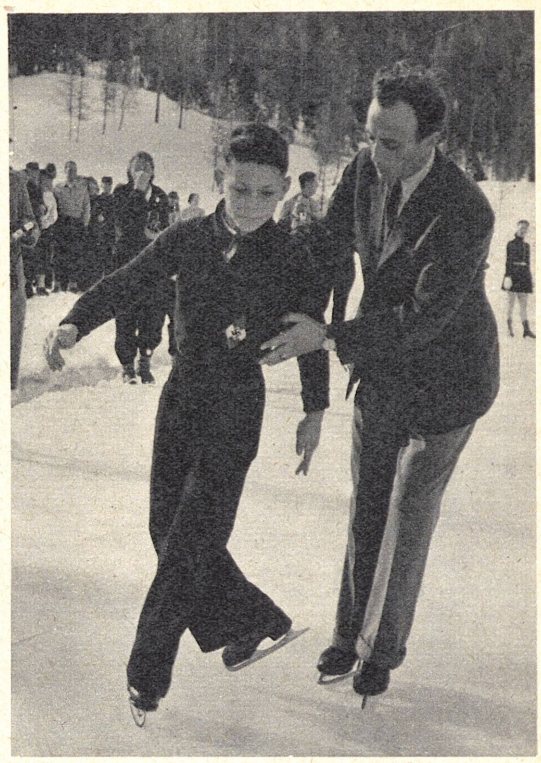
En snartur til Garmisch — frem og tilbake!

Med et fullstappet vintersportstog reiser Ernst og Maxi en dag til Garmisch, for der vil man også gjerne se dem

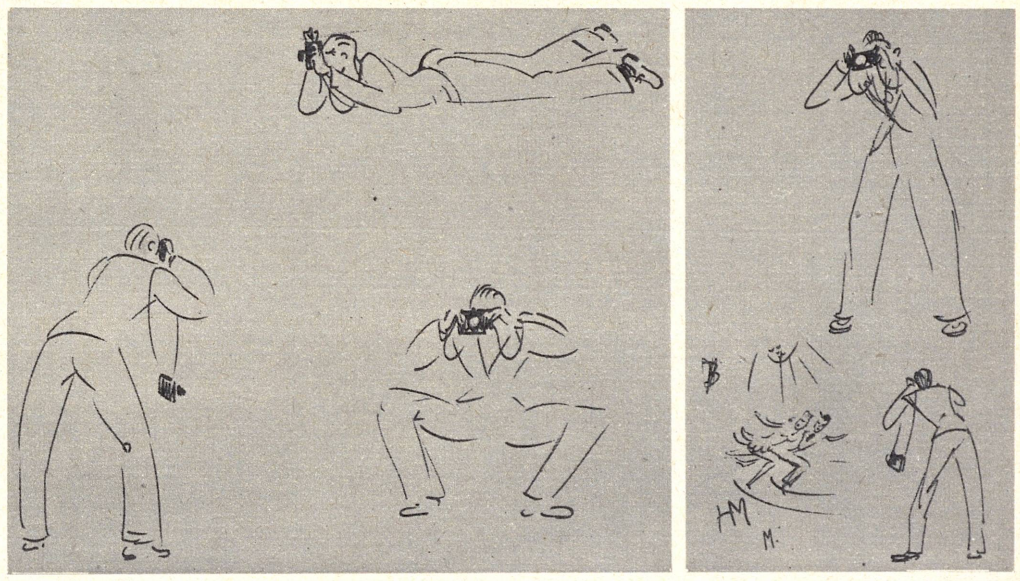
Atter i Seefeld: Men hva er det? Maxi tegner? Også det blir straks fotografert av reporteren

En annen av Ernst Baiers pasjoner: Når han ser begavete amatører kan han ikke gå forbi dem uten å ha gitt dem et par gode råd

Det er naturligvis det samme overalt: Også i Garmisch venter det dem en stormende hyldest. En politimann sørger for at de ikke blir trykket fordervet! Det er så altfor mange som vil se dem! (Bilde nedenfor)

„Dette er Dem, herr Kenguru, sånn som De har hoppet omkring oss de siste degene!" Med disse karikaturer håper den begavete Maxi endelig å bli kvitt fotoreporteren fra „Signal"!

Men vi måtte ta ennå et bilde! Og vi ser to mennesker som i klassisk ro og med utrettelig iver driver på med sin trening. To mennesker som aldri blir trette og som i sitt sportmesterskap fremviser en henrivende og enestående kunst, full av gratie til fryd for alle

SLUTT

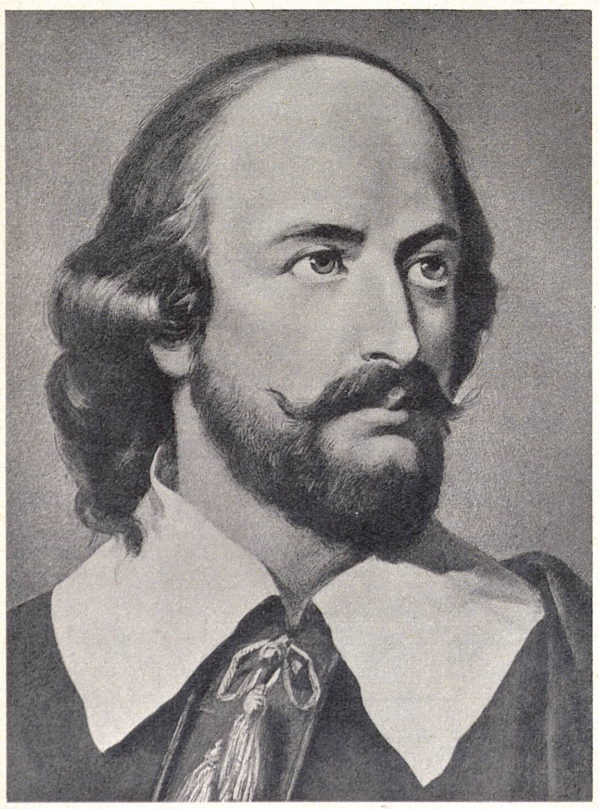

Et Monument uten grav. *På kirkegården i Stratford står dette billede i sten. ,,Les, vandrer om du kan, hvem døden her har beseiret, Her hviler Shakespeare og natur med ham'', lyder innskriften, men faktisk ligger det ingen begravet her. Shakespeares grav befinner sig på et annet sted. Han skal også ha sett anderledes ut. Underarmene og hendene, papir og penn, skal være føiet til senere, sier de lærde*

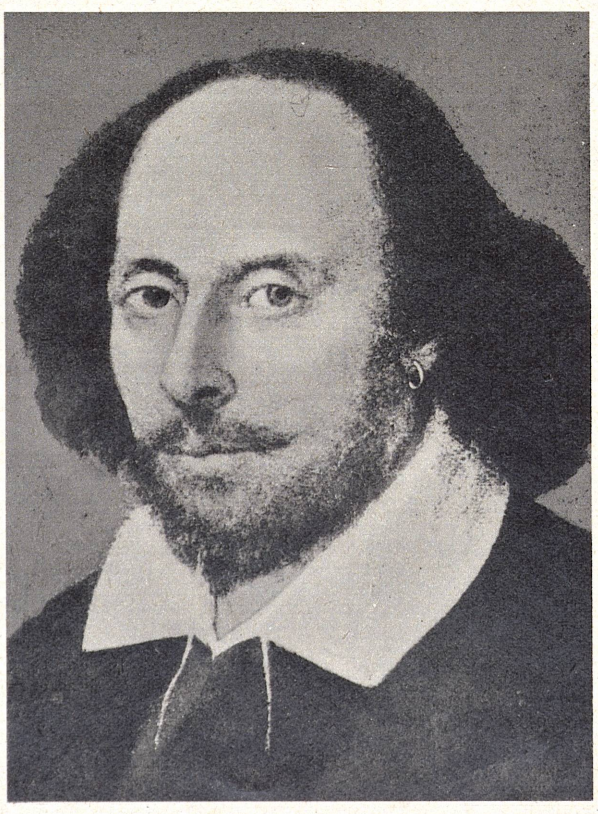

Det såkalte autentiske Shakespeare-portrett. *Det dreier sig om en gravyre som var avtrykt i utgaven av Shakespeares samlede verker av 1623. ,,Anti-Stratfordianerne'' påstår, at dette portrett ikke er noe annet enn en klosset maske. Dette har tegneren tydelig vist ved den tykke, sorte strek, som går fra venstre øre ned til spissen av haken. Øret er egentlig ikke noe øre, men en finger som holder masken. Gjennem maskens pupilleåpninger er det at den virkelige Shakespeare ser på oss*

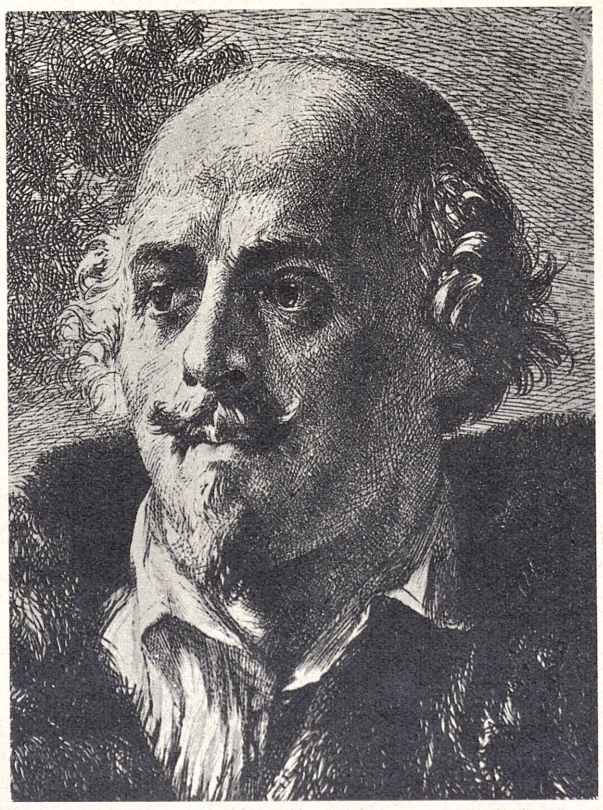
Dikteren, som ingen har sett

Et fantasi-portrett av Shakespeare. *Fordi ingen vilde tro, at Shakespeare hadde sett ut slik som monumentet (ovenfor) forestiller ham, malte den tyske maler Kaulbach i det 19. århundre dette billede*

Dette oljeportrett blev malt efter Shakespeares død. *Det er en blanding av gravmonumentet og foliogravyren fra 1623. Maleren har ikke våget å ta med den stive lordkraven som var på gravyren*

Dette vakreste av alle Shakespeare-portretter *blev tegnet av Adolf Menzel, den geniale tyske illustratør. Bare den tynnhårete panneskill, de buete øienbryn og den smale nese opviser likhet med de to historiske forbilleder*

Var en av disse menn Shakespeare?...

Francis Bacon, en høilærd, men bestikkelig mann, blev i det 19. århundre av sin kvinnelige efterkommer, Delia Bacon, utpekt som den virkelige Shakespeare. Thomas Carlyle sa til hénne den gang: „Når man hører hva De sier, så har vel Bacon opfunnet dampmaskinen også"

...eller var det en av disse?

Roger Manners, dem femte greve Rutland, som av den tyske forfatter Karl Bleibtreu blev erklært å være den riktige Shakespeare, blev bare 36 år gammel. Hans familie har hittil ikke ytret sig overfor den påstand at han var Shakespeare

En sveitsisk avis melder fra London, at man i et av de berømte gamle eksemplarer av Halls kronikk over Henrik IV.s og Henrik V.s regjering har funnet randbemerkninger med en håndskrift som i påfallende grad stemmer overens med Shakespeares. I det hele fins der over firehundre anmerkninger i kronikken. Derav vil man trekke den slutning, at skuespilleren William Shakespeare fra Stratford virkelig var forfatteren av Shakespeares verker. Riktigheten av denne påstand vil man først kunne bedømme efter krigen, da tyske og franske Shakespeareforskere også har et ord med i laget når det gjelder striden om William Shakespeare

Blant de mange problemer som den europeiske kulturmenneskehet befatter sig med, fins det knapt et som er i stand til å sette gemytterne i slik lidenskapelig bevegelse som Shakespeare-problemet. Ved første blikk synes dette å være absurd. Vi vet jo heller ikke om Homers sange virkelig stammer fra Homer, men tross denne uvitenhet gleder vi oss over deres skjønnhet. Hvorfor skulle vi ikke røres over Prins Hamlet eller over Romeos og Julies historie, selv uten å vite om den tykke skuespiller fra Stratford virkelig har skrevet disse stykker?

I midten av det forrige århundre dukket de første tvil op om Shakespeare virkelig var Shakespeare. Det var den amerikanske konsul Hart som optok spørsmålet i et magasin. Tyve år senere var striden om dette spørsmål allerede blitt så heftig, at Stratfordianere og Anti-Stratfordianere ikke lenger hilste på hverandre på gaten, det kom til personlige fornærmelser og endog til slagsmål. De amerikanske aviser kunde ikke utkomme uten å underrette sine lesere om hvordan saken sto og overalt blev det foranstaltet enquêter blant de berømte samtidige om hvordan de stillet sig til dette spørsmål. Hele verden lo den gang over en ytring av Mark Twain til et av disse rundspørsmål. Denne humorist skrev den lakoniske setning: „Shakespeares verker er aldeles ikke av Shakespeare, men av en annen forfatter med samme navn!"

Denne humoristens kloke uttalelse formådde imidlertid ikke å berolige gemytterne, og Shakespeare-striden gikk videre. Literaturen om dette spørsmål er vokset til bjerge og hver gang man tror, at nu er det for bestandig begravet under papirhaugen, så reiser spørsmålet sig pånytt, friskt og ungt som fuglen Fønix av asken. Atter og atter kommer en melding som den i den sveitsiske avis og elektriserer hjernekassene på nytt. Er det trangen til å drive et spill, fornøielsen ved en kriminalistisk gåte, eller dreier det sig her virkelig om en etisk lidenskap som beveger gemyttene?

Hva dreier Shakespeare-problement sig egentlig om?

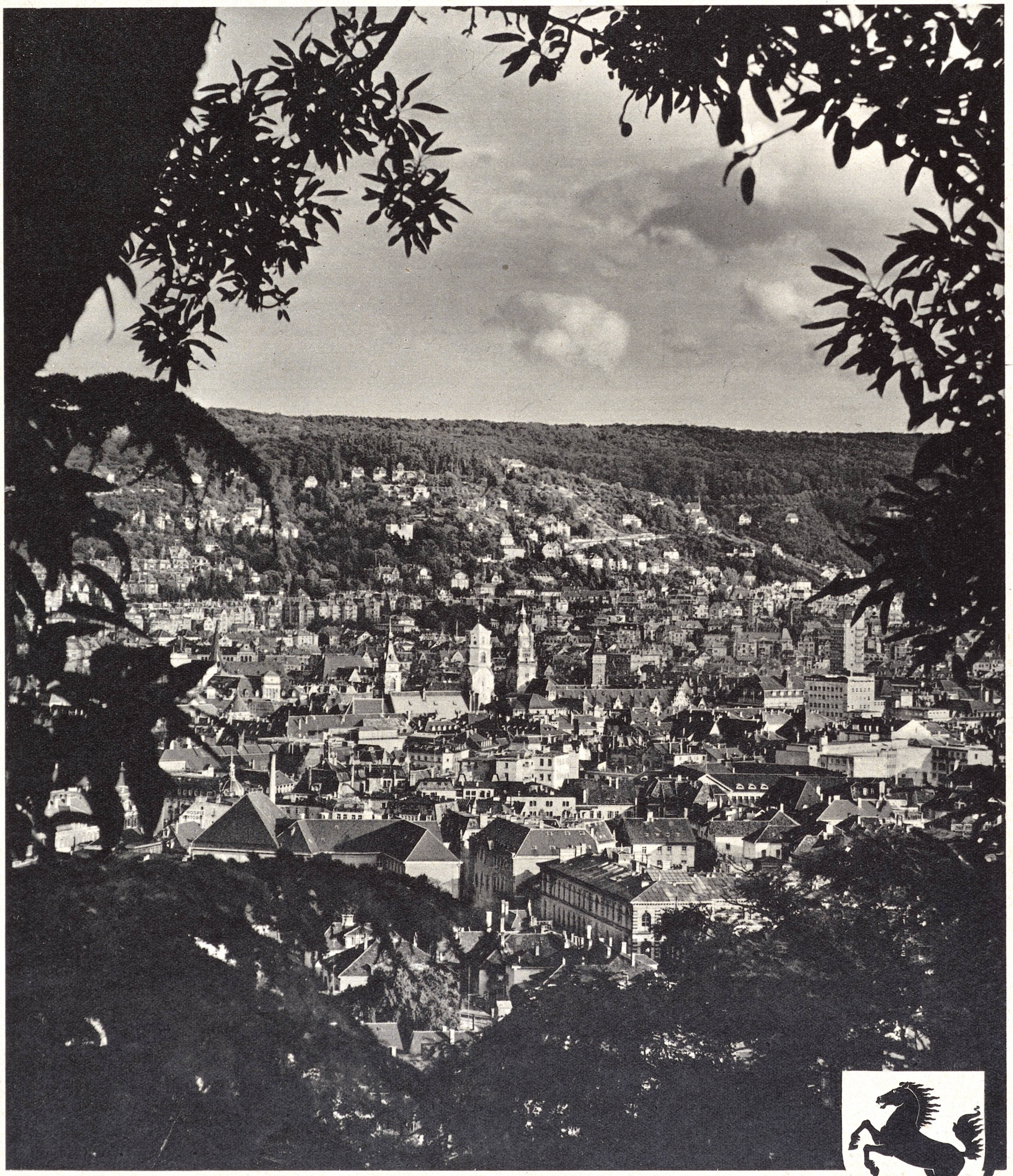
I årene mellem 1590 og 1610 skrev en engelsk forfatter under navnet William Shakespeare tredve til seksogtredve dramaer og et bind sonetter. I disse er alle de spørsmål behandlet som noengang har beveget og kommer til å bevege den menneskelige hjerne; hans verk er et literært fenomen på samme måte som Homers, Dantes, Molières og Goethes er det. Denne gigantiske produksjon begynner med „Forspilt kjærlighetsmøie" og slutter med „Stormen" som av dikterens beundrere er blitt kalt den engelske Faust. Skuespilleren William Shakespeare fra Stratford gjalt for å være forfatteren av disse verker, en halvdannet mann, som hadde lært slakterhåndverket av sin far, og som senere blev offentlig tuktet for vilttyveri, han kom så til London, hvor han blev hesteholder ved Globe-teatret, her rykket han op til stillingen som sufflør og blev til slutt skuespiller og medinnehaver av teatret. På en hemmelighetsfull måte kom denne mann i besittelse av penger. Han formerte sin formue ved påviselige ågerforretninger og tok sin fødebys skatteinntekter i forpaktning. Uten forbarmelse brakte han enhver som ikke kunne opfylle sine forpliktelser i fengsel og han gikk for å være en hårdhjertet kreditor og en umåtelig dranker.

I året 1593, altså like efter at Shakespeare-produksjonen hadde begynt, skrev den berømte dramatiker Robert Greene en pamflett mot Shakespeare, hvori han kalte ham en kråke med tigerhjerte og beskylte ham for at han til og med lot sig betale for å gå omkring smykket med fremmede fjær. Han fremsatte åpent den påstand, at han ikke var forfatteren av sine verker og sa, at det i det engelske samfund fantes noen høie herrer, som ikke vilde innestå for sin literære produksjon og som derfor benyttet sig av mannen fra Stratford. Bokhandleren, som denne pamflett utkom hos, unnskylte sig senere offentlig overfor Shakespeare. Men Robert

Fortsettes side 22

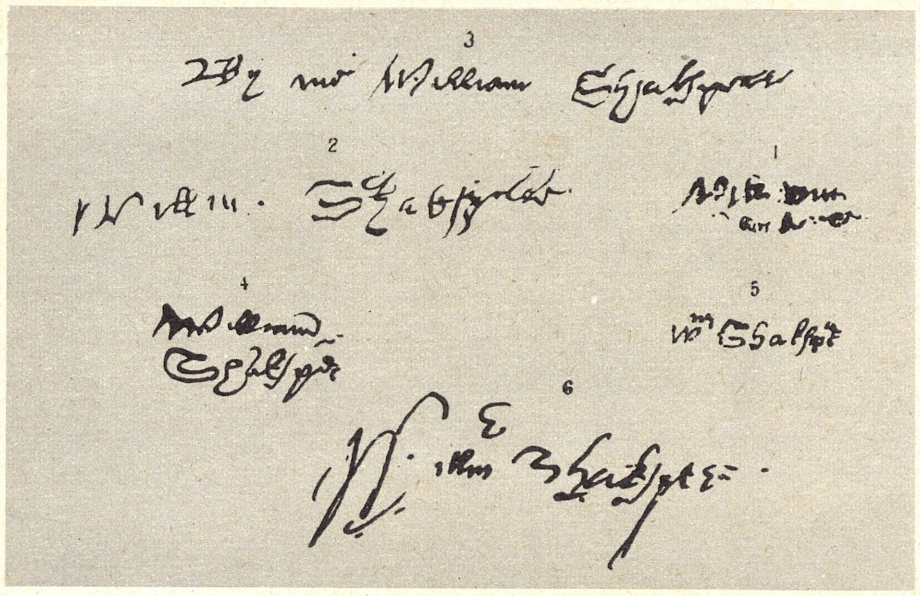

Bacon-teoriens tilhengere hevder, at lordkansleren gjentatt skal ha henvist til sitt forfatterskap av Shakespeares verker. Her er tittelbladet til en bok av Gustav Selamus, som tilskrives Bacon. Den sittende Bacon blir av en figur frarøvet berømmelsens symbol, "the cap of Maintenance". Figuren skal være Shakespeare

STUTTGART

Sydvest-Tysklands metropol

Shakespeares eneste skriftlige efterlatenskap: seks underskrifter. Hver gang er underskriften forskjellig, aldri slik som han kaller sig på tittelbladene av sine verker. Underskriftene 1—3 befinner sig på forskjellige steder i hans testament. Nr. 4 er hans kontrasignering av en kjøpekontrakt for et hus, nr. 5 er underskriften på et pantebrev og nr. 6 står i florio-utgaven av Montaigne

Fortsatt fra side 20

Dikteren, som ingen har sett

Greene selv har aldri tatt et ord tilbake av sine beskyldninger.

William Shakespeare døde i året 1616 i sin fedreneby Stratford, hvor han var født i året 1564. I sitt testament nevner han ikke sitt literære verk med et eneste ord, treffer ingen som helst forføininger med hensyn til sine manuskripter og bøker og efterlater overhodet bare en sneverhjertet kremmers siste vilje. Sin hustru, som var en analfabetisk bondekone, testamenterte han sin nestbeste seng og til universalarving innsatte han sin datter, som var gift med en læge på landet, men som selv hverken kunde lese eller skrive. I en dårlig rimet gravskrift, som han selv hadde forfattet, forbannet han enhver som skulle falle på å forstyrre hans ro i graven. Fremmede mennesker satte ham noen år senere et spottende dårlig, billig monument, som forestiller ham som en tykk mann av Falstafftypen.

Syv år efter Shakespeares død utkom den første samlede utgave av hans verker. Den blev utgitt av to av den dødes skuespiller-kolleger og var tilegnet grev Pembroke og lord Southampton. På utgavens første side står et portrett av dikteren, som nesten ikke har noen likhet med bysten i Stratford. Til denne utgave har forfatteren Ben Johnson skrevet et forord i diktform, i hvilken leserne opfordres til ikke å feste sig så meget ved billedet, men heller lese hans verker, her ville de lære den sanne Shakespeare å kjenne. Det overrasket ingen den gang at verket var tilegnet lord Southampton, for den første utgave av Shakespeares „Venus og Adonis", en kjærlighetshistorie på rim, var likeledes dedisert lord Southampton. På grunn av dens fyrige, sanselige sprogbruk var boken blitt en yndlingslektyre for skjøgene i London og hans samtidige funderte over om en mann av så lav byrd som hestepasseren Shakespeare kunde våge å tilegne sitt dikt en av de mest ansette lorder i en så vennskapelig og utvungen tone som om han hadde å gjøre med en likestillet person.

Den franske lyriker Jean Richepin, som medlen av akademiet en av Frankrikes udødelige, ga uttrykk for den originalste opfatning av Shakespearespørsmålet: Dikteren het i virkeligheten Jaques Pierre, men de barbariske englendere hadde med sitt umulige språk laget Shakespeare av det

Hvorfor Shakespeare ikke kan være Shakespeare

I halvannet århundre var Shakespeares verk sporløst forsvunnet. Det var først i den siste del av det 18. århundre at man igjen opdaget denne humanismens tidsalders største dikter. Den unge Goethe betegner ham høitidelig som det største literære geni og gir ham navnet: den guddommelige William. Nu begynner man å interessere sig for denne enestående poets liv og finner intet annet enn en mager biografi som er avfattet i året 1709, altså nesten hundre år efter dikterens død og som ikke inneholder en eneste sikker meddelelse. I denne blir som årsak til hans død anført, at Shakespeare sammen med Ben Johnson og andre diktere hadde drukket så umåtelig at han fikk en akutt feber som han bukket under for. Den menneskelige interesse, som det engelske geni blev omfattet med av den nye tid, kunde ikke nøie sig med så magre oplysninger. Man søkte efter mennesket bak verket, man ønsket å vite hvordan denne store morallærer og kunstner, denne ildfulle forfekter av det humanistiske dannelsesideal og av de kristelige dyder hadde levet, hvorledes denne mann hadde erhvervet sig sin utdannelse og hvilken stilling han hadde inntatt overfor sin tids problemer. Man valfartet til monumentet i Stratford og sto bestyrtet foran Falstaff-bysten, under hvilken der var inngravert følgende ord:

„Les, vandrer om du kan, hvem døden her har beseiret,
Her hviler Shakespeare og natur med ham."

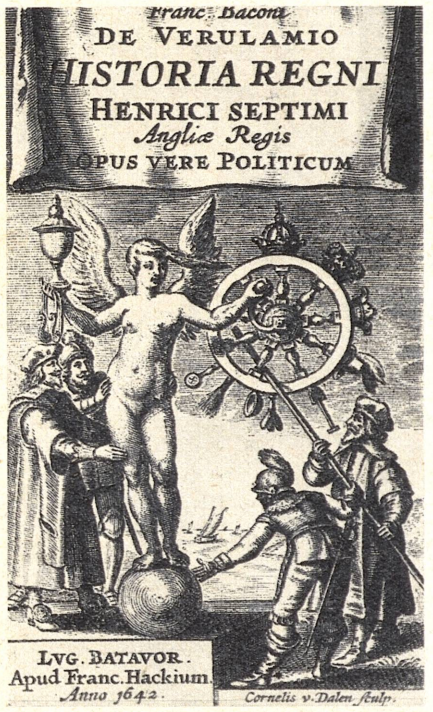
I virkeligheten ligger der ikke noen under dette monument, Shakespeares grav befinner sig på et annet sted. Ordenes hemmelighetsfulle betydning, deres nesten skjelmske tone, ansporte dikterens venner på ny. Man lette efter Shakespeares håndskrevne efterlatenskaper, men fant intet annet enn fem underskrifter. De var skrevet med en uøvet hånd, men ingensteds var navnet skrevet fullt ut. Det fullstendigste lød: „Shakspere". Men riktig lyder navnet „Shakespeare" og betyr spydrister. I denne betydning er navnet også alltid blitt forstått av de samtidige, hvilket fremgår av mange hentydninger. Hvorledes kunde det gå for sig at den mest dannete dikter av sin tid ikke har efterlatt sig en eneste sammenhengende linje. Heller ikke ved trykningen av den samlede utgave hadde skuespillerne noen originalhåndskrift til rådighet, men bare en kopi fra fremmed hånd. De roser sig sogar av dette i sitt forord og sier at deres kollega aldri hadde forbedret eller strøket noe i deres roller. Nu begynte man å gjennemforske verkene til Shakespeares samtidige, men fant ikke en gang en nekrolog om ham. Da skuespilleren fra Stratford døde, var det ingen av hans samtidige som tok noen notis av det og Ben Johnson, som dog skulle ha turet sammen med ham, husket igjen sin døde venn først syv år senere ved utgivelsen av det såkalte Infolios.

Det eneste som falt i forskernes hender var Robert Greenes pamflett og senere fant man også et brev fra lady Southampton, hvori det uttales, at de høiadelige i England alltid hadde kalt skuespilleren Shakespeare for Falstaff.

Ved studeringen av Ben Johnsons dedikasjonsdikt fant man den hemmelighetsfulle setning: „Du er et monument uten grav." Nu kom forskerne igjen til å huske på Ben Johnsons påminnelse om ikke å hefte sig ved dikterens portrett, men lese hans verker, for å få det rette billede av ham.

Det frastøtende liv som ågerkarlen fra Stratford førte, var ikke i overensstemmelse med dikterens idealer. Skulle veien til den virkelige dikter være å finne i hans verker? Leser man imidlertid disse, så finner man deri en merkverdig foreteelse, som med slik tydelig het ikke finnes hos noen annen dikter: Shakespeares helter har en hemmelighetsfull fornøielse av forkledning og annen karnevalsspøk. I forspillet til „Troll kan temmes" ser en rik lord en beruset, smussig bonde og beslutter sig til å lave en usedvanlig spøk med ham. Han gjør ham til innehaver av alle sine eiendommer og av sin stilling i samfundet. Bonden Sly blir lord og lorden en beruset bonde. Sly er imidlertid intet annet enn en forløper til Falstaff. Prins Henry utfører heltedåder, som han foregiver at Falstaff har begått og som denne får lov å skryte av; Hamlet maskerer sig for å forbli ukjent; Coriolan vegrer sig for å vise den kritikkløse mengde sine sår og foregir at en annen har utført en av hans største heltegjerninger.

Atter og atter gjennemforsket man Shakespeares verker og kom endelig til den slutning: Monumentet i Stratford forestiller ikke dikteren, han lever skjult under en maske. Med andre øine betraktet forskerne nu den gravyre, som står foran i de samlede verker, dette livløse ansikt er intet annet enn en maske. Det venstre øre er ikke noe øre og den tykke strek som går fra venstre øre ned til haken er en hentydning til at det her dreier sig en mann som holder en maske for ansiktet. Ut av øienhullene på denne maske lyser dikterens egne pupiller. Dessuten bærer den avbildete en lords

„Baconianerne" hadde gravet frem denne gamle utgave av Bacons historie om Henry VII. for ved hjelp av tittelbladet å bevise, at deres favoritt var den virkelige Shakespeare, „spydrysteren". Mannen med stangen skal forestille Bacon. I virkeligheten ryster han ikke spydet, men forsøker å stanse lykkehjulet med stangen

klededrakt, noe som skuespilleren fra Stratford, der først i sine senere år erholdt et våpen og tillatelse til å kalle sig Gentleman, aldri har båret. Antrekkets venstre erme er forkjert påsatt. Dette billede er altså en mystifikasjon, en dukke, som den virkelige Shakespeare skjuler sig bak.

Var lordkansler Bacon muligens Shakespeare?

Men når Shakespeare ikke var Shakespeare, hvem var det så? I året 1852 publiserte den amerikanske vitenskapsmann Harry Smith et overraskende funn og begrunnet med dette den såkalte Bacon-teori. I efterlatenskapene til dronning Elisabeths finansminister, Francis Bacon, en av sin tids mest berømte stats- og vitenskapsmenn, fant man et brev, som nesten ordrett stemmer overens med et viktig avsnitt i Hamlet, nemlig de formaninger som Polonius gir sin bortdragende sønn Laertes. Det dreier sig om de berømte regler, som man har kalt „Idealet av en gentleman". Hvorledes kunde Bacons brev komme med i Hamlet? Gjennem dette spørsmål fikk Bacon-teorien næring. En rik amerikansk kvinnelig efterkommer av Bacon blev henrykt ved tanken på, at hendes stammfar skulle være forfatteren av Shakespeares verker. Hun er den egentlige

Fortsettes side 36

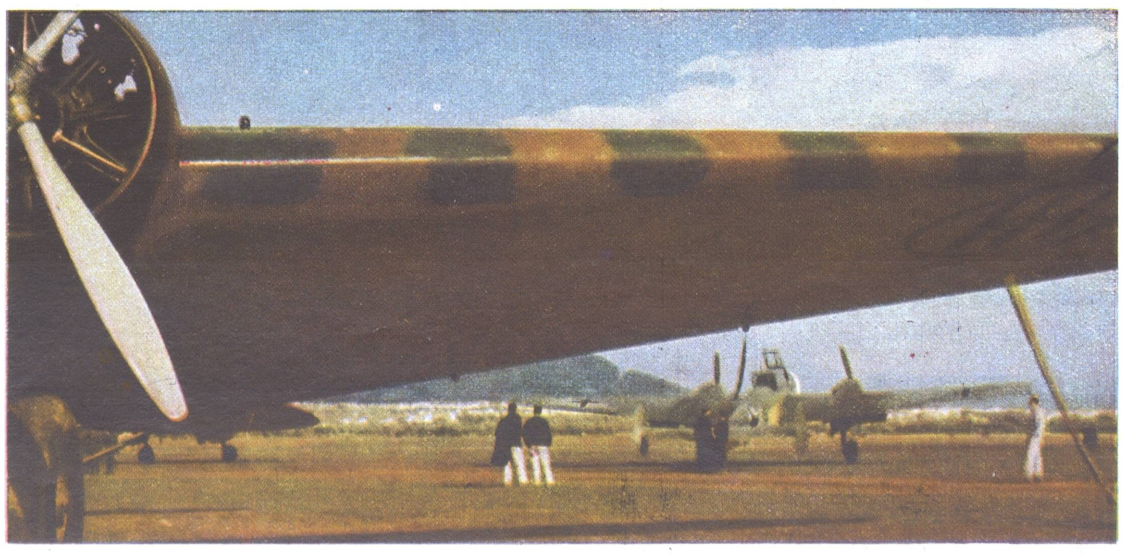
Et kampfly over Sicilia — på tokt mot fienden. Retning Malta!

Det sorte korsmerket

ved fronten i syden

Skutt ned av tysk luftvern:
Rester av et engelsk fly, som angrep en flyplass på Sicilia. Til høire: Kampfly på en flyplass på Sicilia

Bondekoner—
uten arbeid!

Hver gjest har et vakkert værelse, innredet i bondestil

Det tyske hjelpeverk „Mor og barn" tar sig av bondekoner, som trenger ferie. Mødrehjemmet „Ruhwinkel" ved Ruhpolding i Oberbayern har plass for 40 bondekoner, som blir optatt for fire uker. Det er ofte kvinner som har 12—13 barn. For tiden er det blandt gjestene 6 koner som tilsammen har 65 barn i live. Bare langsomt venner bondekonene sig til uvirksomheten som er så uvant for dem, men så lever de rolige, glade dager. Naturligvis blir de også regelmessig lægeundersøkt

„Jeg har virkelig ferie!"

Selv om de flittige hender ikke kan hvile helt, stopper allikevel klapringen av pinnene plutselig op — og et av arbeid og slit furet ansikt tenker over disse dagers lykke. I det store opholdsrum (til høire) sitter bondekonene sammenved kaffebordet, til underholdning og lek

En liten ferie i storbyen . . .

Hver aften i varietèen. En strålende revy full av farver, lys og vakre damer bringer timer med munter avveksling

Drømmespill i akvariet

Fiskenes hvileløse, kryssende fart forekommer en som et magisk spill. Deres glitrende farver, som skinner op som tryllelys, de fosforiserte planter, der likesom fiskene er fanget bak glassveggen — alt dette viser en drømmeaktig tauslevende verden. Et mesterlig farvefoto, som hittil ikke lyktes, da slørfiskene skifter farve og også helt mister den, såsnart deres vante omgivelser blir forandret. Fotografiet måtte nemlig optas ved kunstig lys

Farvefoto fra Berlins akvarium av Heddenhausen

Fra nu av sto England alene

Av oberst Ritter von Xylander

Den forrige fortsettelse av vår serie om den nuværende krigs betydning og forløp sluttet med en skildring av Frankrikes sammenbrudd inntil våpenstillstanden, som trådte i kraft den 25. juni 1940 klokken 1,35. Skribenten, en av de betydeligste tyske militærforfattere, tar nu fatt på det store tema om krigen mot England. Han viser hvorledes Storbritannias svekkelse begynte, og dokumenterer med nøiaktige tall den tyske krigsmarines og luftvåpnets fremgangsrike resultater overfor den engelske skibsfart

Imidlertid var i det vestlige Frankrike allerede en betydelig del av den atlantiske kyst, som Tyskland i henhold til våpenstillstandsbetingelsene skulde besette, kommet i de tyske troppers hender, idet de var nådd frem til Gironde-munningen og inn i egnen ved Angoulème, hvorpå de nu i de to følgende dager først trengte frem med motoriserte styrker til den spanske grense. Også midt inne i landet var den fremtidige demarkasjonslinje fra Tours langs med Cher i retning av Moulins overalt nådd, før våpnene kom til ro. Her hadde franskmennene bare forsvart sig på få steder. Alvorligere sammenstøt hadde bare funnet sted mellem det midtfranske høiland og østgrensen, da de tyske tropper her trengte frem i ryggen på den franske alpearmé, som sto i kamp med italienerne, like til syd for Lyon mot Grenoble og i Savoyens alper syd for Genève. Tyske alpetropper befant sig også i det vanskelige fjell-landskap syd for øvre Rhône i seierrik fremmarsj, da kampen blev innstillet.

Den franske hærs skjebne fullbyrdes

Alle disse begivenheter forløp uten direkte sammenhang med den tilintetgjørelse av den franske østhær som i mellemtiden var inntruffet. Til denne hær hørte utover hærgruppe 2's tre arméer også den 8. armé som forsvarte Over-Elsass. Bare mindre deler hadde forgjeves forsøkt å bryte igjennem og var den 16. juni blitt slått tilbake ved Vesoul. Svake styrker av den 8. armé reddet sig til det nøitrale Sveits, hvor de blev internert. Den uunngåelige skjebne rammet imidlertid hovedmassen, da de tyske tropper fra alle sider gikk frem mot Elsass og Lothringen. Venstre fløi av hærgruppe A, som svinget inn mot øst, hadde under sin fremrykning den 15. juni mot Mosel erobret samtlige Verduns festningsverker og efter Montmédys fall også tatt Longuyon. Nu nærmet den sig den 16. juni St. Mihiel, den 17. trengte den inn i Metz og gikk videre frem mot Toul. Andre tropper av hærgruppe A rykket frem i retning av Neufchateau. General Guderian bøide av fra egnen ved Besancon mot nordøst for å gå frem mot linjen Belfort—Epinal og for videre å trenge den franske osthær sammen. Denne var imidlertid blitt angrepet av hærgruppe C i sine befestninger. Til tross for Maginot-linjens styrke, hadde 1. armé den 14 juni med samlet kraft angrepet syd for Saarbrücken, og 7. armé dagen efter gått over den brede og strie Rhinen ved Breisach, for derefter å ta de bunkerlinjer som lå umiddelbart på den annen side av elven. Under sterk innsats av flyvere og tungt artilleri hadde man brutt inn i de grensbefestninger som gjaldt for å være uovervinnelige. Pa begge steder blev seieren utbygget hurtig, 1. armé tok retning mot linjen Luneville—Saarburg, 7. armé mot Vogesene med avgivelse av noen styrker som gikk mot Strassburg. Ennu et tredje gjennembrudd fant sted senere syd for Weissenburg, mens der fra de ovennevnte gjennembruddsteder blev gjort forsøk på å rulle hele Maginotlinjen op og angripe den i ryggen. Ved denne allsidige fremrykning i Elsass og Lothringen var den franske feltarmé, som alleıede sto parat til avmarsj og som nu bare enkelte steder forsvarte sig hårdnakket, blitt revet op i forskjellige grupper. Med de fire arméers øverstbefalende kapitulerte daglig store deler av troppene, til slutt et helt armékorps ved Donon. Inntil begynnelsen av våpenstillstandsforhandlingene hadde bare deler av Maginotlinjen holdt sig, deler som ikke var blitt angrepet for å spare ofre, fordi de ifølge de trufne avtaler allikevel måtte overgi sig efter kampens avslutning.

Hva der efter dette seks ukers felttog ennu blev tilbake av Frankrike var henved en tredjedel av moderlandets område. I denne del av landet, som angriperen ennu ikke hadde betrådt, befant der sig, bortsett fra de tropper som sto ved alpegrensen, ikke flere slagkraftige styrker, men bare rester av sterkt medtatte troppedeler som hadde mistet sitt krigsutstyr. En motstand vilde faktisk ikke lenger ha vært mulig Landets nye regjering hadde slått inn på den eneste fornuftige vei til å få den nytteløse kamp avsluttet. Tungt rammet denne beslutning England som dermed blev igjen som Tysklands og Italias eneste motstander. Dets bestrebelser for å stille op en motregjering og skaffe sig hjelpetropper av franske hærdeler som var flyktet til Storbritannia eller inn i dettes maktområde kunde det Tyske Rike se på med samme likegyldighet som på dannelsen av tilsvarende styrker, sammensatt av soldater fra alle andre allierte, som Storbritannia hadde sveket og styrtet i undergang. For Rikets stilling var blitt overordentlig forbedret ved felttoget i vest som var gjennemført i løpet av 6 uker. Strategisk omkretset nu Riket moderlandet England like fra Norge til Bretagne og var især i den sydvestlige del av denne halvkrets rykket øien så nær at luft-og sjøstridskreftene opnådde en sterkt, økt virkningsmulighet. Den store krig til lands var utvilsomt allerede gjennemført til ugunst for de tidligere allierte og Storbritannia som var blitt ensomt tilbake. Men også utsiktene for handelskrigen var blitt dårligere for England. Dette resultat kunde Riket takke sin overlegne ledelse for — den som politisk og militært var personifisert i Adolf Hitler. Seirens størrelse og hurtighet skyldtes i første rekke ledelsens ytterst dristige beslutninger, som imidlertid var truffet på basis av en omhyggelig beregning av faktiske muligheter og den pinligst nøiaktige forberedelse.

Hvorfor det var alle tiders mest glorverdige seier

Men den tyske forsvarsmakt hadde samtidig i alle sine avdelinger kunnet prestere alt som var blitt forlangt av den takket være dens omhyggelige opbygging, dens levende kraft og dens fremragende utdannelse. Det var langt mer enn motstanderne eller den alminnelige mening overhodet hadde ansett for mulig. Felttoget hadde vist at utenlandske militærsakkyndiges kritikk, ifølge hvilken den tyske armé bare forsto det brutale masseangrep uten feltherrekunst, var uberettiget, likesom heller ikke teorien om at den tyske hærs eneste middel til seier var en ensidig anvendelse av den omgående bevegelse, hadde vist sig å stemme. Riktignok var gjentatte ganger stors fiendtlige arméer blitt tilintetgjort ved allsidig innkretsing. Men under første avsnitt av felttoget i vest var dette resultat blitt hitført ved frontangrepet med tilsluttende gjennembrudd; i siste avsnitt hadde i Vest-og Midt-Frankrike forfølgelsen fremkalt fiendens sammenbrudd. Intet strategisk skjema, ingen fastholden av teorier, ingen blind efteraping av tidligere kriges begivenheter behersket den tyske ledelse. De store og eviggyldige grunnsetninger i krigskunsten lå den vel på sinne, men den lot dem komme til utfoldelse ut fra en åndelig beherskelse av alle nutidens tekniske hjelpemidler slik at det høieste resultat blev opnådd. På dette punkt var den tyske ledelse sine motstandere langt overlegne. Derfor kunde der Führer i sin proklamasjon i anledning av våpenstillstandens avslutning kalle det avsluttede avsnitt av krigen for „alle tiders mest glorverdige seier". Han hadde fullkommen frie hender til derpå å begynne det neste krigsavsnitt når det syntes ham best og til å lede det slik som han anså for riktig.

England og de „frie franskmenn"

Frankrikes sammenbrudd, i forbindelse med det engelske ekspedisjonskorps svære nederlag og flukt tilbake til moderlandet efter tapet av hele sin utrustning, rystet Storbritannia sterkt. Fremfor alt forsøkte det å sikre sig hjelp av de deler av Frankrikes forsvarsmakt, som befant sig innenfor dets maktområde. Utenom de tropper av landhæren som var kommet til England, vilde det også bemektige sig den franske flåte. Enskjønt Tyskland i våpenstillstandsbetingelsene hadde forsikret at det ikke vilde bruke den franske krigsmarine mot England, tok Storbritannia en sådan mulighet som påskudd til å gå frem med makt mot deler av den som var innen rekkevidde. De franske kryssere og andre krigsskib, som lå i Alexandria, blev avvæpnet da besetningene vegret sig for å gjøre felles sak med englenderne. I den nye, ennu ikke ferdige krigshavn, Mers El Kebir ved Oran overfalt en engelsk flåteavdeling efter et kortfristet ultimatum den 3. juli de skib som lå der under admiral Gensouls

kommando og tilintetgjorde en del av dem, mens en annen del unnslapp til Toulon. Den 5. juli senket englenderne i en fektning ved Kreta destroyeren „Frondeur". Tre dager senere beskjøt de foran Dakar det ennu ikke helt kampdyktige nye slagskib „Richelieu" som var brakt dit. Men England kunde under alt dette sikre sig bare en tilvekst på noen få små fartøier.

Et forsøk på å få hjelp av franskmennene i større omfang gjorde Storbritannia den 28. juni med anerkjennelsen av den til England flyktede general de Gaulle som „fører for alle frie franskmenn". Senere blev der sluttet ytterligere avtaler med denne offiser, som i mellemtiden var dømt til døden i Frankrike for landsforræderi, og den britiske hemmelige tjeneste, og propaganda blev satt inn for å bane vei for ham i de franske besittelser. Intrigene hos guvernørene og de befalshavende for de forskjellige franske utenrikske besittelser blev, bortsett fra noen små lokale unntagelser, uten resultat. Den franske regjering i Vichy grep inn overalt og avsatte alle menn, hvis holdning ikke var ulastelig. Derved kunde marsjal Pétain bevare eller gjenoprette autoriteten.

I begynnelsen av september sendte han general Weygand med omfattende fullmakter til fransk Afrika. Weygand skulde organisere forsvarsmakten og befeste stillingen, så vel i de nordafrikanske besittelser som i Vest-og Ekvatorial-Afrika. Hans innflytelse gjorde sig gjeldende allerede da britene i slutten av september under de Gaulles fremrykning forsøkte å få fotfeste i fransk Vest-Afrika. Betydelige britiske sjøstridskrefter viste sig den 23. september foran Dakar. De Gaulles parlamentærer forlangte overgivelse, som imidlertid blev avslått. Derpå åpnet englenderne ilden der blev besvart av troppene, som sto under kommando av general Barreau, mens viseadmiral Le-Croix lot ubåter gå ut. Luftstridskrefter deltok også på begge sider i kampen. Den 24. gjentok englenderne beskytningen av Dakar, men så sig nødsaget til å avbryte foretagendet den 25. om morgenen, efterat „Barham", „Resolution" og krysseren „Kent" hadde fått treffere, mens på den annnen side bare to små franske skib var blitt senket. Likesom efter angrepet på flåten ved Oran kastet franske kampfly, som en gjengjeldelse, bomber over Gibraltar.

De Gaulles agenter driver opvigleri i Afrika

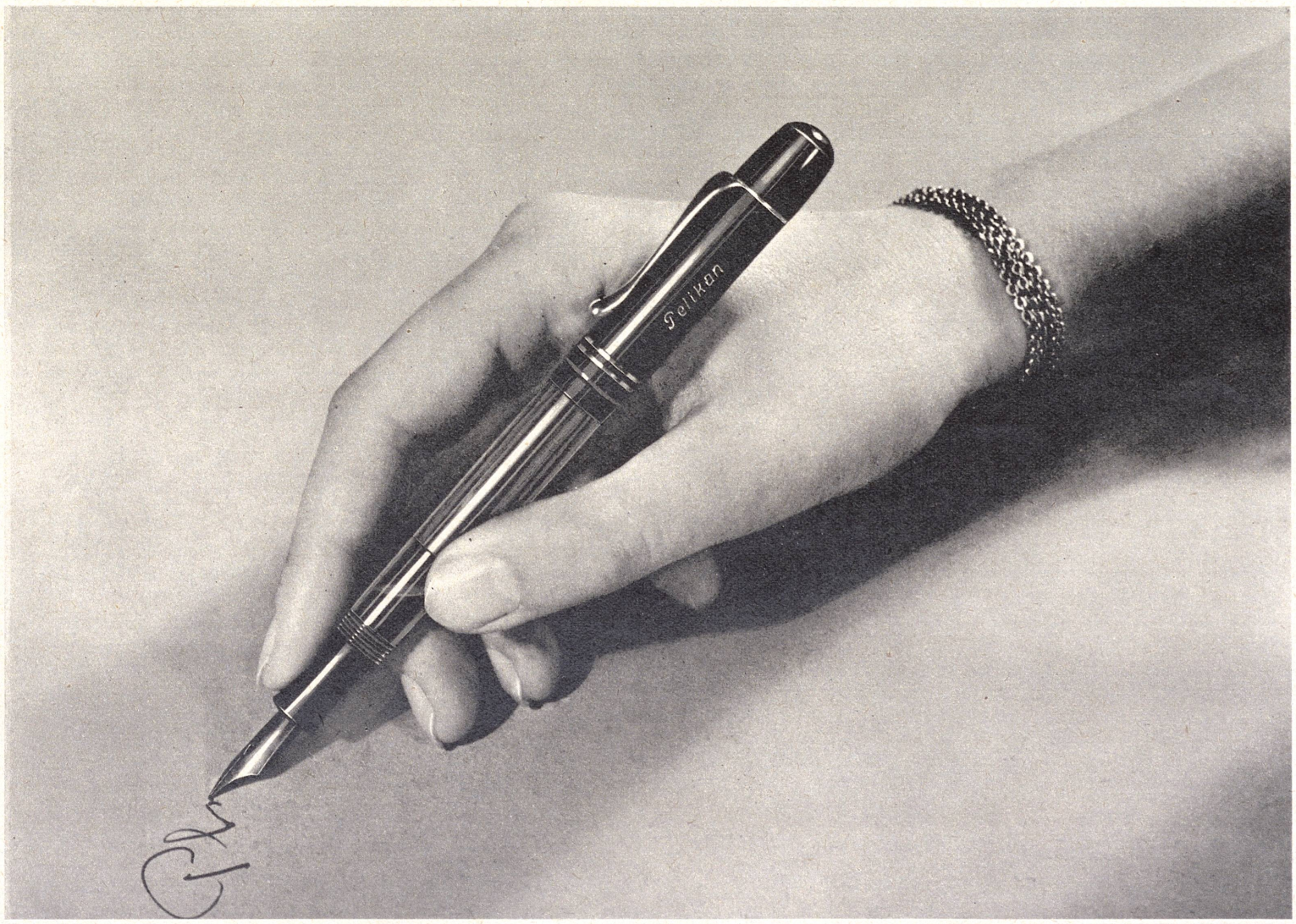
Mens Vest-Afrika således blev sikret marsjal Pétains regjering, var deler av Ekvatorial-Afrika allerede i slutten av august blitt opviglet av de Gaulles agenter. Efterat de „frie franskmenn" hadde fått fotfeste i det indre av landet og i Kamerun, foretok de Gaulle i slutten av oktober, atter understøttet av britiske sjøstridskrefter, et angrep på Gabun-området som ennu sto under Vichy-regjeringen. Intil midten av november falt efterhvert de viktigste steder i de Gaulles hender. Et sammenhengende område fra kysten nord for Kongo-munningen til Tsad-sjøen blev derved unndradd marsjal Pétains regjerings kontroll. Med britisk understøttelse og sammen med den belgiske Kongo-koloni kunde dette område også eksistere økonomisk Militært gjorde det sig gjeldende først efter årsskiftet, da svake avdelinger av „frie franskmenn", idet de rykket frem gjennem Sahara, skaffet italienske grenseposter bryderi i det sydlige Tripolis. Noen nevneverdig styrketilvekst brakte således ikke dette franske områdes frafall England, like så litt som små troppeavdelinger — for det meste dannet av franskmenn der var flyktet fra Syria — som deltok i det britiske angrep mot italienerne i Nord-Afrika.

Britene henvist til sig selv

En slik hjelp kunde av England bare propagandistisk utnyttes fullt ut. Englands forhåpninger om ennu å kunne få fransk hjelp i større omfang slo feil. For under et møte som marsjal Pétain hadde med der Führer den 24. oktober i Montoire blev viljen til samarbeid med Riket, som den franske regjering allerede gjentatte ganger hadde gitt uttrykk for, bekreftet. Selv om den indrepolitiske stilling i Frankrike ennu ikke var helt avklart, så var det nu med denne bekreftelse ikke lenger noen utsikt til at Frankrikes holdning vilde forandre sig. Tilstedeværelsen av Polens, Norges, Belgias og Nederlands skyggeregjeringer og den angivelige opsetning av stridskrefter fra disse stater blev iallfall uten betydning for England, som nu var henvist til sin egen styrke i kampen mot Tyskland.

Denne syntes for den britiske regjering efter Frankrikes sammenbrudd, og under den panikkstemning som da rådet i Storbritannia, ikke sterk nok til å bevare landet for det verste. Efterat Tyskland var kommet i besittelse av Kanal- og Altanterhavskystene og tillike Kanal-øiene som det første stykke britisk jord den 30. juni var blitt besatt av tyske tropper, svevet England i stadig angst for en tysk invasjon. Mot denne var frem for alt dets landstridskrefter helt utilstrekkelige, så vel tallmessig som også med hensyn til utrustning og utdannelse.

De menn som hittil hadde vært bestemmende i hæren blev fjernet fra sine stillinger. General Sir E. Ironside, den øverstbefalende over troppene i moderlandet, blev erstattet av general Sir A. Brooke, der var kjent som forkjemper for motoriseringen. Øverstbefalende for ekspedisjonskorpset i Frankrike, lord Gort, fikk den lite innflytelsesrike post som generalinspektør for troppenes utdannelse. For den sydlige forvarskrets, der i moderlandet gjaldt som særlig truet, blev som øverstbefalende opnevnt general Auchinleck. Han hadde i sin tid kommandert troppene ved Narvik og var som tidligere kommandant for de hurtige divisjoner fortrolig med anvendelsen av motoriserte tropper. En nyorganisering av arméen med videre utbygging av dens mekanisering blev innledet, hvorunder den hensikt var bestemmende. å holde i beredskap store avdelinger av hurtige tropper i det indre av landet. Disse skulde i rette tid komme de bevoktningstropper som sto ved kysten til hjelp, for lenger fremme,

Elegant i enhver hånd: den gjennemsiktige **Pelikan** -fyllepenn

ved hjelp av nyanlagte befestninger og sperringer, å tilintetgjøre de landede tyskere.

England utvider verneplikten

Efter hvert blev nye årganger underkastet militærplikt. Ved en forordning som blev undertegnet av kongen den 28. januar 1941, blev verneplikten utvidet til ialt 23 årganger, fra 18 til 40 år. Riktignok regnet man ikke med effektiv innkallelse til tjeneste av de yngste og de fire eldste årganger. Ved siden av denne innkallelse til den regulære hær, fulgte imidlertid nu også oprettelsen av et hjemmevern, til hvilket alle øvrige mannlige innvånere på øien blev opfordret til å melde sig frivillig for så vidt de ikke var bestemt for luftvernsformål. Denne nye del av forsvarsmakten blev bestemt til lokal beskyttelse mot invasjonstroppene. Herunder blev det, med neglisjering av samtlige folkerettslige bestemmelser, regnet med en hekkskytterkrig mot tyskerne som trengte inn i England.

Selv om tallet på de englendere, som ifølge engelske statsmenns opgaver står under våpen, ved disse foranstaltninger skal være øket til 4 millioner, hvorav hjemmevernet utgjør 1.7 millioner mann, så er den militære brukbarhet av dette opbud for en stor del blitt minimal. Mangelen på utdannelsespersonale og ledere var i særdeleshet merkbar. I hjemmevernet blev lederspørsmålet uløst. Utrustningen var i lang tid mangelfull fordi det i første rekke var nødvendig noenlunde å erstatte tapene i Frankrike. Også efterat de største huller var blitt utfylt, kunde bestrebelsene for å mekanisere arméen bare delvis bli realisert.

Noe lignende var også tilfelle ved de andre forsvarsmaktsdeler. Hos det flyvende personell i luftvåpnet var der store mangler. Men frem for alt hadde produksjonen av krigsmateriell vist sig å være utilstrekkelig. Derfor blev lord Beaverbrook satt inn som minister for flytabrikasjonen og, med henblikk på betydningen av hans virksomhet, i begynnelsen av august utnevnt til medlem av krigskabinettet. Klagene, som var blitt høilydte på grunn av luftvåpnets manglende understøttelse av landhæren under det franske felttog, førte til at der fra 1. desember blev oprettet en ny stilling: „Den øverstbefalende for samarbeid med hæren," skulde bringe orden i den hittil manglende overensstemmelse mellem de to forsvarsmaktsdeler. Som stabssjef fikk han sig tilforordnet en offiser fra hæren.

Svekkelsen av England begynner

Da den fryktede tyske invasjon ikke inntraff, følte englenderne sig befridd for det mareritt som hadde tynget dem. Men når de ga det utseende av at de ved invasjonens uteblivelse hadde hatt en stor suksess, så skulde begivenhetenes gang snart bevise dem og verden det motsatte. Det fantes også andre midler til på det alvorligste å true Storbritannia.

Utlandets diskusjoner om de sannsynlige tyske forholdsregler påvirket ingenlunde der Führer. Som alltid var han besluttet på å handle slik som hans erkjennelse av situasjonen fant det riktig. Efter seieren i Frankrike fremsto som første opgave for den tyske forsvarsmakt å utbygge de erobrede stillinger ved Kanalen og Atlanterhavet. De måtte ikke bare utbygges til forsvar overfor angrep som fra det slagne England neppe kunde ventes med det første mot Frankrikes, Belgias og Nederlands kyster, men også for å forberede en fortsettelse av krigen. For krigsmarine og luftflåte fulgte det dermed store arbeider. Sjøstridskreftenes støttepunkter og flyplassene måtte utvides og anlegges. Der måtte igangsettes en opmarsj i største omfang mot fienden som ved havet og Kanalen var skilt fra egen forsvarsmakt. Men allerede samtidig påbegyntes gjennemførelsen av de kampforanstaltninger som der Führer anordnet. For det kommende tidsrum dreide det sig om å svekke England, hvilket betydde innledningen til dets nedkjempelse. Som følge av fiendens geografiske situasjon trådte hermed den tyske hær i bakgrunnen. Bortsett fra letterbatterier, som den — foruten marinens fjernkampbatterier — brakte i stilling ved kysten, gikk den foreløbig ut av kampen mot Storbritannia som de to andre forsvarsmaktsdeler førte videre.

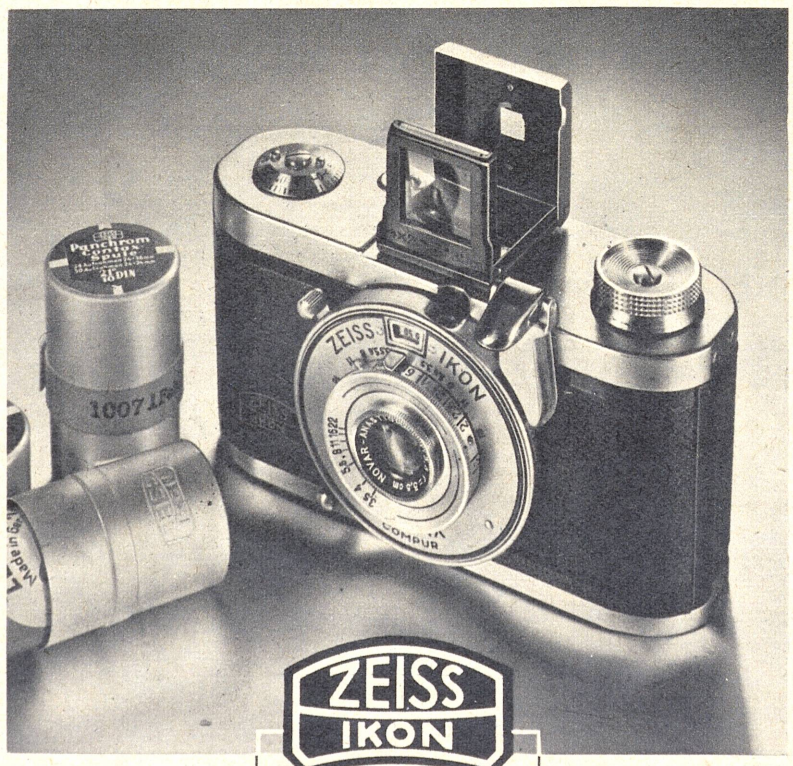
Målet for denne kamp var å svekke de fiendtlige stridskrefter som kunde nåes, og å nedsette den britiske nasjons motstandskraft. En luft — og sjøkrig, ført i intimt samarbeide, skulde opnå dette. Det måtte herunder tas sikte på å stoppe den for Storbritannia uunnværlige tilførsel samt å forstyrre og så vidt mulig tilintetgjøre dets produksjon av krigsmateriell også svekke folkets kampvilje.

Den allerede påbegynte kamp mot Englands sjøforbindelser kunde foregå virksommere, takket være den strategiske stilling som var vunnet av Det Tyske Rike i løpet av de siste felttog og gjennem den forsterkning av den tyske krigsmarine som i mellemtiden hadde funnet sted i stadig stigende grad. Aldri før i Englands nyere historie hadde en fiende stått i en så gunstig posisjon overfor den britiske øi. I besittelse av kystene fra Nordkap til Pyrenéene kunde Tyskland effektivt true tilførselsveiene med sine kampmidler. Den nære omklamring av Sydøst-England fra avsnittet ved Texel til Brest muliggjorde innsatsen av tyske angrepsvåpen fra gunstigste avstand, ja endog beherskelsen av et betraktelig engelsk område med fjernskyts fra Calais.

Motortorpedobåten fikk med disse små avstander en ganske særlig betydning. Passasjen gjennem Kanalen var bare mulig for britene under beskyttelse av natt og tåke, og selv da bare ved særlige forsiktighetsregler. Londons havns anvendelighet, som i normale tider er av den aller største betydning for den britiske innførsel, var meget begrenset. Lyktes det i stort omfang å sette havnene i Syd- og Øst-England ut av funksjon, så strakk ikke vesthavnenes innretninger, og det trafikknett som utgår fra dem, til for forsyningen av landet med de store mengder av råstoffer og forpleining som det ikke kunde unnvære. Men heller ikke vesthavnene var sikre lenger. Innseilingen i den irske sjø fra

De har vel ikke glemt noe?

Undersøk lommene: portemoné, nøkler, legitimasjon, alt sammen er der — ikke sandt? Men noe nesten like så viktig mangler der dog — lomme-Tenax'en! Hver en lomme har plass for dette lille hendige og alltid beredte miniatyrkamera med billedformatet 24×24 mm. Derfor burde man alltid ha det på sig for å kunne knipse alle hverdagens takknemmelige motiver, som man ellers ikke hadde fått utnyttet. Lomme-Tenax'en utmerker sig ved mange gode egenskaper: Som for eksempel hurtigoptrekket, Novar-objektivet som med sin korte brennvidde har en usedvanlig dybdeskarphet, og den direkte apparatutløser. Filmtransport og utløsning skjer ved hjelp av to fingre. Likeledes den optiske springsøker, og compur-lukker med hastigheter fra 1 til 1/300 sekund. TENAX II adskiller sig fra lomme-Tenax'en fremforalt ved den innebyggete målersøker (avstandsmåler i søkeren) de lyssterke utvekselbare Zeiss-objektiver og den innebyggete selvutløser. Den er også litt større og tyngre. Med en Contaxfilmrull får man 50 optagelser med TENAX. Med en liten filmrull 18 optagelser. Det er derfor særdeles billig å fotografere med TENAX, en fordel som særlig gjør sig gjeldende ved farvefotografering. Prospekt får De når som helst fra Zeiss Ikon forhandleren: Nils J. Skarpmoen, Oslo, Dronningensgt. 36.

Mesteroptagelser med disse tre: Zeiss Ikon kamera, Zeiss objektiv, Zeiss Ikon film!

syd lå så nær Bretagne, at benyttelsen av den kunde bli sterkt hemmet. Dermed var der fremtvunget at skib i fart på engelske havner måtte benytte den nordlige innseiling, hvilket igjen gjorde det lettere for tyske stridskrefter å true denne.

Total blokade og krysserkrig på alle hav

Da Storbritannia atter hadde avvist den appell som der Führer, efter Frankrikes sammenbrudd, i fredstalen 19. juli rettet til dets fornuft; da det ikke bare fortsatte med å føre sjøkrig mot Tyskland på folkerettsstridig måte, men også å tvinge den samlede nøitrale skibsfart inn under sin kontroll; da det røvet handelsskibene til de av Tyskland beseirede stater og tvang deres besetninger til å gjøre hoveritjeneste for England — var Riket i den stilling at det den 19. august kunde erklære den totale blokade av den britiske øi. Ethvert skib som nærmet sig den, utsatte sig dermed for tilintetgjørelse. Like efter utstedte også Italia en tilsvarende erklæring for de områder som kom i betraktning under dets kamp.

Derved så England sig ennu mer enn hittil nødt til å anvende konvoisystemet, der førte til en redusert utnyttelse av fraktrummet som følge av den tid det tok å samle skibene og at farten måtte innrettes efter det langsomste skib. Utvidelsen av sjøkrigs-skueplassen til flere områder virket i samme retning. For bortsett fra at transportene også i Middelhavet og i golfen ved Aden blev truet av italienske kamphandlinger, viste tyske handelsødeleggere sig i stadig større antall på fjerne hav. I det nordlige Atlanterhav blev britiske konvoier den 8. november og 29. desember svært beskadiget av tyske overvannsstridskrefter, i det sydlige Atlanterhav led de engelske hjelpekryssere „Alcantara" i slutten av juli og „Carnarvon Castle" i begynnelsen av desember skader under forfølgelsen av og i kamp med tyske hjelpekryssere. I Det indiske hav blev den 28 .august den bevæpnede tankbåt „British Commander" senket. I august la tyske skib ut miner i nærheten av sydkysten av Australia og tilintetgjorde i en trefning det bevæpnede dampskib „Turakina". Omkring årsskiftet blev tallrike skib opbrakt i de polynesiske farvann og den 27. desember militære mål på øien Nauru, øst for Ny Guinea, beskutt. Senkninger som er bekjentgjort i januar og februar 1941 viser at den britiske skibsfart stadig er truet også i Stillehavet. Heller ikke britenes besettelse av Færøiene og Island kunde forhindre tyske krigsskibs utfart til sådan krysserkrig nordom Storbritannia, men besettelsen av Atlanterhavskysten ga nye utfallsmuligheter.

Den engelske flåte var ikke det økede behov for konvoibeskyttelse voksen, da den med hensyn til dertil egnede skib var meget svakere enn ved slutten av verdenskrigen. Den 25. august så derfor England sig nødsaget til å avslutte de allerede i lengere tid pågående underhandlinger med U. S. A., som stilte til dets disposisjon 50 foreldede destroyere fra De Forente Stater, for hvilke der blev overlatt amerikanerne støttepunkter i alle britiske besittelser utenfor Amerikas østkyst. For en meget tvilsom tilvekst til krigsmarinen opga Storbritannia sin gjennem århundreder hevdede maktstilling i den vestlige del av Atlanterhavet. Bare den bitre nød kunde begrunne en sådan beslutning. Dermed var det første skritt gjort på en vei som der nødtvungent måtte fortsettes på. De Forene Stater gjorde sig rede til å overta arven efter Storbritannia.

Hvor lite avståelsen av disse skib imidlertid har opfylt sin hensikt, fremgikk av den beretning som den tidligere presidentkandidat Willkie avga til senatet, efter at han i februar 1941 var vendt tilbake fra England til Washington. De engelske statsmenn hadde fordret ennu flere destroyere og varig overdragelse av amerikanske krigsskib som helt nødvendig til sikringen av Englands skibstrafikk. Også forsøket på å avhjelpe mangelen på konvoifartøier ved byggingen av en ny skibstype, „korvettene" som kunde bygges hurtig, ga bare utilstrekkelige resultater.

Dertil kommer luftvåpnet . . .

Dette var så meget mer tilfelle som også luftvåpnet, ved siden av marinen, deltok sterkt i den tyske kamp mot de britiske tilførsler. Foruten å legge ut miner på viktige steder i farvannene, angrep det direkte de engelske skib eller de skib som seilte i engelsk tjeneste. De nyerobrede luftstøttepunkters posisjon og forbedring av materiellet muliggjorde en stadig økende rekkevidde. Ikke bare den irske sjø lå innenfor denne. Langt ut for Irlands vestkyst støtte de tyske kampfly ut over Atlanterhavet. Mens der til å begynne med blev meldt om treffere på skib i en avstand av 200 km. vest for Irland, var skibene siden slutten av 1940 truet allerede 500 til 600 km. vest for Irland. Den 9. februar 1941 angrep tyske bombefly også en konvoi i Atlanterhavet, 500 km. vest for den portugisiske kyst, og senket tallrike skib med tilsammen 50.000 br. tonn. Det var på selvsamme dag som også en engelsk flypass på Island fikk erfare at den ikke lenger var trygg for de tyske flyvere. De nye Focke-Wulf-Kurier-fjernkampfly muliggjorde tokter med stor bombelast over de største distanser. I begynnelsen av november kunde flyvermajor Harlinghausen melde om sitt 20de trufne handelsskib. 100.000 B. R. T. var falt som offer for ham.

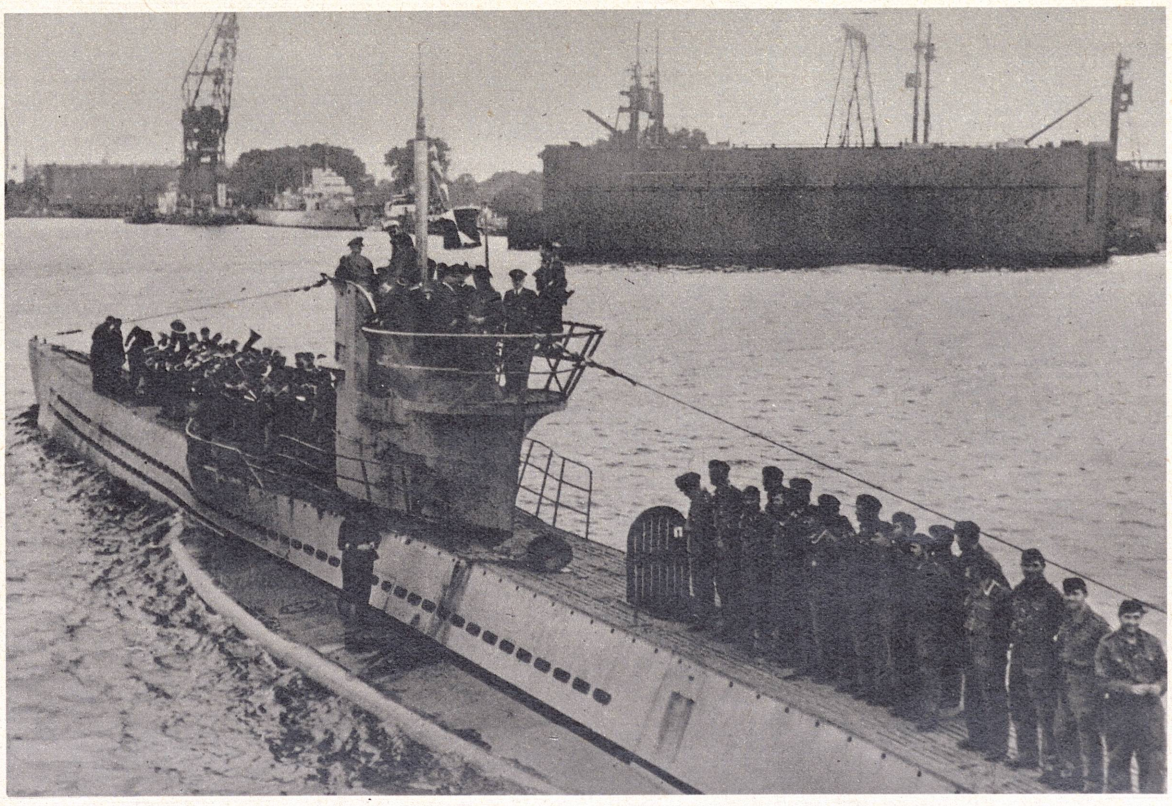
I denne sjøkrig som blev ført i intimt samarbeid av den tyske krigsmarine og luftvåpnet var begge forsvarsmaktsdelers ytelser fremragende. Besetningene på destroyere, torpedo- og motortorpedobåter fikk ofte anledning til å erhverve sig det frontmerke som blev innstiftet i august. Således støtte tyske destroyere den 18. oktober foran Bristol-kanalen sammen med en langt overlegen avdeling av engelske kryssere og destroyere, som åpnet artilleriilden utenfor tyskernes rekkevidde. Tyskerne gikk derpå ved fullt dagslys over til torpedoangrep og så englenderne dreie av efter en treffer. Av angrep med motortorpedobåter var særlig det den 23. desember bemerkelsesverdig, under hvilket et stort tankskib og en fraktdamper i en konvoi, som var sikret av seks britiske destroyere, strøk med utenfor den engelske østkyst, mens de tyske båter vendte uskadd hjem fra nærkamp med destroyerne.

. . . og u-båtene

Ubåtenes angrep blev mer omfattende ved innsatsen fra italienske ubåter, som stadig forsto å klare den vanskelige gjennemfart gjennem Gibraltarstredet, til det sydlige Atlanterhavet. Enkelte tyske ubåtkommandanter var særlig heldige under sine tokter. Således kunde kapteinløitnant Kretschmer i begynnelsen av november opvise et samlet senkningsresultat av 217.098 B. R. T., efterat kapteinløitnant Prien allerede tidligere hadde overskredet 200.000 tonnsgrensen. Den 17. desember kunde kapteinløitnant Schepke opvise et like så stort samlet resultat. Den 27. september hadde ubåtvapnet bestått i fem år. Storadmiral Raeder kunde allerede på denne minnedag konstatere ubåtvåpnets senkning av 458 handelsskib og tallrike krigsskib med tilsammen 3.12 mill. B. R. T. Siden den tid er dets senkningsresultater blitt ennu større. Samarbeidet med luftvåpnet medvirket hertil. Dette skjedde på en mønstergyldig måte i slutten av oktober, da den 42.000 B. R. T. store damper „Empress of Britain" blev satt i brann av ett av premierløitnant Jopés kampfly og derpå senket av marineløitnant Jenisch's ubåt, som var blitt tilkalt. Luftvåpnets rekognosering muliggjorde også i midten av oktober den konsentrerte innsats av flere ubåter mot en konvoi nord for Irland, hvorved der på en natt blev tilintetgjort 26 tungt lastede skib på tilsammen ca. 150.000 B. R. T. Det lyktes gang på gang å gjennemføre luftangrepene på skibsfarten med sterkere styrker. Således kunde i de siste oktoberdager styrtkampfly kaste sig over tre konvoier utenfor den engelske sydøstkyst, og senke 13 skib med ialt 47.000 B. R. T. samt beskadige 9 andre. I februar 1941 sto vest for Portugal samarbeidet mellem over-og undervannsstridskreftene på den ene side og lufteskadrene på den annen side sin prøve under store angrep på konvoier i Atlanterhavet.

De samlede resultater av sjøkrigen vokste derfor hurtig. I august måned 1940 senket marinen alene 596.500 B. R.T., derav 93.500 ved overvannsstridskrefter. I månedene september og oktober blev der av marinen og luftvåpnet tilsammen senket 1.308.600 B. R. T., derav alene ved ubåter 946.000 B. R. T. (krigsskib ikke medregnet). Siden krigens begynnelse var senkningstallet nådd op på 7.162.200 B. R. T., hvorav 1 810.000 var falt som offer for overvannsstridskrefter, 3.714.000 for ubåter og 1.638.200 for luftvåpnet. Fra den 25. juni 1940 til årets utgang mistet England av egen handelsskibstonnasje eller av tonnasje i dets tjeneste gjennem den tyske krigsmarines kamphandlinger ialt 3.2 millioner, gjennem luftvåpnets angrep over 700.000 B. R. T.; ytterligere blev minst 264 handelsskib på over 2 millioner B. R. T. beskadiget. Den engelske krigsmarine hadde i den samme tidsrum mistet 12 destroyere, 8 ubåter, 9 hjelpekryssere, 63 mindre krigsfartøier og 3 kanonbåter ved den tyske krigsmarines angrep, mens det tyske luftvåpen hadde gjort det av med 32 forskjellige engelske flåteenheter. Hertil kom videre de tap som italienerne påførte englenderne. De utgjorde inntil midten av januar 138.000 B. R. T. som var senket i Atlanterhavet av italienske ubåter, mens marinen i Middelhavet hadde senket 6 tankskib, 32 damskib og 2 seilskib og luftvåpnet 5 dampskib, hadde marinen beskadiget 11 skib og luftvåpnet 44 skib. Den britiske krigsmarine hadde på samme tid under angrep fra den italienske flåte fått senket 1 slagskib, 6 kryssere, 11 destroyere, 16 ubåter og 3 mindre fartøier, mens 4 engelske kryssere og 3 ubåter var blitt senket av det italienske luftvåpen og 119 skib beskadiget ved artilleri-eller bombetreffene.

(Fortsettes i neste nummer)

Tilbake igjen fra heldig fiendetokt. *En tysk ubåt løper inn i sin hjemmehavn. På periskopet vaier vimplene, hvorpå det er malt tallene på senket fiendtlig tonnasje. Denne båten som gikk under kommando av kapteinløitnant Lemp, senket på et eneste tokt 47 000 B. R. T. Fra krigens utbrudd til begynnelsen av februar 1941 senket de tyske ubåter 3714000 B. R. T. fiendtlig skibsrum* PK. Peter

På et gjestespill i generalguvernementet gjorde søskenparet Høpfner så enestående lykke hos de tyske soldater at noen av deres takknemlige tilskuere blev innbudt til å besøke dem neste gang de hadde permisjon. De heldige soldater meldte sig omgående — og de vil kunne fortelle sine kamerater at de beundrede dansestjerner danset for dem alene!

„Dakapo!"

Søskenparet Høpfner, et av Tysklands mest tiltrekkende dansepar, gir en liten privatforestilling

Senere blev kostymene inngående betraktet. Motsetningen mellem de sirlige ballettskoene og deres egne tykke soldatstøvler var naturligvis særlig påfallende. Et hyggelig kaffebord avsluttet den minneverdige permisjonsoplevelse

Nei, den er ikke sammenleggbar. Den adlyder kun sin egen lov, det "ubøielige prinsipp". Et veloverveiet avkall på en enkelthet som er likegyldig for selve fotograferingen, opnådde en eksempelgivende presisjon.

Rolleiflex og Rolleicord er uopslitelige. Deres fabrikknye presisjon blir bestående tross sterkeste utnyttelse. De er alltid klar til å "skyte". Rollei-presisjonen er et begrep og er dessuten en prinsipiell forutsetning for skarpe optagelser med et lyssterkt objektiv.

Kan et tall bevise?

400,000

amatører, som utallige ganger har opnådd første premie, har hittil bekjent sig til Rollei.

FRANKE & HEIDECKE / BRAUNSCHWEIG

VIDERE MELDES.....

Hjelp i ellevte time

I London bor hr. Donu Edmond, forhenværende skjønnhetsekspert for avdøde dronning Maria av Romania.

Den abdiserte kong Carol av Romanias elskerinne fru Lupescu opholder sig i Spania.

Fra Spania til London kom der en rystende melding om at fru Lupescu

hadde mistet hele sin henrivende skjønnhet fordi den spanske kosmetik ikke dudde til noe „Det er fryktelig å tenke på at fru Lupescu må gi avkall på den berømte charme som erobret en konges hjerte", skrev hr. Donu Edmond gråtfylt i londonbladet „Daily Mirror"s spalter og meddelte samtidig at han pr. flyvebåt hadde sendt en pakke til Spania, verdi 20 pund, med følgende innhold: pudder, leppestifter, sminke, løse øiehår, briljantin, hudolje, foryngelseskrem, hårfarvemiddel (tizianrødt), narsissmelk, neglepolitur og eksotiske parfymer.

Når ilpakken kommer frem i god behold, må vel en overraskende vending i verdenspolitikken være det minste en kan vente sig.

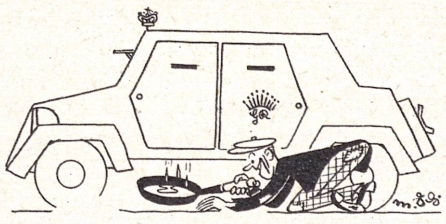
Hun trodde alt

I Leeds i England døde fru Elisabeth Hampshire i en alder av 102 år, Hun visste ikke at hennes land var i krig. for hun var så døv at hun ikke kunde høre luftalarmsirenene, og hennes døtre forklarte henne årsaken til mørkleggingen med at lyktetennerne streiket...

Den engelske propaganda fikk for sent nyss om denne merkelig godtroende kvinne. Den vilde ellers nok ha forklart henne hvorfor England ufeilbarlig må vinne sin krig.

Engelsk overflod

En londoner-avis meddeler at det engelske kongepar ennu ikke har benyttet den panservogn som stadig følger deres bil.

„Panservognen er så tilfettet innvendig", uttalte dronningen, „jeg vil ikke ødelegge klærne mine." Nu vet da i det minste de engelske arbeidere hvor det fettet er som de mangler på sitt karrige brød.

Abraham Hirsch griper inn

Den 31. januar 1941 meddelte en viss herr Abraham Hirsch i „New York Post" at han efter lang, skarp og grundig eftertanke var blitt klar over meningen med den nuværende krig. verdens sosiale fremskritt vilde avhenge av Englands seier — men skulde Hitler seire, da faller Amerika også uten invasjon som et modent eple i hans skjød. Det måtte ikke skje, og for at leseren ikke skal tro at han Abraham Hirsch, sitter på sitt trygge kontor og skriver dette — nu: han har altså nettop utfylt et militært spørreskjema!

Automatisk

Engelske sakkyndige har uttalt at der består forskjellige muligheter for at brannbomber under utviklingen av heten kan utløse en brannalarm automatisk.

Hvorfor ikke? Det vilde være en lignende foreteelse som den bekjente at engelske nyheter gjennen utviklingen av sin meningsløshet automatisk utløser hele verdens latter.

Bernard Shaw tar revansj

„Min nyeste amerikanske film", sa Shaw nylig til en amerikansk intervjuer, „er i virkeligheten et av mine gamle rustne stykker. Også den amerikanske film „Villa hjertedød" er et gammelt rustent teaterstykke fra min penn. Alle mine gamle pøser går til Amerika — som de gamle bulete destroyere som Amerika sender til England..."

Virkning og . . .

„Hva skal vi gjøre?" svarer F. J. Chapple, administrerende direktør for Bristol „Tramways and Carriage Company", på klagene over den uregelmessige busstrafikk. „De kvinnelige

konduktører tar sin tjeneste så lett at vanligvis 70 av 500 ikke kommer til arbeid om morgenen. Og det er ikke nok med det at mange av de kvinnelige konduktører kom for sent til tjenesten eller helt uteblir, men det er mange av dem som ganske enkelt lar sine busser under mørkleggingen bli stående et eller annet sted ved fortauskanten og går hjem. Slik er det i Bristol, og i Coventry er det ikke annerledes..."

Dette sto i „Daily Mail" for 12. februar 1941.

. . . arsak

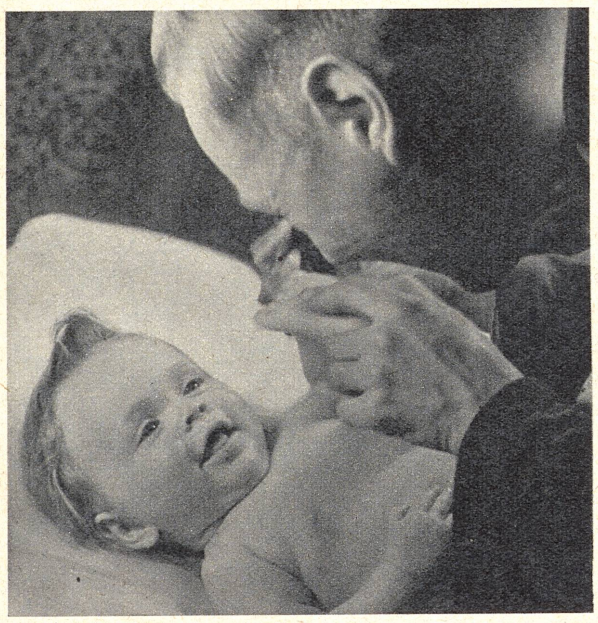
„I løpet av to måneder har jeg vært uten kjøtt i tre uker. I forrige uke fikk jeg 600 gram til fem personer. Uken derefter gikk jeg for sikkerhets skyld allerede torsdag til slakteren. Det var ennu intet kjøtt å få der. Da jeg så kom igjen lørdagen kl. 4 om effermiddagen var alt kjøtt utsolgt og butikken lukket..."

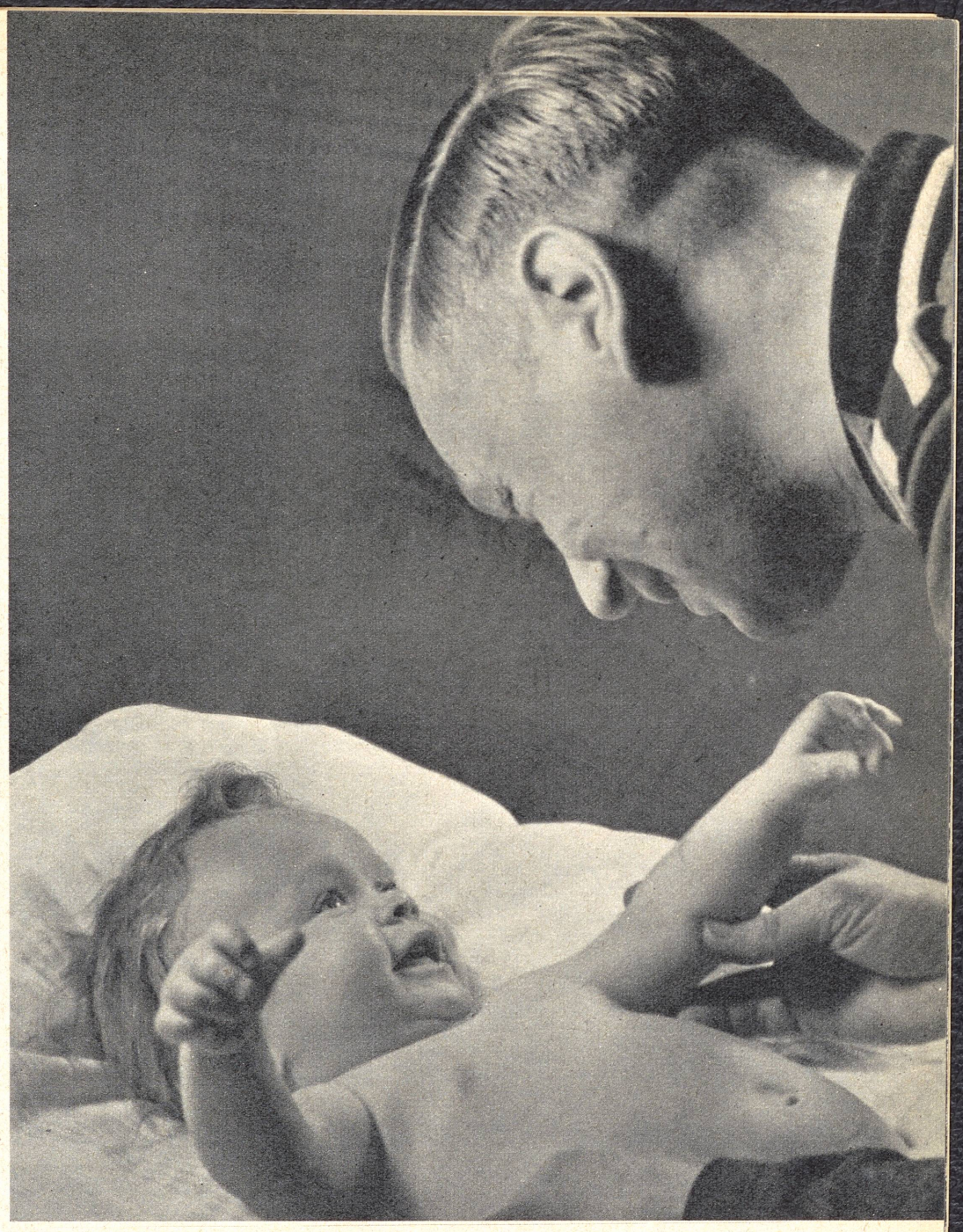
. . . og den tredje dag . . .

Den første dag: *en fremmed stor mann dukker op. Hans hensikter er uutgrunnelige. Stadig smilende — her er forsiktighet på plass*

Den annen dag: *Den samme igjen. Sikkert ingen fiende. Har morsomme innfall. Befordres til onkel*

Og den tredje dag: *Den samme. God, gammel venn. Skal bli der bestandig. Berettigelse til å kalle sig pappa. På livstid*

Til ethvert formål

har OLYMPIA-Fabrikken den passende skrivemaskin. Til kontorbruk den pålitelige OLYMPIA 8, med dens mange fordeler, desimaltabulator og forskjellige vognbredder. An transportable modeller fremstilles PLANA, den første tyske flate skrivemaskin, dessuten ELITE, PROGRESS og SIMPLEX. For alle disse maskiners kvalitet, uansett utførelse og pris, garanterer det felles navn

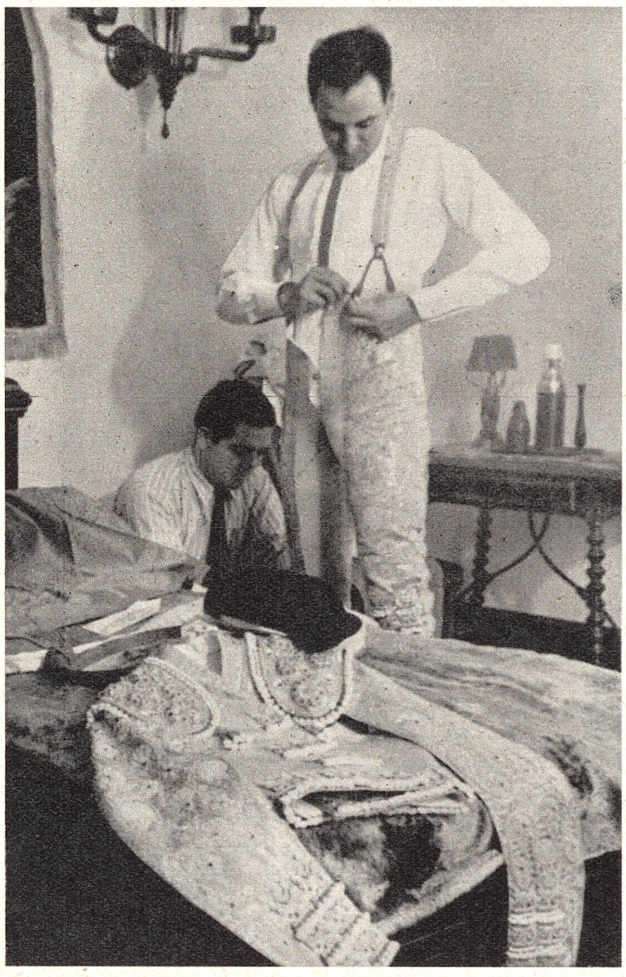
Olympia

G. A. GJESSING & CO. A/S, OSLO, ROSENKRANTZGATEN 21

60 minutter før det dødelige støt

1. En time før kampen *med den rasende tyr gjør den meksikanske toreador toalett. Den gamle spanske tyrefektertradisjon begynner her alt med knyttingen av slipset. Det er meget viktig for seiren at slipset sitter riktig*

2. Som støpt sitter *benklærne, og allikevel er de så vide at de ikke hemmer tyrefekterens bevegelser. Nervøsitet er toreadorens farligste motstander. Derfor er alle de bevegelser, som Solózano og hans hjelpende manager gjør, bevisst langsomme og veloverveide*

3. Med en skrutrekker og tålmodighet *må utallige knapper og hekter knappes igjen. Med overilt hast vilde kanskje også de kostbare gull- og sølvbroderier på drakten bli ødelagt. Slike drakter har den meksikanske tyrefekter i stort antall, alle i forskjellige farver, som tilsvarer kampdagen*

5. Farvet som en palett. *Dekket med gull- og sølvbroderier og med glitrende paljetter står tyrefekteren der, når han er ferdig kledd. En fryd for øiet hos de utallige beundrer og beundrerinner i Midt- og Sydamerika*

6. Den skal bringe seier og triumf, *derfor prøver Solózano kårdens klinge enda en gang meget omhyggelig, før han stiller sig overfor tyren. Slik gjør alle tyrefektere, også de spanske, som Solanzo ofte så pa sine Spaniareiser*

7. Til kamp, toreador! *Ferdig påkledd forlater toreadoren huset sitt sammen med sin manager. Hans ledsagers viktigste arbeid efter kampen er å beskytte Solózano mot altfor stormende beundrerinner*

Vår reporter besøkte Meksikos mest berømte tyrefekter Solózano, som har hundrer av seire på arenaen bak sig

4. Hårknute med en særlig oppgave: *En kunstig hårknute med en liten flette av sort silke er et skritt videre på veien til å bli en i det ytre fullkommen toreador. Denne lille kokette hodepynt er urgammel tradisjon. Men den har også ytterst praktiske grunner; ved et mulig fall på bakhodet skal den dempe hårde støt*

8. Et kyss til barnet, *en bønn foran madonna fra Guadeloupe (til høire), alle meksikaneres skytshelgen — og lykken vil stå Solózano bi i den kommende kamp på liv og død*

Fortsatt fra side 22

Dikteren, som ingen har sett

skaper av „Bacon-opstyret", som senere foranlediget Mark Twain til sin berømte uttalelse.

„Baconianerne" lette efter beviser for sin påstand og fant den i følgende formodning: Bacon, der som så mange andre mennesker på sin tid hadde en forkjærlighet for lønnskrift og omstilling av ord til betydningsfulle kryptogrammer, skal også i sine dikterverker ha gjort hentydninger til at han var den virkelige forfatter. Den vitenskapelige verden møtte denne teori med forundring og Stratfordianerne, som erklærte skuespilleren for å være forfatteren, bekjempet teorien med forakt. Så å si på rullende bånd blev stadig nye kryptogrammer i Shakespeares verker uttydet og sluttelig tapte Baconianerne fullstendig balansen, idet de mente å kunne tyde av sine kryptogrammer, at Bacon ikke bare hadde skrevet Shakespeares verker, men at han også skal ha berømmet sig over å ha forfattet såvel Ben Johnsons, som Spensers, Greenes, Peeles, Kyds og Marlowes dikterverker. Videre skal man kunne lese av kryptogrammene at Bacon, og også grev Essex, — dronning Elisabeths yndling — var uekte barn av den jomfruelige dronning.

Jo mer amerikanerinnen Miss Delia Bacon drev på med sin stammfars pretensjoner, desto latterligere blev hele „Bacon-teorien". De virkelige Shakespeare-filologer, ilde berørt over alt dette, stilte atter en gang det egentlige Shakespeare-problem i det rette lys idet de hevdet: Tvilen om hvorvidt Shakespeare, altså skuespilleren Shakespeare er forfatteren til Shakespeares verker er begrunnet i at Stratford-skuespillerens karakter ikke står i noen som helst sammenheng med Shakespeares verker. Vi har foresatt oss å opdage den sanne Shakespeare, men vi er ikke i stand til å anerkjenne Bacon som sådan. Hans karakter er likeså frastøtende som Stratfordianerens. Han var stortalende, forfengelig og korrupt. På grunn av bestikkelighet blev han avsatt fra sine embeder og han forrådte en av sine beste venner, grev Essex, for retten. Hvis Bacon var Shakespeare, så hadde han i grev Essex forrådt sin egen bror, der oven i kjøpet hadde drevet blodskam med sin egen mor. Dessuten er det usannsynlig at en statsmann som Bacon, som ved siden av sine embedsplikter forfattet store videnskapelige verker, så å si med venstre hånd også skulle ha skapt Shakespeares og også noen andre dikteres livsverk.

Efter Bacon-teorien følger den om Rutland

Baconianerne, som ikke var tilgjengelige for videnskapelige argumenter, sank ned på en sekts nivå og gåten Shakespeare syntes å skulle bli uløst. Så kom i 1910 tyskeren Karl Bleibtreus utredning om spørsmålet. I denne betegnet han Roger Manners, grev Rutland, som den ekte forfatter av Shakespeares verker. Den skarpsindige forsker hadde nemlig opdaget noe som inntil da var unngått Baconianernes opmerksomhet. Det eneste holdepunkt for Bacons forfatterskap av Shakespeares verker var som bekjent det „Gentleman-brev", som dukker op igjen i Hamlet. Bleibtreu opstillet spørsmålet, hvem brevet var rettet til, og opga navnet på adressaten. Det var den unge grev Rutland, som den gang begav sig på en utenlandsreise. Bacon sto i vennskapelig forbindelse med lord Rutlands mor og på hennes anmodning hadde Bacon skrevet et brev til sønnen om hvorledes en ung manns optreden i utlandet bør være.

Forøvrig støtter Bleibtreus teori sig ikke så meget på tilfeldige opdagelser som på logiske overveielser. I 1595 utga universitetet Cambridge under titelen „Polimantia" et brev, som var dedisert grev Essex. I dette brev nar navnene på de forfattere og poeter anført som studerte ved dette universitet. Blant navn som Spenser, Daniel, Marlowe, Watson og andre blev også den „fortryllende Shakespeare", som forfatteren av „Venus og Adonis", nevnt. Skuespilleren fra Stratford har imidlertid aldri studert i Cambridge. Det er altså nærliggende å formode at den virkelige forfatter var en mann som hadde studert i Cambridge og som dessuten måtte ha stått i vennskapelig forhold til de menn, som han hadde tilegnet sine verker, grevene Pembroke og Southampton. I „De lystige koner i Windsor" fremstiller dikteren under vedkommendes rette navn en mann som stammer, nemlig professor dr. Cajus. Denne professor fra Cambridge stammet virkelig. Forøvrig blev et av dikterens debutarbeider, „Titus Andronicus", opført av grev Pembrokes skuespillertrupp, som skuespilleren ved Globe-teatret, Shakespeare, ikke hadde noen forbindelse med.

I Shakespeare dramaer er det ofte tale om fløitespill og man kan ikke forestille sig Hamlet uten fløite. Den unge grev Rutland, som den gang studerte ved universitet i Cambridge, tok undervisning i fløitespill hos den berømte musiker Dowland i Cambridge. Det liv som denne, i 1576 fødte efterkommer av det kongelige dynasti York-Plantagenet førte, ligner på en prikk prins Henrys ville liv. Tolv år gammel mistet Rutland sin far og blir arving til en av de største titler og formuer. Man gir ham i begynnelsen av 1595 på grunn av hans store evner diplom som magister artium.

Et år senere begir han sig på en reise til kontinentet og mottok ved denne leilighet lordkansler Bacons brev. Merkelig nok har Rutland foretatt alle de reiser som forekommer hos Shakespeare. Han var i Frankrike, i Sveits og i Italia. (I „Stormen" nevnes den kjensgjerning, at sveitserne lider av struma). I Norditalia opholder Rutland sig akkurat så lenge som Valentin, hovedhelten i „To adelsmenn i Verona". Rutland kjenner av egen anskuelse alle de italienske skueplasser som forekommer i Shakespeares stykker, Padua, Milano, Verona og Venedig. I „Forspilt kjærlighetsmøie" blir der beskrevet et billede av Giulio Romano. Dette billede henger i palasset til hertugen av Gonzaga som Hamlet senere snakker om. Det er bemerkelsesverdig, at Roger Rutland brakte en kopi av dette billede med sig hjem fra sin Italiareise. Denne kopi henger den dag idag i en stor sal i slottet Belvoire.

Da han var kommet tilbake fra Padua, studerte Rutland videre først i

Oxford, hvor han erholdt et ytterligere magister-diplom, og lot sig så immatrikulere ved rettsskolen Grays Inn. Denne utdannelsesvei tilsvarer de medisinske, juristiske, filosofiske og filologiske kunnskaper, som forefinnes i Shakespeares verker.

Efter at han hadde avsluttet sine studier med — som vi ville kalle det idag — en tredobbelt doktorgrad — tar grev Rutland del i grev Essex' ekspedisjon til Azorene og oplever herunder en heftig storm og Azorenes villhet, som forfatteren av „Stormen" må ha hatt kjennskap til. Derefter kjemper han i Nederland under hertugen av Northumberland og i Irland under grev Essex. Han forfremmes meget raskt til oberst og tar sin avskjed nettop på det tidspunkt da grev Essex, dronning Elisabeths tidligere favoritt, faller i unåde. Efter sin tilbakekomst til London holder Rutland sig demonstrativt tilbake fra hoffet, isteden går han hver dag i teatret sammen med sin venn, grev Pembroke. Resten av dagen tilbringer han i Sherwood-skogen, hvor den legendære røver Robin Hood skal ha holdt til. Stillingen som skogforvalter i denne skog, som Rutland forføiet over, var nedarvelig i hans familie og heller ikke dronningen hadde berøvet ham denne, enda han i solidaritet overfor grev Essex hadde opgitt sin militære løpebane.

Var Shakespeare en rebell?

I året 1600 bryter Essex-revolten ut. Under ledelse av den populære folkehelt Essex revolterer tre hundre adelige mot den lunefulle og tyranniske dronning. Kvelden før denne revolte blev „Richard II" opført i Globe-teatret og i alle de andre teatre i London. Dramaets annen akt med Gaunts tordnende tale er opropet til revolusjonen. Disse helt nye scener måtte den gang være blitt tilføiet i stykket og dronningen vet meget vel, hvem de gjelder. „Vet Dere, at det er jeg som er Richard II.?", spør hun sitt følge. Revolten var utilstrekkelig forberedt og brøt snart sammen. Essex blev henrettet og grev Rutland dømt til livsvarig fengsel.

Hvis skuespilleren fra Stratford virkelig hadde vært forfatteren til Shakespeares verker så hadde den av harme dirrende dronning på grunn av „Richard II" ikke latt ham unngå sin straff; for en annen av datidens satirikere fikk nesen og ørene avskåret på grunn av en meget ringere forseelse. Skuespilleren forblev ustraffet, sannsynligvis fordi dronningen visste at han ikke var Shakespeare. Rutland var ellers ikke mere delaktig i revolten enn de andre adelige var det. De fleste slapp fra det uten straff. Blev han dømt til livsvarig fengsel fordi dronningen visste at han var den ekte Shakespeare? I den celle i Tower, hvor Rutland satt til fange, opdaget man en innskrift på italiensk som var risset inn i veggen: „O, jeg, den ulykkelige, som jeg innbilder mig å være". Det hadde aldri vært noen italiener i fangenskap i Tower. Men riktignok stemmer denne strofe overens med temaet i flere av Shakespeares sonnetter.

Etter å ha sittet i fengsel i to år blev Rutland i 1603, efter dronningens død, benådet og av den nye konge sendt på en kortere, ærefull gesandtskapsreise til Danmark. Hvis Rutland virkelig var forfatteren til „Hamlet" så var det nøie kjennskap til slottet ved Helsingør og til datidens seder og skikke opklart. Det er et faktum, at grev Rutland ikke var i stand til å overvære en bankett til hans ære helt til denne var slutt, fordi kanonskytningen efter hver bordtale gikk ham så på nervene; noe som Hamlet også beklaget sig meget over.

Hvorfor er Wittenberg anført som det universitet, hvor Hamlet hadde studert? I Hamlet forekommer ofte ordrette sitat av Giordano Bruno. Bruno hadde virkelig studert i Wittenberg.

I året 1612 dør grev Rutland, forøvrig et år senere enn Shakespearekritikken formoder tilblivelsen av Shakespeares siste drama, „Stormen". Få uker senere følger hans billedskjønne hustru, datter av dikteren Sidney, ham i døden. Rutland blev bare 36 år gammel. Hvis han var den ekte Shakespeare så måtte han meget tidlig ha begynt å dikte. Shakespeare-verkene synes å bekrefte dette, for det nevnes ofte i dem, at geniale mennesker allerede i deres unge vår begynner fruktenes innhøstning.

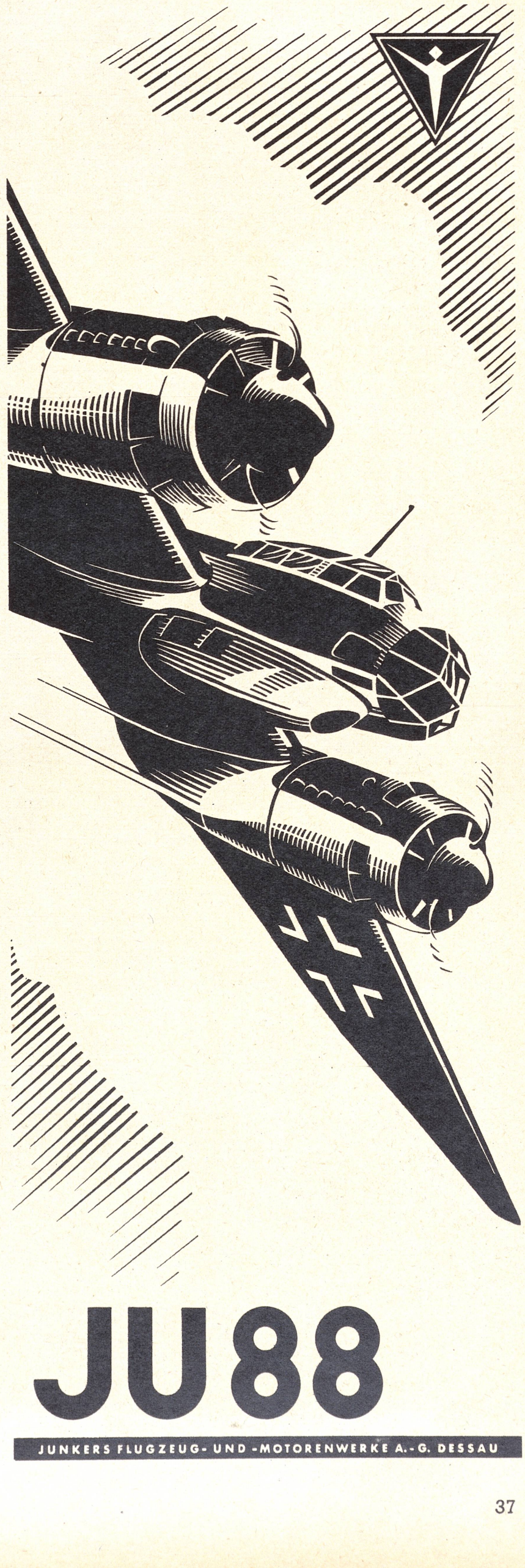
Familien Manners efterkommere har hverken bestridt eller medgitt at Roger Rutland Manners var Shakespeare. I grev Pembrokes slott henger under billedet av Herbert Pembroke, Rutlands venn, den sonett av Shakespeare, hvori han opfordrer vennen til å gjøre hans verk kjent for efterverdnen. Andre eksakte beviser for Rutlands forfatterskap til Shakespeares verker finnes hittil ikke. Riktignok gis det ennu noen andre Shakespeare-teorier, men de besitter ikke den overbevisningens kraft som ligger i Rutland-teorien. Fremragende belgiske, franske, danske og engelske forskere har sluttet sig til Rutland-teorien og er dens forkjempere.

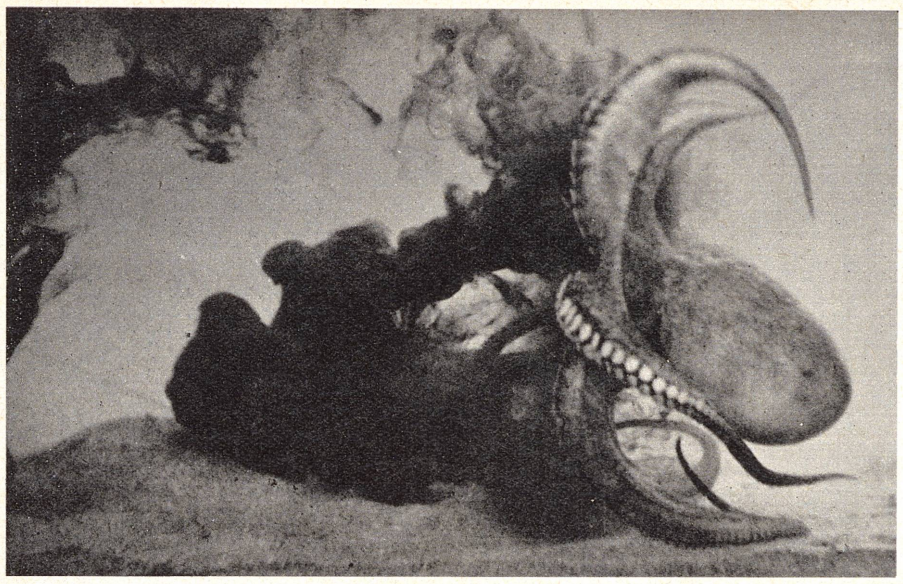
Hva er nu resultatet av alt dette?

Når man har arbeidet sig igjennem de bjerge av Shakespeare-literatur, som alle behandler spørsmålet „Hvem var Shakespeare?", da kan man bare fremsi for sig selv Mark Twains melankolsk-muntre setning og så tilføie følgende: Hvem Shakespeare var, vet vi foreløbig ikke, men et synes å stå fast, skuespilleren fra Stratford var det ikke. Dette er jo ikke meget, men det er allikevel tilstrekkelig til, i alle de idealers navn som er menneskeheten hellig, å imøtegå hine literære skravlebøtter, som med hensyn til skuespilleren fra Stratford har hyldet den såkalte „intuisjon". Ved intuisjon skal ågerkarlen fra Stratford ha tilegnet sig de evige følelser og den begeistring som går som en rød tråd gjennem Shakespeares verker. Hvis dette var tilfelle, så kunne vi stenge alle skoler og behøvet bare å forlate oss på „intuisjonen".

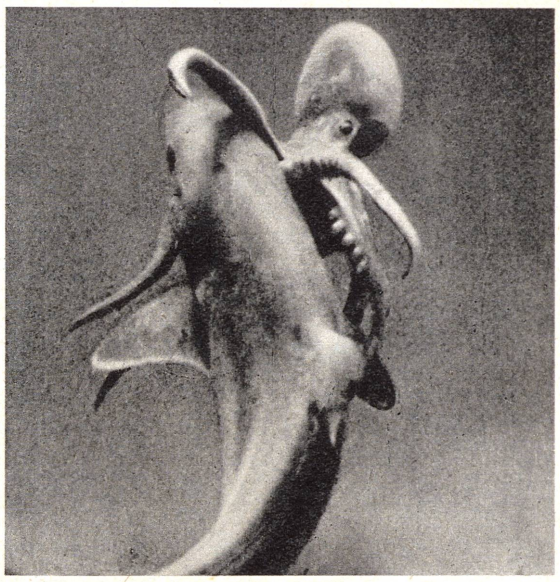
Allikevel har studiet av gåten Shakespeare, den største mystifikasjon i den nyere tids verdenshistorie ikke vært forgjeves, fordi enhver som befatter sig med denne gåte må komme til den overbevisning, at bare et stort menneske kan skape store verker og bare et tålmodig lidende menneske kan gi uttrykk for den lidendes, den utstøttes og den ensommes følelser.

SLUTT

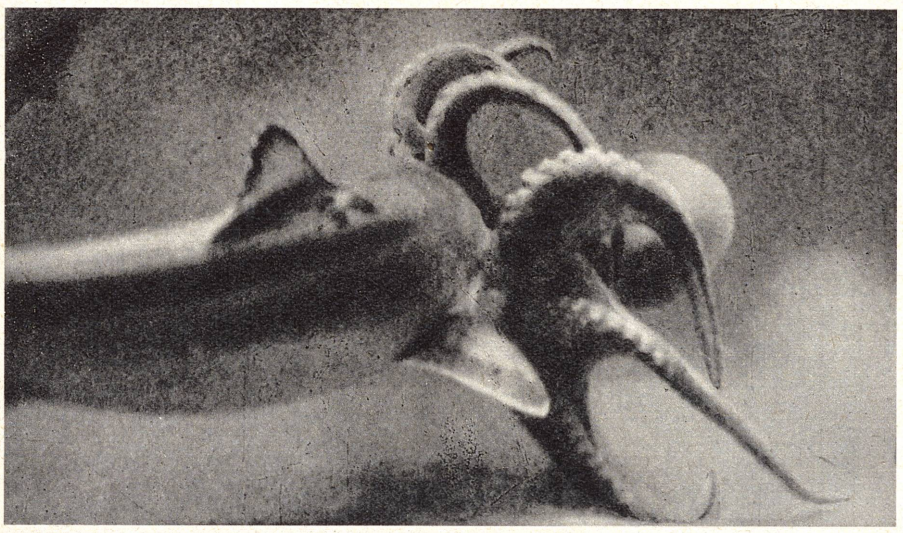

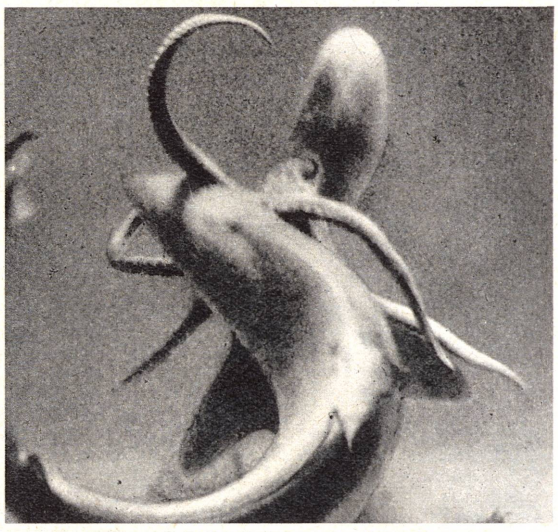
1. *En blekksprut har opdaget sin verste motstander, en hai. Kampen er uunngåelig. Øieblikkelig spruter den ut sin forsvarsskjerm, blekkvesken, for å innhylle sig*

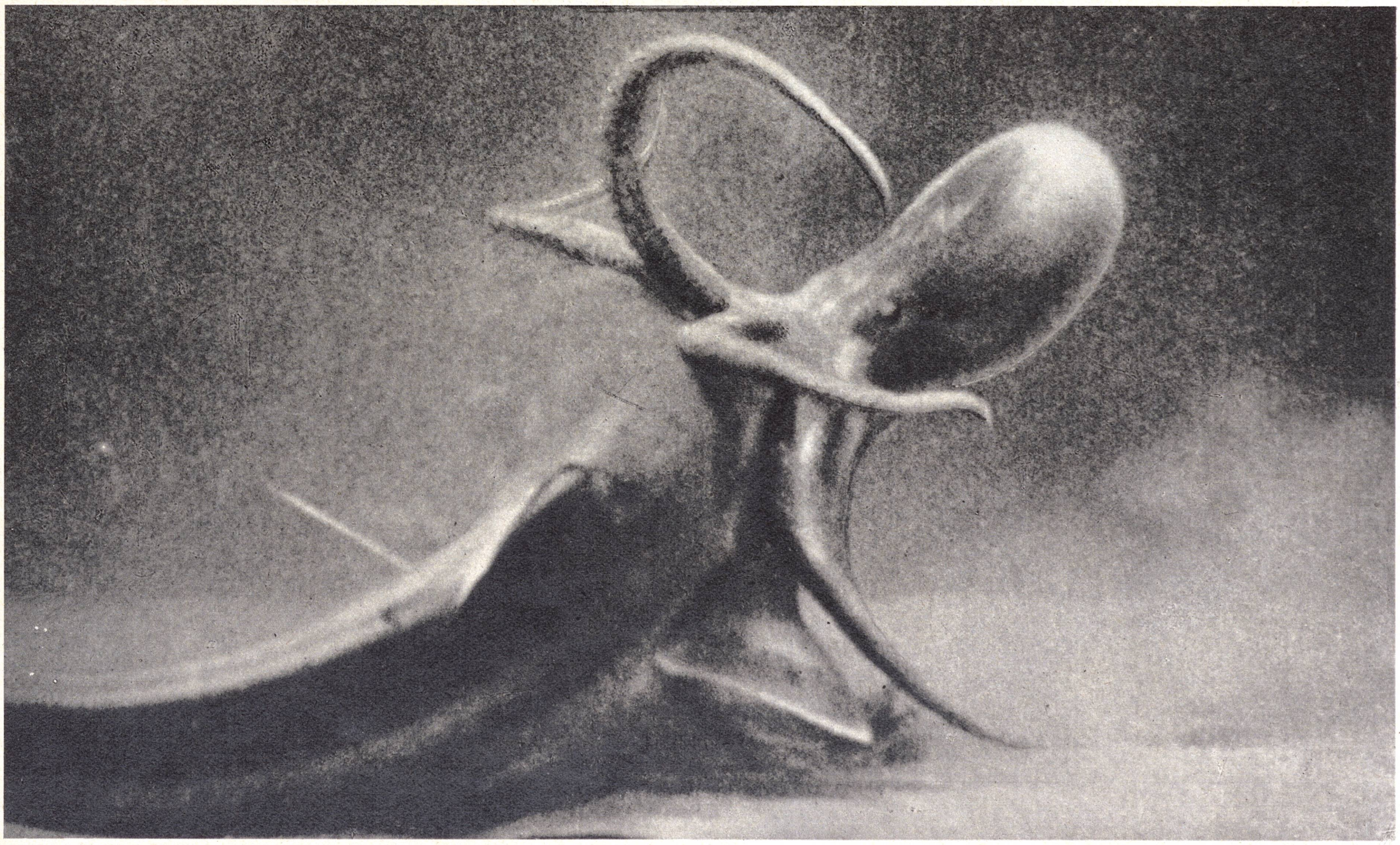
2. *Men haien kjenner tricket: før fienden forsvinner bak blekkskyen styrter den sig ovenfra lynsnart ned på den. To fryktede rovdyr av første klasse støter sammen*

3. *Hver av dem er mester med sine våpen, en kamp på liv og død begynner. Haien står overfor en mengde fangarmer. Famlende, uhyggelig glir de over den, drar sig tilbake, skyter igjen frem, søker å fange den . . .*

4. *Men plutselig snur kampen sig, haien synes å få overmakten. Dens taktikk består i å bite av den ene fangarm efter den andre, bestandig på sprang til å kaste sig over blekkspruten*

5. *Men blekkspruten er den sterkeste! Kampen har nu alt vart over en time. Langsomt, ubønnhørlig blir haien tvunget ned på bunnen. Et drama mellem dødsfiender nærmer sig slutten*

6. *Ve den overvunne! Med jerngrep legger fangarmene sig om haiens gjelleåpninger og kveler den. Et åndeaktig bilde viser en blekkspruts triumf, dypt nede på havets bunn — ved Bahamaøiene*

Blekkveske mot tenner

En dødskamp mellem hai og blekksprut

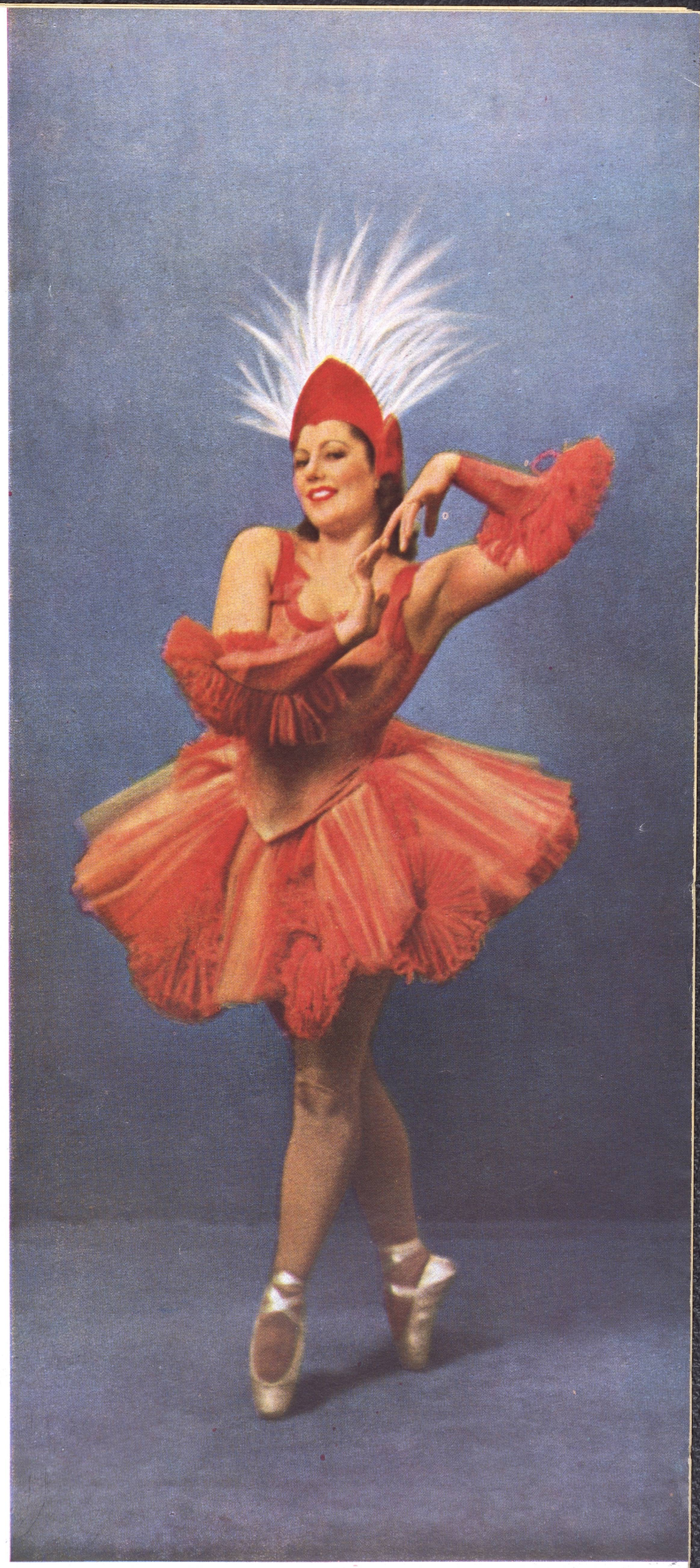

Direktør Mataloni er lederen av Scala i Milano, Italias mest berømte operascene. Den er belcantoens hovedsete. Navn som Rossini, Bellini, Donizetti, Verdi og Puccini er uløslig forbundet med Scala ved uropførelser av mange av deres verker. Sangere som Enrico Caruso, Benjamino Gigli og Toti dal Monte dannet og danner en vesentlig del av tiltrekningskraften ved denne operascene

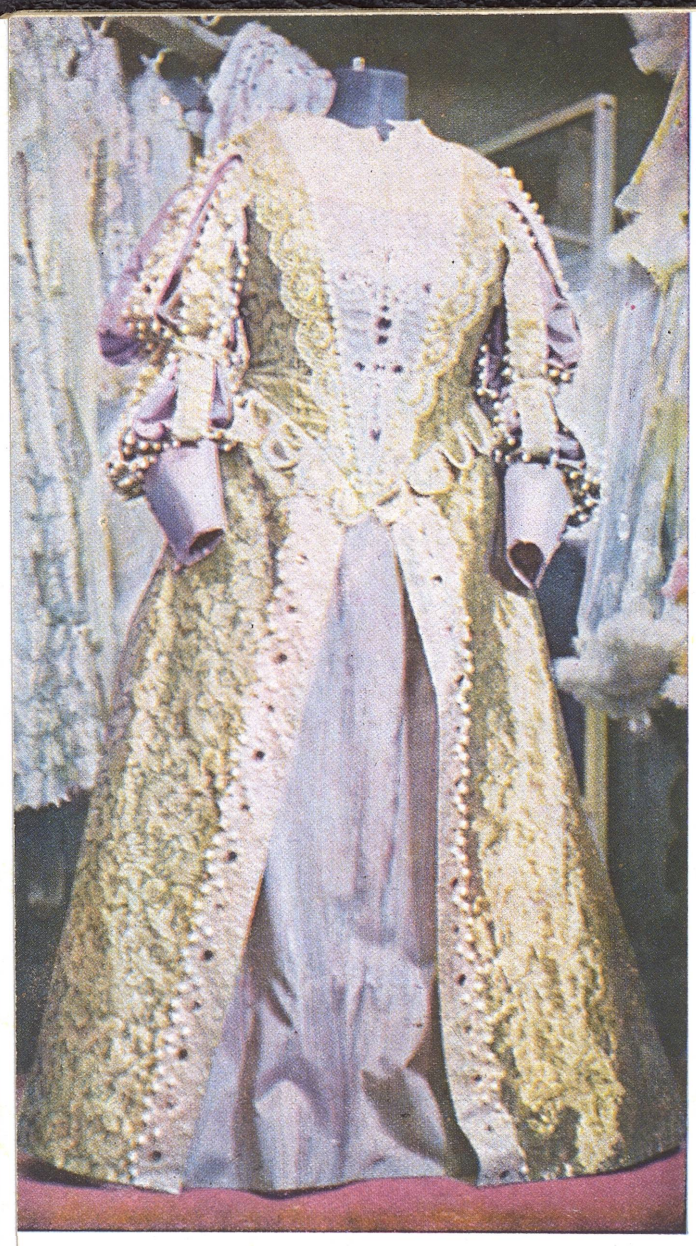
I belcantoens hus

Den i året 1812 grunnlagte ballettskole ved Scala i Milano har i kunstnerisk henseende en ikke mindre glimrende historie å opvise enn Scala selv. De beste elever gjorde herfra spranget over til verdens største operascener

Det uttrykk som idag brukes over hele verden, „primaballerina", er en italiensk orddannelse son i sin betydning sidestiller den første solodanserinne, den såkalte „primadonna". På vårt bilde ser vi primaballerinaen ved Milanos Scala, Nives Poli, som ildfugl

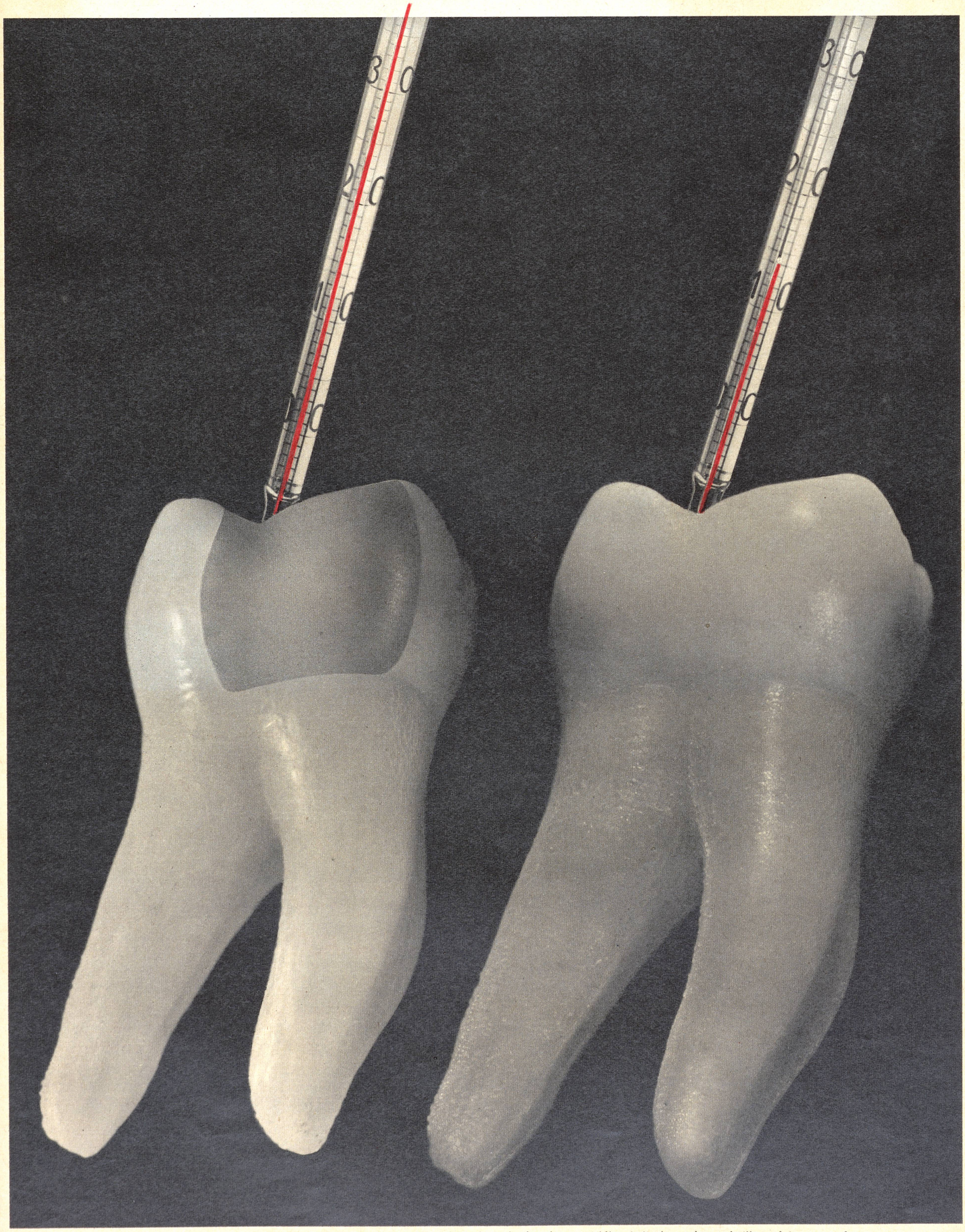
Et kostyme fra det rikholdige garderobefond i Milanos Scala. I sin farveglade prakt og rike utsmykning tilfredsstiller dette kostymet det italienske folks skjønnhetselskende sinn

Bak kulissene: Scalaballettens danserinner like før sin optreden. Deres navn vil imorgen kanskje alt være verdensberømte

Foran kulissene: Scala i Milano tjener ikke bare den italienske operakultur, men har også gjort sig fortjent ved å innføre utlandets betydeligste verker. Her blev Wagners musikkdramaer — i sin form så avvikende fra den italienske — satt igjennem tross alle vanskeligheter. Også Richard Strauss, nutidens største tyske operakomponist, erobret her med „Rosenkavaleren" og sine andre verker det italienske publikums anerkjennelse. Foruten de tyske operakomponister er også franskmennene og russerne kommet til orde i Milanos Scala. Bildet nedenfor viser bojarernes kronråd, en scene fra operaen „Boris Godunow" av den russiske mester Modest Mussorgski

To jeksler — febersyke?

Nei, bare den ene med den vanlige sølvamalgamplombe viser høiere temperatur ved opvarming. Kulde og varme fra mat og drikke ledes gjennem metallet til nerven. Dette føles meget smertefullt og er en av ulempene ved slike tannfyllinger. Med en ny, fullstendig revolusjonerende opfinnelse blir denne naturstridige irritasjon ophevet, hvilket nå kan sees på termometret i tannen som er fylt med det nye middel „Palapont". Dette tilsynelatende gåtefulle produkt der er opstått som følge av mangelen på mange råstoffer, og som stiller alt hittil eksisterende i skyggen, opkaster atter engang det spørsmål . . .

...Behøver surrogat ubetinget å være surrogat?

De beste opfinnelser er selvfølgeligheter

Tannskiven angir farvetonen. *De kunstige „palapont"-tenner som er satt kransformet ved siden av hverandre viser alle i naturen forekommende farvetoner. Tannlegen fastslår ved sammenligning hvilken tannfarve i farveskalaen svarer til pasientens. På denne måte kan den nye tann nøie bli tilpasset den naturlige*

Skatten i kofferten

Det er en søndag som alle andre søndager. Fra en dampskibsbrygge går der en strøm av naturelskende storbymennesker som enkeltvis eller i grupper forsvinner i den nærliggende skog. Der går også et ektepar. Han bærer en liten piknikkoffert og aner ikke at han holder en ukjent, merkelig skatt i hendene. Efter at de to har funnet en særlig vakker liten plass, hvor de slår sig ned for å spise tar konen ut av kofferten kopper og talerkener av et spesielt holdbart materiale av en intensivt grønntlysende farve og dekker et improvisert spisebord. Mens hun så gjør måltidet istand, betrakter mannen — fordypet i tanker — en del av det vakkert farvede dekketøi. Han har plutselig fått en

vanvittig idé:

„Dette servise er jo presset ut av en form. Det kan ikke gå i stykker, det er lett og motstandsdyktig. Man måtte altså også kunne lage kunstige tenner av dette materiale."

Uten tvil en meget usedvanlig tankegang. Men mannen er dentist av yrke. Derfor er det ogsa forståelig at idéen ikke lenger gir ham ro. Jo mer han tenker over det, desto mer kommer han til den overbevisning at tenner av et slikt kunstig materiale måtte være bedre enn alt som hittil hadde eksistert. Riktignok måtte det gå an å fremstille tennene i slike farver som svarte til den naturlige tannfarve.

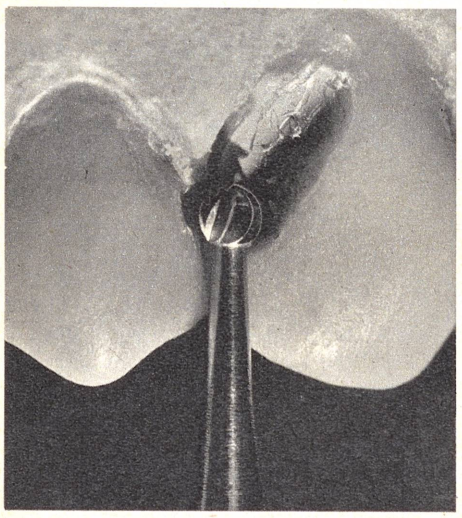
Den grønne tann

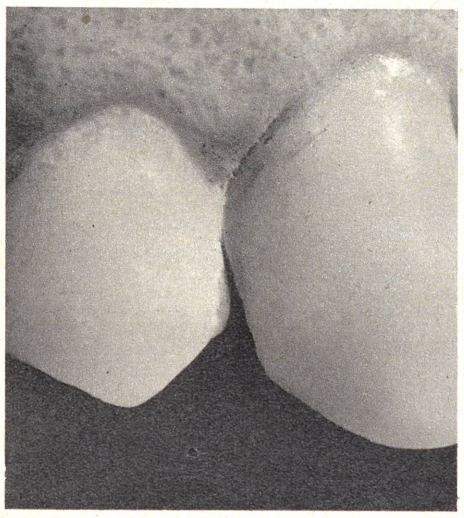
Vår helt er i den grad betatt av sin idé at han glemmer alt annet omkring sig. Han spiser nesten ikke noe, snakker bare det nødvendigste og maser på å komme hjem. For hans kone er den herlige søndagen allikevel ødelagt. Da han imidlertid, efter at de er kommet hjem, med en knipetang bryter et stykke av den nye, grønne tallerken, gir hun sin ergrelse luft. Men ham er det ganske likegyldig.

Han har i mellemtiden ophetet dette grønne stykket og presset det i en gipsform, og da han efter en stunds forløp slår denne itu holder han en giftiggrønn tann i hånden.

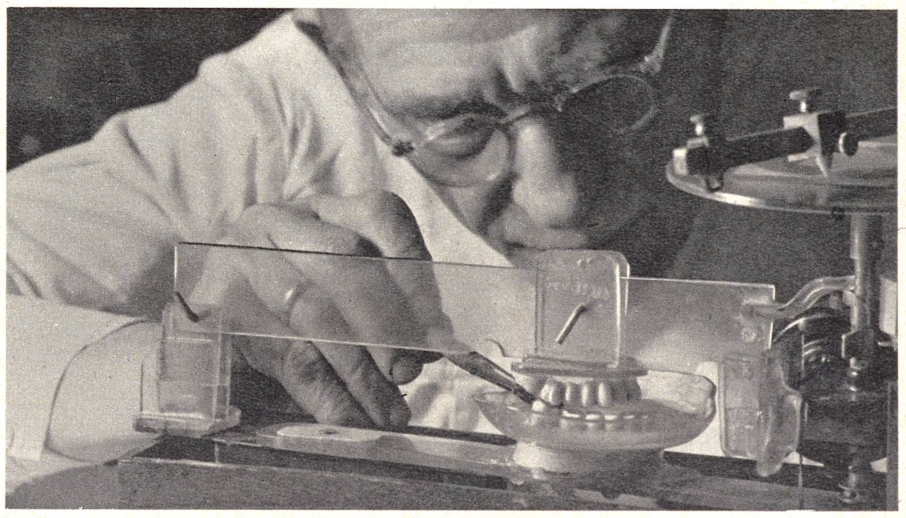
Det var begynnelsen på en lang vei til det endelige mål. Den merkverdige grunnsten til en ny æra i tannlegevitenskapen. Ett er imidlertid sikkert idag: denne tilsynelatende ødelagte søndag er dog blitt til en heldig søndag.

Fortsettes side 46

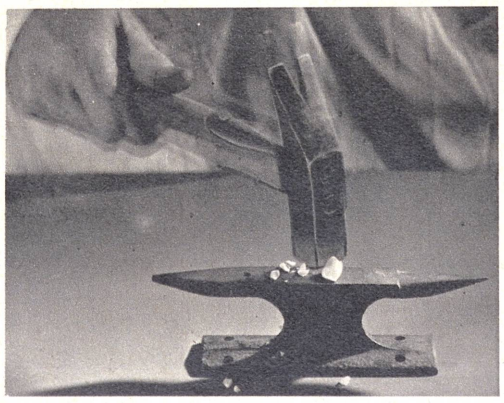

Den usynlige plombe. *En av de største fordeler ved det nye materiale er mulígheten for også å tilpasse plomben til den naturlige tann slik at den ikke kan sees som fylling. Da man ikke kan koke palapont i munnen — hvilket er nødvendig ved den vanlige forarbeidelsesmåte — har opfinneren uteksperimentert en fremgangsmåte med å festne den kunstige masse med ultraviolette stråler slik at den tilsynelatende vokser fullstendig sammen med tannbenet. Billedet til venstre viser en utboret fortann som (på billedet ved siden av) er blitt reparert med en palapontfylling slik at man ikke mer kan se noe merke efter dette inngrep*

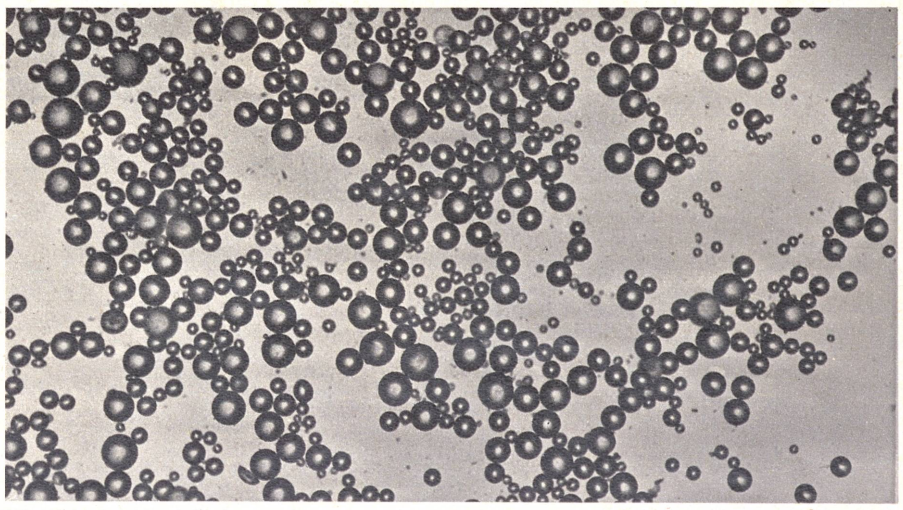
Tenner „prøvekjøres". *Ved hjelp av et apparat, som dag og natt i månedsvis utfører de naturlige tygge-bevegelser, prøver opfinneren kunststofftennenes „slite-styrke". Den er nøiaktig den samme, som den naturlige tanns*

Gebiss i røk. *Et palapont-gebiss blir „røket" i dagevis. Resultatet: de nye tenner farves ikke lenger av røk eller nikotin og på annen måte enn de naturlige*

To tenner under hammeren. *Palapont-tannens naturlige elastisitet er overlegen overfor den hittil anvendte porselenstann, hvilket bevises med et hammerslag: det sprø porselen går i stykker, palapontannen er uskadd*

Løsningen av gåten om den nye vidundertann. *Dette som ser ut som perler, er grunnstoffet for den nye „tannsmeltemasse" betraktet under mikroskopet. Det er en plexiglass-emulsjon som i varmtvann-eller lysbad forbinner sig med palapont-tannen. Men dens kjemiske bestanddeler er kullstoff, vannstoff og surstoff. Den har altså — og det er den enkle løsning — den samme sammensetning som det menneskelige legeme, og derfor virker den nye kunstige tann nøiaktig som den naturlige*

Der sitter de i sin hyggelige klubb: de 120 strikkende menn i Prag! Bildet ligner meget en strikkende dameklubb, og allikevel er det en betydelig forskjell, timene forløper nemlig nesten i fullstendig taushet! For nybegynnerne snakker ikke, av lutter iver biter de sig i tungen, mens strikkepinnene klirrer, og de andere strikker med slik ærgjerrighet at konsentrasjonen ikke tåler noen forstyrrelse. Hva menn gjør, gjør de fullt og helt!

„Bare for menn!“

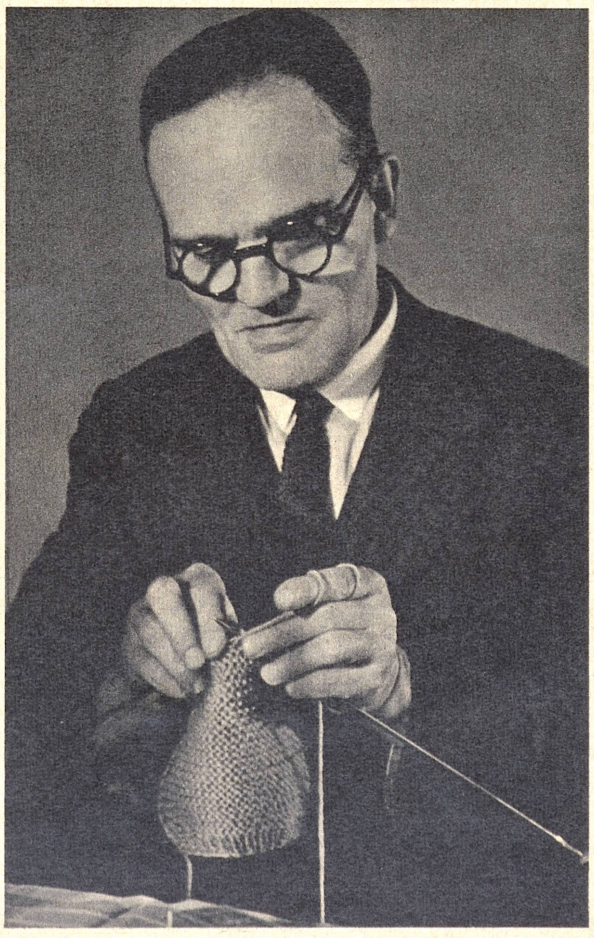
Denne klubben består ikke bare av libhabere av den edle strikkekunst, men — av representanter for et Pragerfirma i strikkepinner og tilbehør. For å kunne vise sine kunder alle fordelene ved slike varer, måtte de lære sig å strikke!

Med shagpipen i munnen — blir det spennende fremskritt i strikkingen fulgt, og det blir passet op på en nedfallende maske som på skuddene i en detektivroman. Her er en mann ved sitt verk, han efterporer med metodisk grundighet alle hemmeligheter i strikkekunsten.

Den fødte strikkekunstner!
Lekende lett glir tråden gjennem de flittige hender. Han har som de fleste i klubben, gjort en dyd av nødvendighet og strikker nu ikke bare „i embeds medfør“ men også hjemme. Tante Paula lo sig nesten fordervet, da hun så sin nevø slik for første gang — men nu har hans frues bekjentskapskrets lenge misunt henne denne enestående mann!

„Og nu felle av! Pass på...“
Hele tiden lærer disse flittige menn noe nytt og øver sig på det. Det rare er at de virkelig har glede av strikkingen. De fleste er snart så flinke som om de skulde ha lært det alt som barn — men allesammen påstår at deres nerver er blitt betydelig bedre ved den regelmessige strikkingen!

EN KARIKATURTEGNER forteller om sig selv...

„Hvorfor jeg blev tegner? — Det vilde jeg absolutt ikke bli! Jeg vilde mye heller bli „tegnerske"! En smukk dame har jo lettere for å vinne redaktørene!"

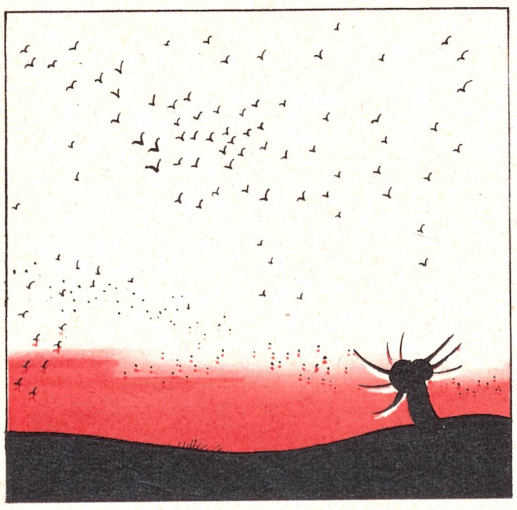
Hvorledes er det egentlig med karikaturtegnerne? Hvordan ser de ut, hva tenker de på, hvorledes og når lager de sine vitser? Hvor ofte tenker man ikke på disse og lignende spørsmål! „Signal" vil skaffe klarhet over dem ved å la karikaturtegnerne selv komme til orde! De beste tyske karikaturtegnere vil fortelle våre lesere hvorledes det virkelig er. Vi begynner disse sensasjonelle beretninger med tegneren Hans Kossatz...

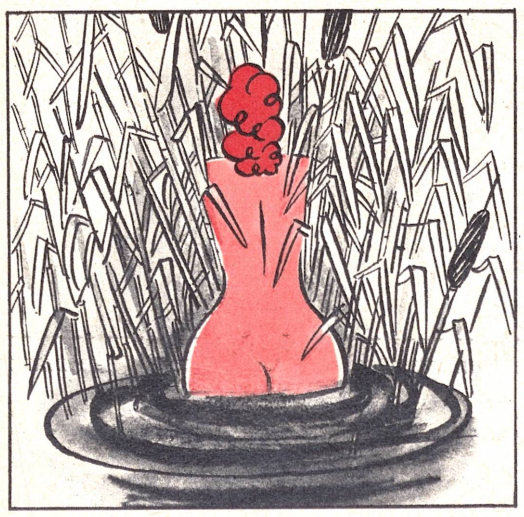
Slik begynte Hans Kossatz! I foreldrenes dagligstue øvet han utrøtt natt efter natt. Han forteller selv fra denne tid: „Mine første tegninger for pressen var befolket med hundrevis av mennesker, for jeg gikk ut fra, at betalingen rettet sig efter antallet av inntegnede figurer. Dette skrev sig fra, at jeg tidligere hadde bemalt tinnsoldater og dette blev betalt efter antall snes!"

Hva han har å fortelle, viser han gjennem sine tegninger — dog den beskjedenhet som han herunder utviste, foranledigte oss til å komplettere hans livsbillede med særlig karakteristiske prøver på hans kunst.

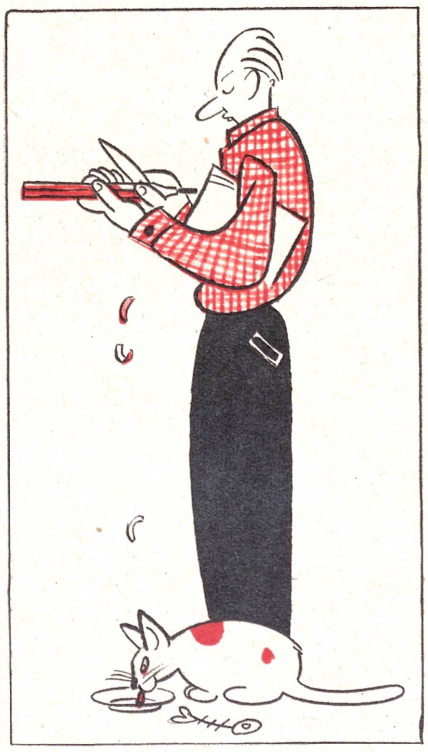
For å avrunde det personlige bilde av ham vil vi gjerne få tilføiet: en blond kjempe! Det som overrasker en mest ved ham, er hendene hans Disse kjempemessige hender, som ikke bærer hansker selv i den strengeste vinter, og alltid arbeider med de minste blyantstumper! Det går en vidunderlig ro ut fra ham. Den som tror at en kunstner springer i taket når han har fått en god idé tar storlig feil, iallfall hva ham angår. Hans Kossatz ler ikke en gang selv over sine vitser. Det fins raffinerte tegnere, som forelegger redaktørene sine idéer med en infernalsk latter — helt til alle er hypnotisert — men han hører ikke til den slags. Han ler i det hele tatt ikke. Til gjengjeld har han en frue, som er så spill levende, at hans bekjente er hemmelig overbevist om at alle hans vitser i grunnen stammer fra henne. Kossatz bryr sig ikke med å korrigere denne opfatning, han græmmer sig aldeles ikke over det. Han er nu en gang en filosof. Og det er det også som bestemmer grunnlinjen i hans arbeid. Han er en stille iakttager, som full av ironi og ophøiet sinnsro betrakter livet omkring sig — og da han på sett og vis er misfornøiet med at menneskene ikke finner på enda mer forrykte idéer, så kommer han dem til hjelp med sine karikaturer. Han overdriver tingene simpelthen i den grad, til de endelig — efter hans mening — synes å være normale. At man ler av det, er en selvfølge. Men at han selv forblir helt alvorlig, er likeledes forståelig.

„Helst tegner jeg dyr — spesielt fugler!"

Ennå en liten tilståelse! „Jeg liker å tegne vakre piker, men da armer og ben dog ikke er så lette å tegne, så søker jeg helst å komme utenom det!"

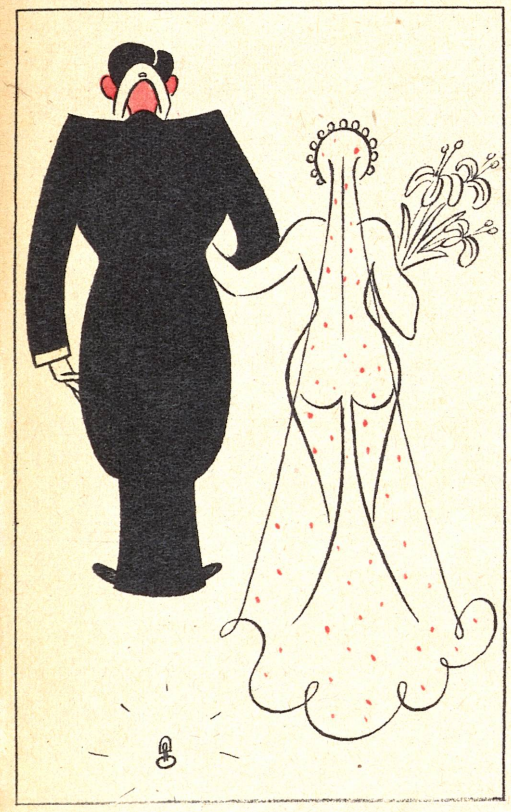
„Hvorfor jeg tegner??? Ja, du gode Gud, — det koster penger å holde en katt!"

„Og hva jeg helst vilde gjøre? — Ingen ting!!!" Dette „ingen ting" kommer så overbevist og lengselsfullt over hans lepper, at man absolutt vilde tro det også uten tegning. Og allikevel — denne mann som påstår, at han i grunnen bare drømmer om å kunne hendøse sine dager i idyllisk ro...

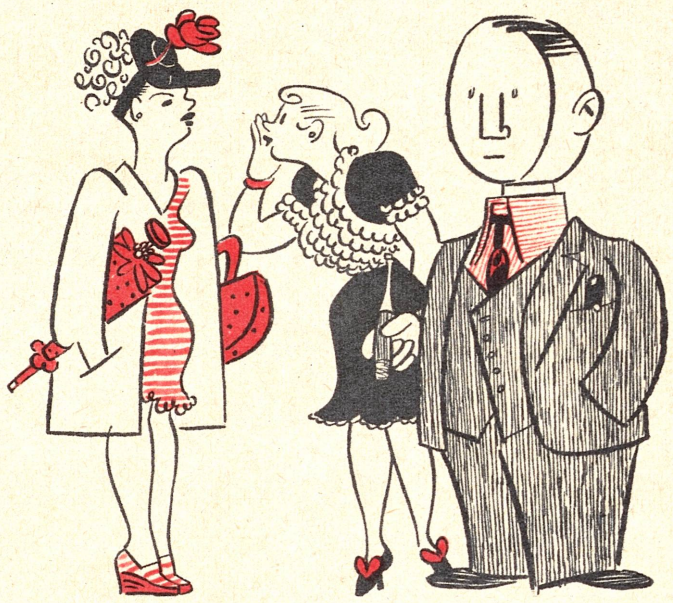
. . . denne mann har et mål!

Han er med sine vitser stadig i kamp med — kraveknappen!

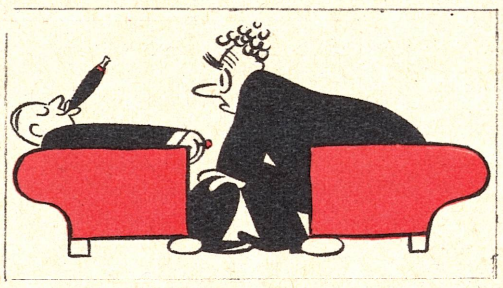

Denne tegner har dannet sig et klart begrep om et av de store verdensproblemer:
Det gis intet som er mer ondartet enn kraveknappen!

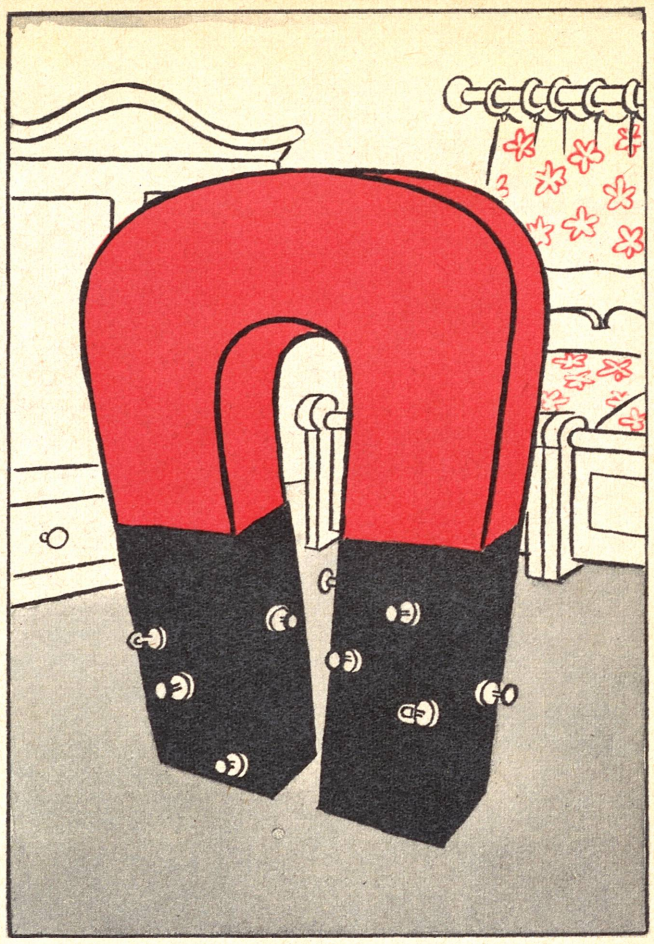
Bare på et punkt forlater hans filosofiske ro ham. Og da forvandler den elskverdige mann sig plutselig til en fresende tiger — og årsaken er en helt fordringsløs tingest: kraveknappen! Den forfølger han fra år tilbake. Stadig vekk stiller han den i gapestokken. Han kan selv ikke si hvorfor. Men grunnen ligger kanskje deri, at for ham har verdens ufullkommenhet her overhodet fått et siktbart uttrykk. Bare slik kan det bli forståelig, at hint merkverdige underfundige lille uhyre stadig vekk formår å utfordre ham. Hans Kossatz har hittil holdt sig tappert i den ulike kamp. I uopslitelig kraft møter han stadig op til ny kamp. Hvem av dem vil vel her gå av med seiren? A. S.

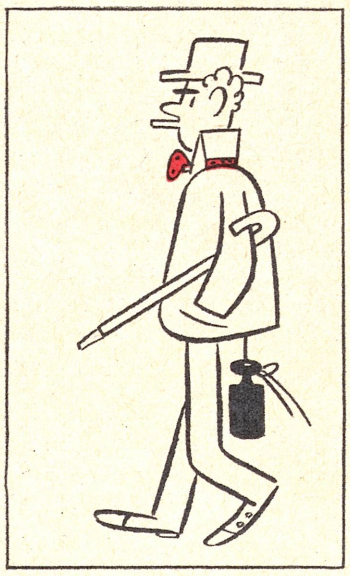
„Dette merkverdige flate hode?" — Jo, min mann stikker hver morgen hodet under skapene for å lete efter kraveknappen sin!"

„Hva er det du sier?? Du har slukt kraveknappen din og så går du ikke til lægen?" — „Nei, så vet jeg endelig en gang hvor jeg har den!"

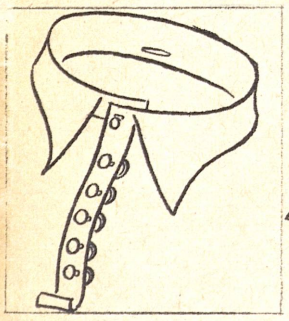
Et forslag til forbedring: Det vilde dog være en bagatell å lage alle kraveknapper av jern! Så behøvde man bare å stille op en magnet i soveværelset — og alle kraveknapper på gulvet vilde bli magnetisk tiltrukket av den!

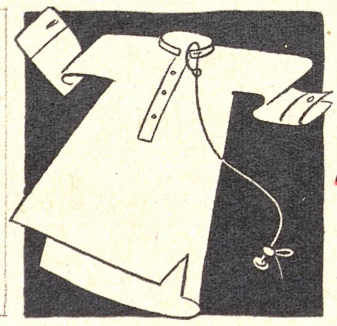
Det er til å bli gal av! Skal man på denne måten hindre at kraven glir op?!

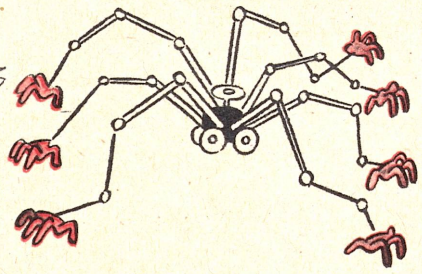
„Å, Gud, innbruddstyver!" — Langt i fra, det der kjenner jeg! Det er bare min mann som har vært ute igjen å lett efter kraveknappen sin!"

Da han knappet igjen vesten kom tegneren på denne idé: „En krave med reserveknapper til å rive av". (Han kjempet lenge med sig selv før han prisga dette innfall!)

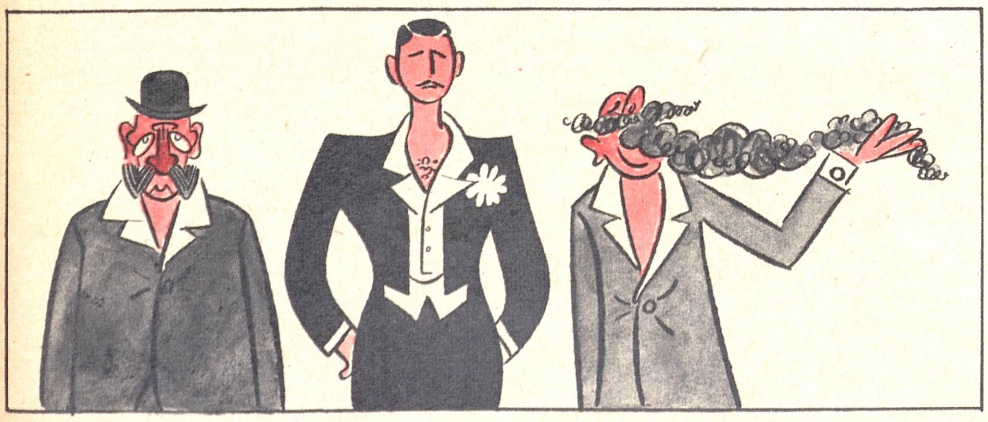

„Lasso-metoden"! En mann som vil hindre sin kraveknapp fra å forsvinne på en underfundig måte, anbefales å binde den omhyggelig fast til skjorten for natten med en snor eller en kjede

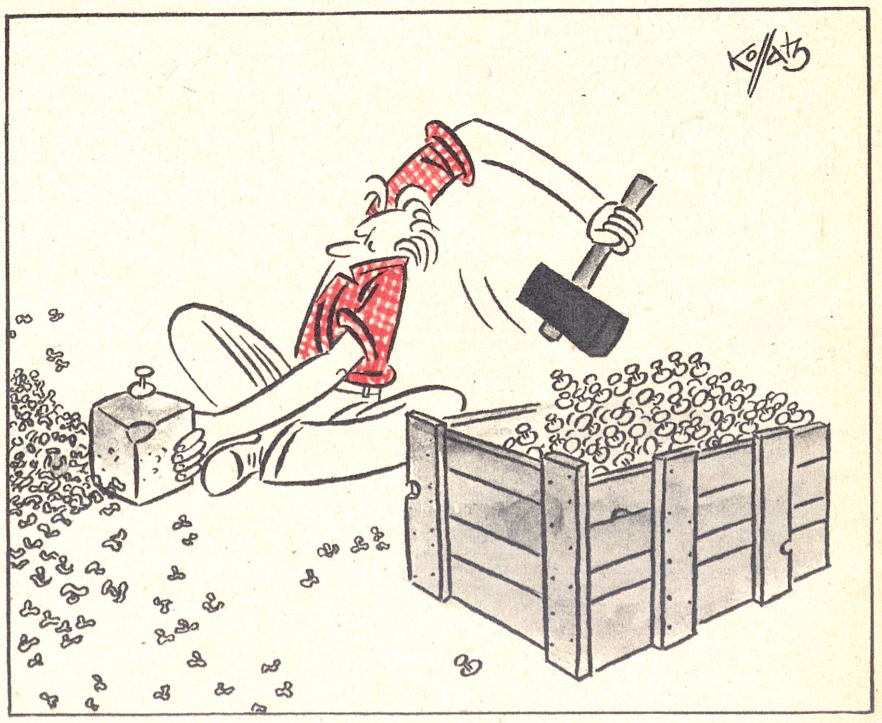

„Kraveknapp-letemaskinen"! Man trekker den op og tingesten raser avsted og griper med alle hender til alle sider. Den er konstruert så lav, at den uten møie kan krype under ethvert skap

Andre geniale konstruksjoner!

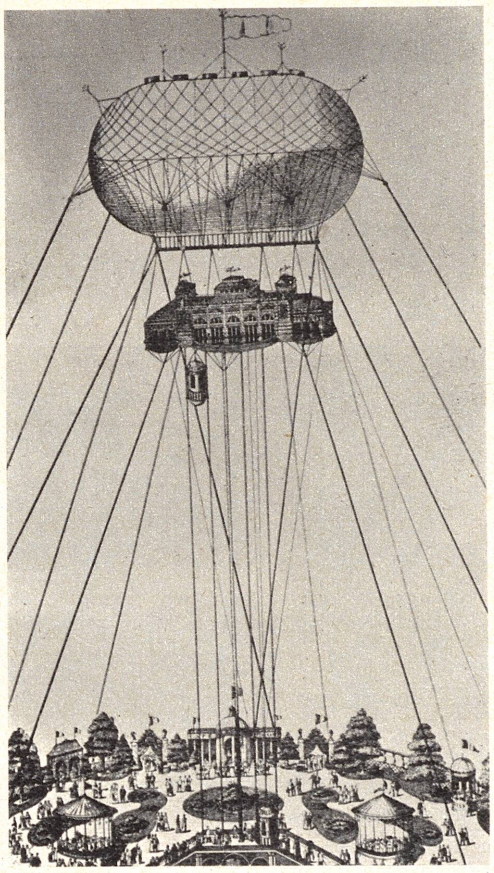
Da imidlertid intet nytter, er det bare en utvei, guttekraven! Dette er tegnerens endelige, radikale forslag. Dermed ville virkelig alle de sorger og kvaler hvormed dette lille torturinstrument har brakt generasjoner av menn til fortvilelse, med et slag være ute av verden!

Men da . . . går hevnen løs! Et fremtidsbilde som Hans Kossats — gavmild som kunstnere nu en gang er — tilegner mennene over hele jordkloden! Og — hånden på hjertet! — hvem ønsker ikke å opleve den dag da virkelig, helt sikkert, enhver ærgrelse med den lille knipseting en gang for alle, tilhører fortiden!

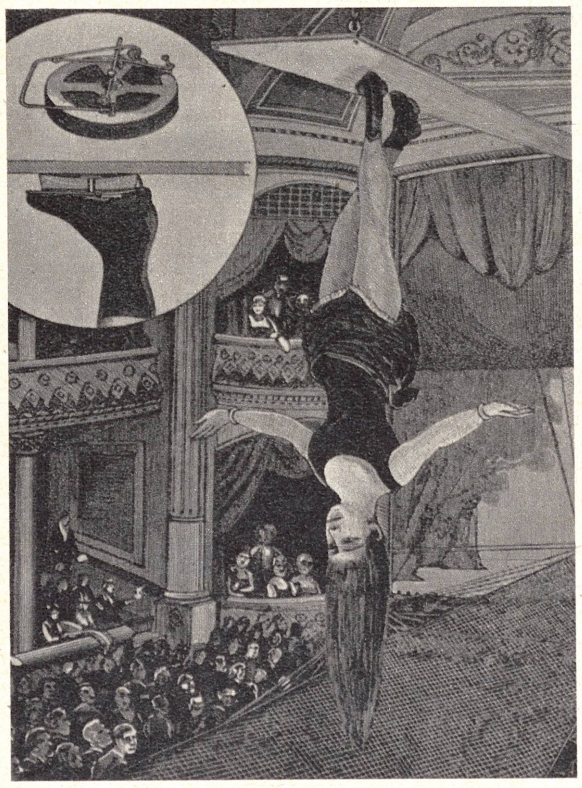
Forunderlig, men sandt

Det forbauset vår bestemor

Et luftslott

Et virkelig slott med store saler og en park omkring, vilde den belgiske ingeniør Tobiansky trylle frem i luften til verdensutstillingen i Antwerpen i året 1894. Luftslottet skulde bli båret av en stor forankret ballong, to elevatorer skulde stadig gå op og ned for å befordre de 150 personer som kunde opholde sig i slottet. Projektet var og blev et luftslott

Den menneskelige flue

Den største varietésensasjon omkring åttiårene var Aimée, kalt den „menneskelige flue". Alle hennes efterlignere fant døden. Hun alene var i besittelse av den hemmelighet å kunne gå med pneumatiske såler på taket med hodet ned. Ubeskadiget trakk hun sig tilbake fra varietéen som en rik kvinne — og tok sitt trick med sig i graven

Dansen på trestubben

For seksti år siden lot en kalifornisk trelasthandler som var blitt rik ved å handle med sequoia trær, stubbene av de over hundre meter høie trekjemper som han hadde fellet, høvle glatt og benyttet dem som dansegulv til sine friluftsball. Nu er de siste sequoiatrær i forskjellige parker fredet

Fortsatt fra side 42

... Behøver surrogat ubetinget å være surrogat?

„Tübinger"-akrylsyren

Baron Hans von Pechmann, professor i kjemi ved universitetet i Tübingen ante ikke hvilken rekkevidde det råd skulde få som han ga den daværende student Røhm. Han la ham nemlig på hjerte i sitt doktorarbeid å undersøke de forskjellige forbindelser av akrylsyre. Studenten opdaget derved et egenartet forhold ved denne „oljesyre", som man nu kaller „polymerisasjon": akrylsyreforbindelsenes molekyler „kjeder sig sammen" i varmen eller i ultraviolett lys. De vokser mangedobbelt i størrelse og idet de blir til „kjempemolekyler", fortetter den oprinnelig vannklare veske sig til en fast, farveløs, gjennemsiktig masse, til en kunstharpiks.

Av dette doktorarbeid fra en student opsto i årenes løp en enestående, ny industri, hvor foruten dr. Røhm også dr. Bauer har ydet store fortjenester. Dens produkt er det såkalte plexiglass.

Til denne plexiglassfabrikk reiste nu dentist Schnebel for å skaffe sig råmaterialet for sine videre forsøk. Her ventet der ham allerede en gledelig overraskelse. Med forskjellige eksempler førte man bevis for at det menneskelige vev stillet sig „vennlig" overfor plexiglasset. Dette var meget viktig for hr. Schnebel å få vite, for når det kom til stykket måtte jo ikke tannkjøttet behandle de nye tenner som „fremmedlegemer".

Møllestener av opal og bergkrystall

Med en boks farveløst pulver av „halvpolymerisert akrylsyre" gikk det nu videre med fornyede forsøk. De nye tenner skulde jo i første rekke være vakre, så vakre at de i farve og glans slett ikke kunde skjelnes fra de naturlige tenner. Der måtte altså uteksperimenteres giftfrie, lysvirkende farvelegemer for å opnå den naturlige tannfarve. Også finpulveriserte bergkrystaller og opaler blev blandet i tannmassen. Det viste sig herunder at de bitte små krystaller stakk noe frem på tannens overflate og begunstiget tyggingen. Den ujevne overflate virket som en møllesten.

Glasskronen

Idet erfaring føide sig til erfaring opsto på denne måten litt efter hvert den første „naturtro" tann — den første krone av plexiglass. Den hadde den ekte tanns naturlige toningoventil noe lysere, den hadde dens svakt gjennemsiktige glans med dens naturlige tegning, den kjentes ikke kald som porselen, men var legemsvarm, den var elastisk som tannbenet og kunde ikke gå i stykker, den var ufølsom overfor eddik og andre skarpe nytelsesmidler — ja, den blev ikke engang påvirket av tobakksrøken med gul nikotin som den naturlige tann. Men hva som ennu særlig må fremheves den var ganske liketil å fremstille. Mens man hittil måtte „brenne" tennene av porselen behøvde man bare å koke de nye en halv time i vannbad. Da var de hårde og fiks ferdige.

„Vent to timer med å spise!"

Hittil fikk man alltid høre disse ord fra tannlægen efterat han hadde fyllt hullet i tannen med en metallplombe av amalgam. Først efter to timer blev plomben hård. Den utilstrekkelige, hete- og kuldefølsomme amalgamfylling er nok allerede noe avlegs. I fremtiden vil man komme til å benytte tyske „kunstige" plomber. De er usynlige og har de samme egenskaper som tannbenet, slik at man slett ikke kan se noen forskjell på en plombert tann og en sunn. Man kan visstnok ikke koke plombene i munnen. Men vi har jo hørt at „polymeriseringen" (tilstivningen) ikke bare kan fremmes med sterk varme, men også gjennem bestråling med ultrafiolette stråler.

Tenner under høifjellssolen

I stedet for: „Vent to timer med å spise", vil det altså i fremtiden hete: „Hold munnen åpen et par minutter" mens tannen blir behandlet med høifjellssol. Og derefter vil man frisk og fornøid stå op fra den meget hatede og meget fryktede stol med følelsen av å ha fått en tann som endog er bedre enn naturen kan skape den, for dette kunstige materiale kan ikke angripes av noen karies.

Benevningen „kunstige tenner" får på denne vis en ny klang. Surrogat for tenner behøver nemlig ikke bare å være „surrogat i betydning av å utfylle en mangel", det kan også ha større verdi og langt overtreffe det allerede eksisterende.

SIGAR OG SIGARETT: TO MOTSETNINGER

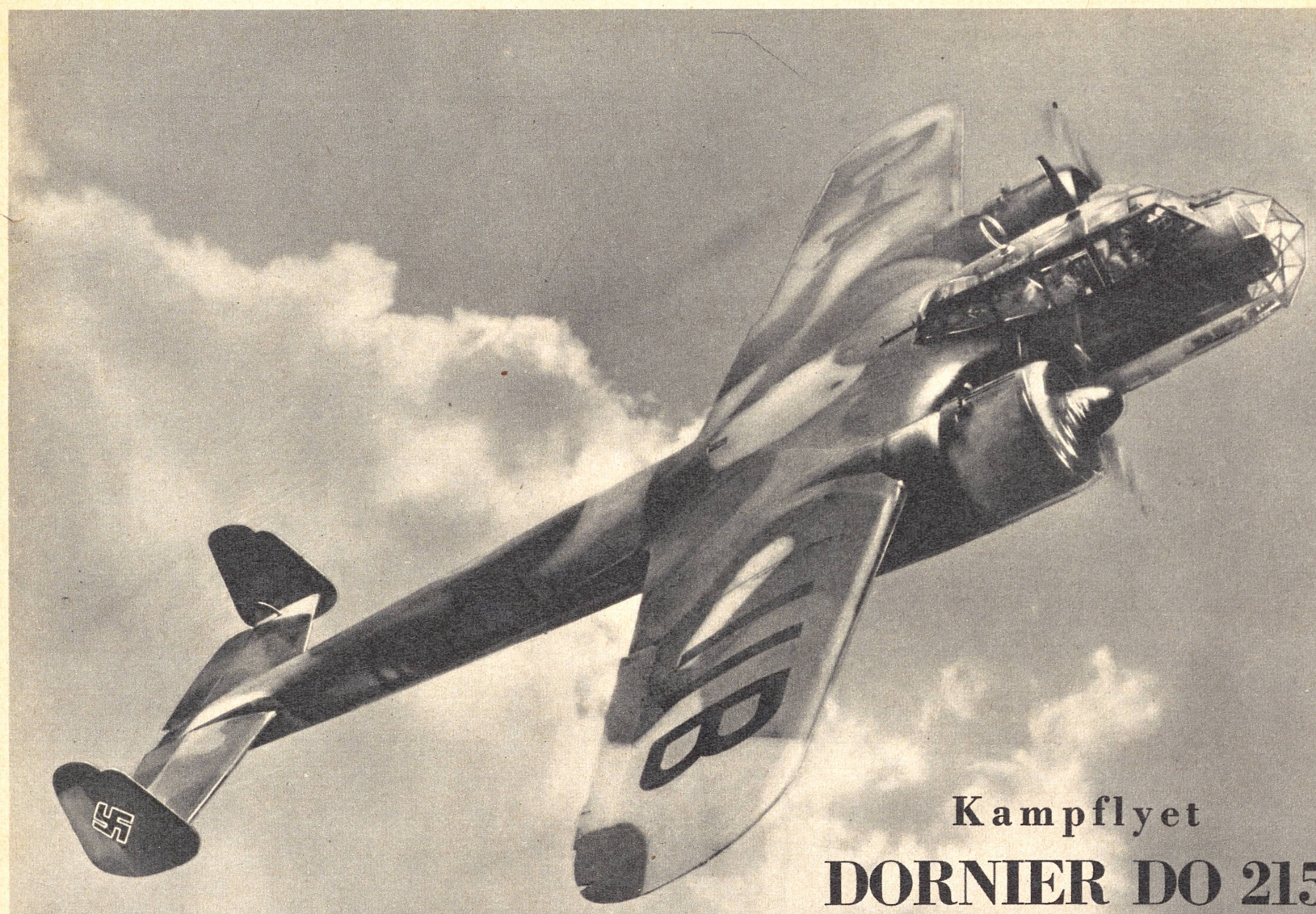
Mellem sigar og sigarett består ikke bare smaksmotsetninger. Som dr. Wenusch (Wien) meddeler i „Medisinsk Klinikk", er fremfor alt nikotininnholdet meget forskjellig.

Sigarettene avgir til legemet ca. 2 % av sin nikotin, når de ikke inhaleres, ved inhalering er det 20—40 %. Ved sigarrøkning derimot er forskjellen mellem munnrøkning og inhalering temmelig betydningsløs. Til gjengjeld er sigarstumpen, den urøkte ende, av største viktighet — den første tredjedel av en sigar avgir nesten ikke noe nikotin til organismen, mens lengden av det røkte sigarettstykke er uten betydning. En fuktig, langsomt røkt sigarett er lettere, en fuktig sigar tyngre enn en tørr. Grunnen til disse forskjeller ligger i at sigarettene blir fremstilt av sure tobakker, sigarene av alkaliske.

Potetsaft mot for meget mavesyre

Alle medikamenter mot overskudd av mavesyre viser sig å være bare delvis virksomme, særlig ved vanskeligere tilfelle. I sin søken efter et nytt lægemiddel støtte den tyske læge, dr. Magerl fra Rudolf Krehl-klinikken i Heidelberg på den utpressete saft av friske, fremfor alt rå poteter. Sannsynligvis er det belladonnalignende plantealkaloid Solanin virksomt i poteten. Det hemmer syreutskillelsen og dessuten innholdet av stivelse, slimstoffer og salter, hvorved mavens slimhud blir skånet, og endelig også C-vitaminet, som har en gunstig innflydelse på betendelsen. Efter to til ti behandlingsdager inntrådte fullstendig helbredelse.

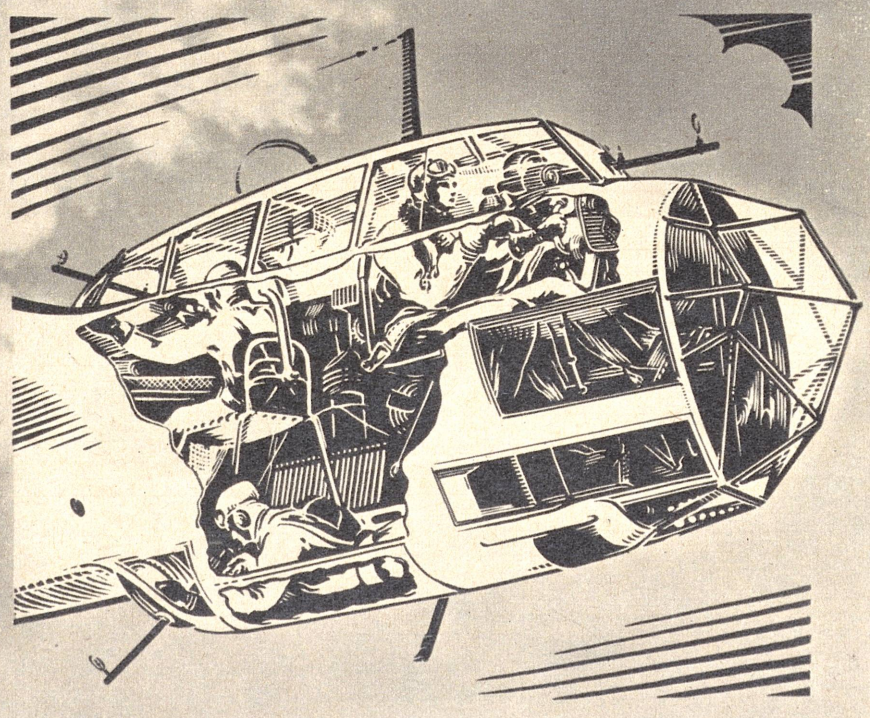
Signal nr. 7, 2. årgang, 1. Aprilnummer 1941. / Utkommer hver 14. dag / Chefredaktør: Harald Lechenperg, Chefredaktørens stedfortreder Hugo Mössland / Forlag og trykkning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstrasse 22-26 / All rett forbeholdes / All right reserved / Entered as scond-cleass matter at the Postoffice of New York, N. Y. / Printed in Germany

Kampflyet

DORNIER DO 215

forbinder fremragende flyegenskaper med stor kampevne.—Våpnenes innretning gir de beste skuddfelter i alle retninger.

Det rummelige førerhus med utsikt til alle sider har plass til hele den 4-manns besetning, som på tokt og i kamp kan samarbeide ideelt.

DORNIER-WERKE

G. M. B. H. / FRIEDRICHSHAFEN

Signal

„Og alt dette for vår skyld!“